İSTANBUL KALKINMA AJANSI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ KALKINMA BAKANLIĞI

Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)’nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No : İSTKA/2012/BIL/233

Destek Programı : Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı

Projeyi Destekleyen : İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)

Proje Adı : Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması

Proje Sahibi Kuruluş : İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Proje Yüklenicisi : Yordam BT Ltd. Şti.

Proje Uygulama Yeri : Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı
İSTANBUL – Beyoğlu

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Bu sayısal kopya; eğitim - öğretim, bilimsel araştırma veya haber amacıyla kullanılabilir.
Ticari ya da başka bir amaçla kullanımı yasaktır.

1

[illegible]

۱۲۱

1

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

[illegible]

K. 575

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي علم بالقلم ۞ علم الانسان ما لم يعلم **قال الله تعالى** اقرأ وربك الاكرم الذي علم بالقلم ۞ علم الانسان ما لم يعلم فاضاف تعليم الخط الى نفسه وامتن به على عباده ۞ واقسم بنون والقلم وما يسطرون ۞ **فالقلم** منار الاسلام ونظام الشرف عند الائمة والملوك الاعلام ۞ يتلفظ بكتاب الله وسنته ۞ ويبرهن عن الحلال والحرام ۞ وما في ضمير العالم ونيته فهو سفير الممالك ۞ والحاكم في الدول حكم المالك ۞ ومفتاح السعادة والارزاق ۞ وبه يحوز الكاتب قصب السباق ۞ ويحوز بالسبعة الاقلام السبع الطباق ۞ ارهف من السيوف كما ثبت في الاخبار الماضية ۞ و اعطف للجامع القاصي حتى يصير من فئة الطائعة الراضية

2

K

قوام كل وزير وزين كل شريف ۞ وكم له من اياد تريك سر اللطيف ۞ **روي عن مجاهد** في قول الله تعالى ۞ تؤتي الحكمة من يشاء ۞ انه الخط ۞ وفي قوله تعالى ۞ او اثارة من علم ۞ انه الخط ۞ والعرب تقول القلم احد اللسانين ۞ **قال ابن عباس** رضي الله عنه ۞ في قوله تعالى عن يوسف ۞ اجعلني على خزائن الارض اني حفيظ عليم ۞ قال كاتب حاسب وسأل سليمن عليه السلام عفريتا عن الكلام قال ريح لا يبقى قال فما قيده قال الكتابة **ومن شرف الخط** ان الله تعالى انزله على آدم وهود عليهما السلام ۞ وانزل الصحف على الانبياء مسطورة ۞ وانزل الالواح على موسى مكتوبة ۞ **وينبغي** للكاتب ان يتعلم لغة من يحتاج الى مخاطبته في مكاتبته من اللغات فيتعلم الهندي وغير ذلك ۞ ويؤيد ذلك ان النبي صلى الله عليه وسلم ۞ امر زيد بن ثابت ان يتعلم كتاب يهود من السريانية والعبرانية فكان يقرأ على النبي صلى الله عليه وسلم كتبهم ويجيبهم عنه **الموازنة بين الخط واللفظ** الاصل في ذلك ان الخط واللفظ يتقاسمان فضيلة البيان ويشتركان فيها من حيث ان الخط دال على الالفاظ

والالفاظ دالة على الافهام ۝ ولاشتراك اللفظ
والخط في هذه الفضيلة وقع التناسب بينهما في كثير
من احوالهما لانهما يعبران عن المعاني الا ان اللفظ بمعنى
متحرك والخط بمعنى ساكن ۝ وهو يفعل فعل المتحرك باتصاله بما
تضمنه الى الافهام ۝ والاقلام السنة الافهام ۝ **قيل** ان اول
من وضع الكتابة والكتب آدم عليه السلام كتبها في طين وطبخه
وذلك قبل موته بثلثمائة سنة فلما اظل الارض الغرق اصاب
كل قوم كتابهم ۝ **وقيل** اخنوخ وهو ادريس ۝ **وقيل**
نزل على آدم في احدى وعشرين صحيفة ۝ **قال الشيخ ابو العباس**
في كتاب لطائف الاشارات عن ابي ذر الغفاري ۝ قال
سألت النبي صلى الله عليه وسلم ۝ فقلت يا رسول الله كل
نبي يرسل قال بكتاب منزل قلت اي كتاب انزله على آدم
ا ب ت ث ج الى آخره قلت كم حرف قال تسع وعشرون حرفا
قلت يا رسول الله عددت ثمانية وعشرين فغضب حتى احمرت
عيناه ۝ ثم قال يا ابا ذر والذي نفسي بيده والذي بعثني بالحق
نبيا ما انزل الله تعالى على آدم الا تسعة وعشرين حرفا فقلت
يا رسول الله فيها الف ولام ۝ فقال عليه السلام ولام الف

حرف واحد انزله على آدم في صحيفة واحدة ومعه سبعون الف
ملك ۝ من خالف لام الف فقد كفر بما انزل على آدم ومن لم
يعد لام الف فانا بريء منه وهو بريء مني ۝ ومن لا يؤمن
بالحروف ۝ وهي تسعة وعشرون لا يخرج من النار ابدا ۝
والمراد به حروف العربية فقط اذ قد اجاب صلى الله
عليه وسلم ابا ذر بحروف ا ۝ ب ۝ ت ۝ ث واثبت منها
لام الف ۝ وليس ذلك في غير حروف العربية ۝
قال ابن عباس ان اول من وضع العربية ثلاث رجال من لولان
ولولان قبيلة من طي نزلوا مدينة الانبار ۝ وهم مروان بن مرة
واسلم بن سدرة ۝ وعامر بن جدلة ۝ اجتمعوا فوضعوا حروفا
مقطعة وموصولة ثم قاموا على هجاء السريانية ۝ فاما
مروان فوضع الصور ۝ واما اسلم ففصل ووصل ۝ واما عامر
فوضع الاعجام ۝ ثم نقل هذا العلم الى مكة وكثر في الناس
وتداولوه ۝ **وقيل** اول من اخترعه والف حروفه ستة اشخاص
من طسم كانوا نزولا عند عدنان بن ادد ۝ **وكانت** اسماؤهم
ابجد ۝ وهوز ۝ وحطي ۝ وكلمن ۝ وسعفص ۝ وقرشت
فوضعوا الكتابة على اسمائهم فلما وجدوا في الالفاظ حروفا

لبست في اسمائهم ○ الحقوها بها وسموها الروادف وهي الثاء المثلثة ○ والخاء ○ والذال ○ والظاء ○ والغين والضاد ○ المعجمات على حسب ما يلحق من حروف الجمل ○ **قال صاحب الابحاث الجميلة** في شرح العقيلة والخط العربي هو المعروف الآن بالكوفي ومنه استنبطت الاقلام التي هي الآن ○ **قال** بعض العلماء الخط كالروح في الجسد واذا كان الانسان جسيما وسيما حسن الهيئة يكون في العيون اعظم وافخم في النفوس ○ ومحبة القلوب ○ فكذلك اذا كان الخط مليحا هشت اليه الارواح حتى ان الانسان ليقرؤه وان كان فيه كلام ردي ○ **وعن امير المؤمنين** علي بن ابي طالب كرم الله وجهه انه قال لرجل رآه قبيح الخط اطل جلفة قلمك ○ واسمنها وحرف قطتك وايمنها واسمنها ○ واعدل اقسامك واقم الفك ولامك فهذه الوصية تضمنت اصول الكتابة ○ سال الصوفي بعض الكتاب عن الخط متى يستحق ان يوصف بالجودة ○ **فقال** اذا اعتدلت اقسامه وطالت الفه ولامه ○ واستقامت سطوره ○ وضاهى صعوده حدوره ○ وتفتحت عيونه ○

ولم تشتبه

ولم تشتبه راؤه ونونه ○ واشرق قرطاسه ○ واظلمت انفاسه ○ ولم تختلف اجناسه ○ واسرع الى العيون تصوره والى القلوب ثمره ○ وقدرت فصوله واندمجت اصوله وتناسب دقيقه وجليله ○ وتساوت اطنابه واستدارت اهدابه ○ وصغرت نواجذه ○ وانفتحت محاجره ○ وخرج عن نمط الوراقين ○ وبعد عن تصنع المحررين ○ وخيل اليك انه متحرك وهو ساكن **الاطناب** الالفات ○ **والاهداب** من فصول الراء والزاي **والنواجذ** الباء والتاء **والمحاجر** الواو والميم والفاء والعين وما اشبه ذلك ○ **قال بعضهم** وكثير يزعمون ان الوزير ابا علي بن مقلة هو اول من ابتدع ذلك وهذا غلط فقد وجد من الكتب بخط الاولين ○ فيما قبل المائتين ما ليس على صورة الكوفي بل يتغير عنه الى بعض هذه الاوضاع المستقرة الآن ○ وان كان هو الى الكوفي اقرب ○ واميل لقربه ممن نقله عنه ○

اسماء الاقلام ○ الطومار ○ والجليل ○ والمجموع ○ والرياسي والثلثين ○ والنصف ○ والثلث ○ والحوجي ○ والمسلسل وغبار الحلبة ○ والمؤامرات ○ والمحدث ○ والمدمج ○

والمحقق ⊙ والرقاع ⊙ والريحان ⊙ والتواقيع ⊙ والنسخ ⊙ والمنثور
والمقترن ⊙ والحواشي ⊙ والاشعار ⊙ واللؤلؤي ⊙ وخفيف
الثلث ⊙ وقلم المصاحف ⊙ وفصاح النسخ ⊙ والغبار
والعهود ⊙ ما هو محقق ⊙ ومعلق ⊙ ومخفف ⊙ ومرسل
ومبسوط ⊙ ومقور ⊙ وممزوج ⊙ ومفتح ⊙ ومعماه ⊙
قيل معنى قلم الثلثين ⊙ والنصف ⊙ والثلث ⊙ انما ردوه
الى قدر تركيبه في الاصل ⊙ وذلك ان للخط جنسين من هذه
الاصول التي ذكرناها هي له كالحاشيتين احدهما قلم
الطومار وهو مستو كله ⊙ وقلم اخر يسمى غبار الحلية
مستدير كله ⊙ والاقلام تاخذ المستقيمة والمستديرة نسبا
مختلفة فما كان فيه من الخطوط المستقيمة ما يساوي
الخطوط المستديرة سمي قلم النصف فان كان فيه ما
يوازي من الخطوط المستقيمة الثلث سمي الثلث ⊙
وان كان الثلثين سمي الثلثين ⊙ وعلى هذا تركب
الاقلام **ويقال** ان جودة الخط انتهت الى رجلين من اهل
الشام وهما الضحاك ⊙ واسحق بن حماد ⊙ وكانا يخطان
الجليل وكانه الطومار او قريبا ⊙ وكان الضحاك

في خلا

في خلافة السفاح ⊙ اول خلفاء بني العباس ⊙ واسحق بن
حماد في خلافة المنصور والمهدي **ثم اخذ** ابرهيم السجزي
عن اسحق بن حماد الجليل واخترع منه قلما اخف منه سماه
قلم الثلثين ⊙ وكان اخط اهل زمانه ثم اخترع منه
قلما سماه قلم الثلث **قال صاحب الابحاث** واخذ يوسف
اخو ابرهيم السجزي القلم الجليل عن اسحق ايضا واخترع منه
قلما ادق منه فاعجب ذا الرياستين الفضل بن سهل وزير المامون
وامر ان يحرر الكتب السلطانية به وسماه قلم الرياسي ⊙
قال بعضهم واظنه قلم التوقيعات وليس كذلك فان
قلم الرياسي يميل الى المحقق والنسخ وليس فيه انخساف
ولا انحطاط وهو مروس جميعه ⊙ وقلم التوقيع يميل الى
التقوير فهو مباين له **قال النحاس** ثم اخذ عن ابرهيم السجزي
الاحول الثلثين والثلث واخترع منهما قلما سماه قلم النصف
⊙ وقلما اخف من الثلث سماه خفيف الثلث ⊙ وقلما متصل
الحروف ليس في حروفه شيء ينفصل سماه قلم المسلسل ⊙
وقلما سماه غبار الحلية ⊙ وقلما سماه قلم المؤامرات ⊙
وقلما سماه قلم القصص ⊙ وقلما سماه الحوائجي وكان

وجه النجخة مقدما في الجليل ثم انتهت جودة الخط وتحريره
على رأس الثلثمائة الى الوزير ابي علي محمد بن مقلة واخيه
عبد الله ۞ وكذا طريقة اخترعاها وكتب في زمنهما
فلم يوازوهما ۞ وتفرد عبد الله بالنسخ والوزير ابي علي
بالدرج وكان الكمال في هذه الصناعة للوزير فانه
اخترع وهندس الحروف واجاد تحريرها واسس قواعدها
ومنه انتشر الخط في مشارق الارض ومغاربها ۞
وتوفي ابو علي بن مقلة رحمه الله سنة ست وعشرين
وثلثمائة وقد وزر لثلاثة من الخلفاء وهم المقتدر والقاهر
والراضي ۞ وكان له بستان كله شجر ليس فيه نخل
فجعل له شبكة ابريسم وكانت تفرخ فيه الطيور التي لا
تفرخ في الشجر كالهزار والقماري ۞ والببغ والبلابل
والطواويس ۞ وكان فيه من الغزلان والنعام ۞ وحمر
الوحش كثير وبشر بطائر بري وقع على طائر بحري وباضا
وافرخا فاعطى من بشره بذلك مائة دينار ثم اعتقل ولقي
المكاره وكان يتصدق بخطه ۞ واخذ خطه بالف
الف دينار وقطعت يده فكان في الحبس يستقي الماء بيده

اليسرى

6

اليسرى وفمه ۞ وعطش فلم يجد ماء فبال وشرب بوله ۞
ومات في السجن فدفن في دار السلطان ۞ ثم حمل فدفن في
داره ۞ ثم اخرج فدفن في مكان آخر والعجب انه تقلد
الوزارة ثلاث دفعات ۞ وسافر في عمره ثلاث سفرات
ودفن بعد موته ثلاث مرات قال بعضهم سبق الدمع في
المسير المطايا ۞ اذ روى من احب عنه بمقلة واجاد السطور
في صفحة الخد ولم لا يجيد وهو ابن مقلة ۞ وقال آخر
تسلسل دمعي فوق خدي اسطرا ۞ ولا عجب وهو ابن مقلة
ثم اخذ عن ابن مقلة محمد بن السمسماني ومحمد بن اسد وعنهما
اخذ الاستاذ علي بن هلال المعروف بابن البواب ۞ وهو
الذي كمل الخط واتمها ۞ واخترع غالبا الاقلام
من الذي اسسها ابن مقلة قال ابن خلكان توفي علي بن
هلال سنة ثلاث عشرة واربعمائة ورثاه بعضهم استشعر
الكتاب فقدك سالفا فجرت بصحة ذلك الايام فلذاك سودت
الدوي وجوهها اسفا عليك وشقت الاقلام ۞ وممن اخذ
عنه محمد بن عبد الملك ۞ وعن محمد بن عبد الملك الشيخة المحدثة
الكاتبة الملقبة بشهدة ابنة الابري وعنها اخذ امين

فقصبت
الدواة كلها

الدين ياقوت النوري وعنه اخذ الولي العجمي وعنه اخذ
العفيف واخذ عن العفيف ولده عماد الدين ۝ وولده
نور الدين ۝ وكان عماد الدين في زمانه كابن البواب ۝
روى بعضهم في المنام فقيل له ما فعل الله بك قال تأنقت
في كتابة بسم الله الرحمن الرحيم فغفر لي بذلك
وقيل لما كانت الكتابة شريفة ۝ كان حسن الخط
فيها فضيلة ۝ باب في القلم خير الاقلام ما استكمل
نضجه في جرمه ونشف ماؤه في قشره ۝ وقطع بعد القاء
بزره وصلب شحمه ۝ وثقل حجمه قال علي بن ابرهيم البربري
ان القلم المحرف يكون الخط به اضعف واحلى والمستوى
اقوى واصفى ۝ والمتوسط بينهما يجمع احمد حالتيهما ۝
وما كان في راسه طول فهو يعين اليد الخفيفة على
سرعة الكتابة وما قصر فعلى ضد ذلك واحسن الاقلام
ان لا يتجاوز الشبر باكثر من جلفته ۝ واذا كان القلم مستويا
فبريه من جهة رقبته ۝ وان كان ملتويا فبريه من اسفله
ويشق من جهة العين التي تلاصق العقد ۝ ويجعل الضلعين
سواء ويباري بريه لئلا ياخذ السكين من الجانب الواحد اكثر

من الاخر بل يساوي بينهما وربما يركب احد الشقين على الاخر
فلا يمكن صلاحه الا بعد تعطيل البري وتجديده ۝ وتكون
الجلفة بمقدار دور القلم في الرقة والغلظ هذا احسن
ما ضبط به مقدار الجلفة والبري يشتمل على اربعة معان ۝
فتح ۝ وشق ۝ ونحت ۝ وقط ۝ واما الفتح فيكون في
القلم الصلب اكثر تقعيرا وفي الرخو اقل وفي المعتدل بينهما
واما النحت فنوعان نحت حواشيه ونحت بطنه ۝ اما نحت
حواشيه فيجب ان يكون متساويا من جهة الشقتين فيجب ان يكون
متساويا من جهة الشقتين معا ولا يحيف على احد الشقين فيضعفه
سنه ۝ وتكون شحمة القلم في بطنه مساويا وان يكون الشق
متوسطا لجلفة القلم دق او غلظ ۝ والشق يعتبر باعتبار
الاقلام ان كان صلبا فيشق اكثر الجلفة ۝ وان كان
رخوا يكون بمقدار ثلث الجلفة ۝ وان كان معتدلا يتوسط
بينهما وبعضهم يشق القلم من قفاه وبعضهم يشقه من
بطنه وفي حالين اذا توسط الشق يكون محمودا وصفته
البري ان تبتدي بنزول السكين على استواء وصفة مسك
السكين عند فتح جلفة القلم اعقد اصابعك الاربع كقبضة

القوس متمكنا وضع ابهامك من فوق على السكين ثم
تميل القطع الى ما يلي راس القلم وصورة الجلفة على انحاء منها
ان ترهف جانبي بريك وتسمن وسطها شيئا يسيرا ومنها
ما تستاصل شحمته ومنها ما ترهف جانبي وسطه بحيث لا
تميل يدك يمينا ولا شمالا حتى تكون القشرة والشحمة سواء ۝
ويكون مكان القط اعرض من وسطها واحسنها ان ترهف
جانبي وسطه ارهافا يسيرا ۝ ويكون مكان القط اعرض من
وسطه بحيث لا يدرك الا عن عسر اذ ذاك خفيا ۝
وتكون الشحمة متوسطة في جميع الحالات والقط فيه المحرف
والمستوي والقائم والمصوب واجودها المحرفة المعتدلة
التحريف ومنهم من ينتحي الى تدوير القطة ويمدحها ويرغب
فيها ۝ واعني بالمدورة ان لا يظهر لها تحريف ولكن
وضع يدك للسكين لهذه القطة على استواء لا تميل بها يمينا
ولا شمالا وتكون يدك مائلة من غير ميل اعني تحريفا لا امام
ولا وراء بحيث لا تجد احد الشقين مرتفعا عن الاخر بشيء البتة
والقائم ان يكون استواء القشرة والشحمة معا والمصوب
بالنسبة الى الشحمة او الى القشرة غير محمود ولقد وقفت على

رسالة للوزير ابي علي بن مقلة لم يبالغ في تبيينها لتكون
مغيبة لم يزد على ان قال فيها اطل الجلفة وحسنها ۝ وحرف
القطة وايمنها ۝ ثم قال بعد ذلك والقط حظ من الحظوظ
عطية من الله تبارك وتعالى لا يدرك الا بالاصطلاح ۝
وقال بعضهم ان الامر في القط على اصطلاح الكتاب فكل
من درب على شيء منها مع نفسه وكتب بها وصارت له سجية
في ذهنه معلومة عنده مفهومة استغنى بها عن غيره ووجه
القلم بحيث تضع السكين وانت تريد قطه وهو ما يلي لحمة
القلم وصدره هو ما يلي قشرته وعرضه هو ما ينزل به على
تحريفه اعني على السن اليسرى وحرفه هو السن العليا وهي
اليمين مسك القلم ۝ قال الشيخ عماد الدين العفيف تكون
الاصابع الثلاث ۝ الوسطى ۝ والسبابة ۝ والابهام
متساوية منبسطة غير مقبوضة عند اول الفتحة وابعد ما يكون
من موضع المداد حتى يتمكن الكاتب من ادارة القلم ۝ ولا تتكئ
على القلم الاتكاء الشديد ۝ ولا تمسكه الامساك الضعيف
ولغز فيه بعضهم ۝ وذي عفاف راكع ساجد اخي صلاح دمعه
جاري ملازم الخمس لاوقاتها ۝ مجتهدا في طاعة الباري والاستمداد

لا يدير القلم في حال الاستمداد بل يكون على وضعه في الكتابة
ويمسح في الليقة بوجه القلم ۝ **روى** ان النبي صلى الله عليه
وسلم ۝ قال للكاتب ضع القلم عند اذنك ليكون
اذكر لك **هندسة الحروف الالف الالف** شكل مركب
من خط منتصب مستقيم غير مائل الى استلقاء ولا انكباب
ويكون حركة صدره وعجزه متساويان **قال بعضهم**
ان الالف هي قاعدة الحروف المفردة وهي متفرعة منها و
منسوبة اليها ومساحتها في الطول سبع نقط ۝ والنقطة
مربعة وابتداؤها بنقطة وانتهاؤها بشطبة ۝
قال ابن مقلة اعتبارها ان يخط الى جانبها ثلاث الفات
او اربع فنجد فضاء ما بينهما متساويا **الباء** شكل
مركب من خطين منتصب ومنسطح ۝ ونسبتها الى الالف
بالمساواة ۝ ويكون المنتصب طوله بمقدار ثلث الف ۝
واعتبار صحتها اذا زيد في احد سنيها الفا فيصير كافا
مفردة مجموعة **والتاء والثاء** في حكمها وهذه الحروف
من يمنة الى يسرة **الجيم** شكل مركب من خطين منكب ونصف
دائرة وقطرها مساو للالف **وبعضهم** يعبر عن المنكب

بالمنسطح

بالمنسطح كثلثي الف من خطه ورأسها من يسرة الى يمنة قليلا
واعتبار صحتها ان تخط عن يمينها وشمالها خطين لا يزيد
احدهما على الاخر **الدال** شكل مركب من خطين منكب
ومنسطح ومجموعها مساو للالف **وبعضهم** يقول انها
من ثلاثة خطوط ۝ منكب ومنسطح ومستدير ۝ يريد
الدال المجموعة **وصحتها** ان تصل طرفيها بخط فيكون مثلثا
متساوي الاضلاع **الراء** شكل مركب من خط مقوس ۝
هو ربع الدائرة التي قطرها الالف بستة مقدرة في الفكر
وصحتها ان تصلها بمثلها فتصير نصف دائرة **السين**
شكل مركب من خمسة خطوط منتصب ومقوس ۝
ومنتصب ومقوس ثم مقوس ۝ ومساحة رأسها الى ثالث
سن كثلثي الف خطه ۝ ومساحة خطها ان كان معطوفا
كالف من خطه ۝ وان كان مرسلا فالفين ۝ وطول
كل سنة سدس الف ۝ **واعتبار** صحتها ان تخط باعلاها
واسفلها خطين فلا يخرج احدهما عن الاخر **الصاد** شكل
مركب من ثلاثة خطوط ۝ مقوس ومنسطح ومقوس ۝
ومساحة رأس الصاد في الطول كثلثي الف خطه ۝

ومساحة قوسها ○ إن كان مجموعا ألف ○ وإن كان مرسلا ألفان **واعتبار** صحتها أن يكون رأسها كراء معلقة وزاء مبسوطة ○ وقيل كباء والقوس كنون وإن جعلتها مربعة فتصير متساوية الزوايا في المقدار ○ **الطاء** شكل مركب من أربعة خطوط ○ منتصب ومستلق ومنسطح ومقوس ○ وحكمها حكم الصاد في المساحة ○ والمنتصب كالألف ○ **العين** شكل مركب من ثلاثة خطوط مقوس ومنكب ومنسطح ○ وهو صاد مقلوبة ويخط خطين من حولها كالجيم ○ ورأسها كثلثي ألف خطه **الفاء** شكل مركب من أربعة خطوط ○ منكب ومستلق ومنتصب ومنسطح ○ ورأسها كالدال المقلوبة قبل وضع الخط الثالث ○ ومساحة صنوبرة نقطة بمقدار ألف سدس ألف خطه **القاف** شكل مركب من أربعة خطوط ○ كالفاء إلا أن رأسها من العنق كالنون **الكاف** شكل مركب من ثلاثة خطوط ○ مستلق ومنسطح طوله ألف وثلث ○ ومنكب ثلث ألف ○ وقيل مركب من خطين باء مرسلة ○ وباء مقلوبة ولها توابع

الحقت

ألحقت بها للتحسين ولكن الأصل ما ذكرناه **اللام** شكل مركب من خطين منتصب ومنسطح والمنسطح كثلثي ألف والمنتصب ألف ○ فإذا جعلت خطا من أولها إلى آخرها يصير مثلثا قائم الزاوية **الميم** شكل مركب من أربعة خطوط منكب ومقوس ○ ومستلق مقوس ○ ومقوس كالراء يكون ربع دائرة ○ واعتبار صحتها كالراء **النون** مركبة من خط مقوس ○ نصف دائرة لسنة مقدرة في الفكر ومساحتها كألف ○ وإن كانت مرسلة فألفين ○ وإذا وصلت بها مثلها صارت دائرة ○ **الهاء** شكل مركب من ثلاثة خطوط ○ منكب ومنسطح ومستلق ○ طول المنكب نصف ألف خطه ○ والمنسطح كثلث ألف ○ والمستلقي كنصف ألف ويخرج المستلق من ثلثي الألف ○ وإذا ربعتها فيتساوى الزاويتان ○ العاليتان السافلتان **الواو** مركبة من ثلاثة خطوط كالفاء ○ وتقويسها كالراء وهي ربع دائرة **اللام ألف** شكل مركب من ثلاثة خطوط ○ منكب ومنسطح ومستلق طول المنكب ألف ○ والمنسطح ثلث ألف ○ والمستلق

كالفا الكتابة الياء شكل مركب من ثلاثة خطوط
منكب ومستلق ومقوس ۞ وهي كالنون واعتبادها
۞ كالراء مع ما الحق بها ۞

هندسة الحروف واسماؤها الالف

مطلق محرف مشعره

ا ا ا

صاعد مجموعه موقوفه منبسطه

باب ب ب

مجموعه مدغمه منبسطه مدغمه [illegible] متوسطه مرتبه مجموعه

ث ث ثبت

مرتبه موقوفه مرتبه متوسطه

فب فب

الجيم وانواعها

مرسله مسبله مجموعه رتقا مسبله رتقا مجموعه

ج ج ج ح ح

ملوزه ملوزه معتمه مبتداة منبسوطه رتقا مرجعه

جا جا جب

متوسطه مجموعه مخلسه [illegible] مخطوفه [illegible] مخطوفه مبسوطه

بجرددبدبدبد

الراء وانواعها

مجموعه مقوره منبسطه مدغمه مبتدا

ر ر ر ر ر

مدغمه مرتبه مرتبه مجموع مرتبه منبسطه مرتبه [illegible] مرتبه منبسطه مجتمع

عر بر بر بر

السين وانواعها

مجموعه مبسوطه مقرونه
س س س

مفرداة مبسوطه صاعده مبتداة
ش سا

معلقه مبسوطه مركبه معلقه مطلق
حسعش

مركبه متوسطه مبتداه معلقه
حسسا

الصَّادُ وَانْوَاعُهَا

مجموعه مقرونه مبسوطه
ص ص ص

مبتداة صاعدة مركبه مجموعه مركبه متوسطه
صا بصنـ بصت

بص

مركبة مجموعة مطلقة مركبة مقرون مركبة مبسوطه
بص بص بص

الطَّاءُ وَانْوَاعُهَا

موقوفه مرسله مركبة منفصله مبتداة مبسوطه
ط ط طا طيم

متوسطه يائي مبسوطه مركبه مبسوطه مركبه موقوفه مركبه مرسله
بطب بطيم بطا بط

مبتداه بنزول متوسطه الف عين
طرلطا

العَيْنُ وَانْوَاعُهَا

محقق مسبله مجموعه مخطوفه تعليقه بعدها صعود كامل
ع ع ع ع عا

تعليقة بعدها اهر في حكم المنصب صادية صادة تليها ماهو مبسوطه محيزة بعدها نصف صعود
عد عسـ عمر عه

تليها ما هو في حكم المبسوطه

عب بلعم باع باع

مبادیه مرکبه ذلیها مبسوطه

فات الاسد فیهما منزول

فات الاسد مرکبه

فات الاسد

مرسلة

مسبله

بلع بلعا بلعه بلعه

فات الاسد مجموعه

فات الاسد نعلی

فات الاسد

فات الاسد مجموعه مرکبه

مرکبه مع المرکب

بع بع بع بع فع

مرکبه مسبله

مرتعه مرسله

مرتعه مجموعه

مرتعه مخطوفه

تبرا مرکبه مجموعه

مع سع بع بع

مسلسله مسبله

مبسوطه مسبله

مرتعه مطموسه

مرتعه مطموسه

مرسله

مجموعه

الفاء وانواعها

ف ف فیه

مجموعه

موقوفه

مبسوطه

مبتداة

یقینا

نقیا بف بف

متوسطه

مطلوقه مجموعه

مطلوقه موقوفه

مطلوقه

مبسوطه

ففف ق

مبتداة متوسطه مربع

مرسله مربع

مبتداة مثلث

مثلث

مجموعه

مجموعه محقق

ق ق فی

مجموعه

مبسوطه

مقعوره

مرکبه راجعه

معکوس

بق بق

مرکبه مجموعه

مرکبه مقعوره

مرکبه مبسوطه موقوفه

الکاف وانواعها

ل ل ل کا

ک مجموعه

ک موقوفه

ک مبسوطه

مبتداه مشکوله

ک ک کا

محقق مبسوطه

ثلث مبسوطه

مرکبه مشکوله

مبتداه

مركب مشكوله متوسطه الحا مشكل آخر مرتبه مجموعه

تكلف تكلف

مبسوطه مرتبه مبتداه مبسوطه مرتبه متوسطه

كنا ملكه

دخی مسطح

مركبه معانقه وسطی نجی مبسوطه مرتبه

هكذ هكذا

مشكوله مطرفه مجموعه ك مشكوله موقوفه مرتبه ك مشكوله مطرفه مبسوطه ك

بك بك بك

اللام وانواعها

مذهب رأس الغراب مذهب ياقوت مذهب رأس العفيف مرسل

ل ل ل ل

14

مرتبه مبتداه مرتبه وسطی منقوره ملفوفه مجموعه مطرفه مسبله

لبة بلبة قبل بل

الميم وانواعها

مدغم مخففه مشقوق مجموعه مسبله رنقا مرسله مدغمه مخففه مبتداه

م م م م ما

وسطی مقلوبه وسطی مدغمه وسطی مخففه وسطی ملفوفه مقلوبه مسبله ملفوفه مقلوبه

بما بما فما بما بمم

ملفوفه مجموعه مدغم مرسله مبتداه ملفوفه مبتداه مخففه وسطی مدغم مقلوبه مفتوحه مجموعه

بم ما ما بما بم

میم آخر

مقلوبه مفتوحه مسبله مقلوبه مخلوفه مشق مقلوبه تقلوبه مجموعه وسطی مجموعه وسطی مرسله

بم بم بم بم بم

النون التركيب وانواعها

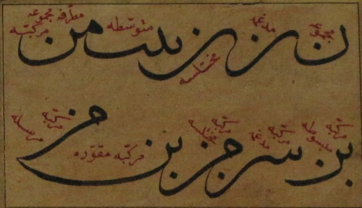
مجموعه
مدغمه
متوسطه
مطرفه مجموعه
مركبه
مختلسه
مركبه مبسوطه
مركبه مدغمه
مركبه مختلسه
مركبه
مرسله
مركبه مقوره

الهاء وانواعها

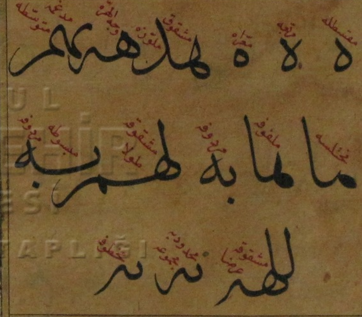
مدغمه
متوسطه
وجه الهر
ملفوزه
مشقوق
مختلسه
ملفوف
مشقوق
مسبوكه
مجموعه
مشقوق
مجموعه

الواو وانواعها

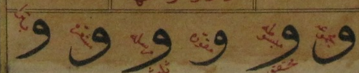
مجموعه
مبسوطه
محقق
مقوره
مرسله
ثلث

لام

لام الف وانواعها

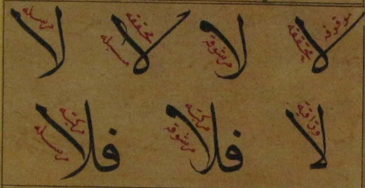
موقوفه
محققه
مرشوقه
مخففه
مسبله
مرسله
وراقيه
مركبه
مرشوقه
مركبه
مرسله

الياء وانواعها

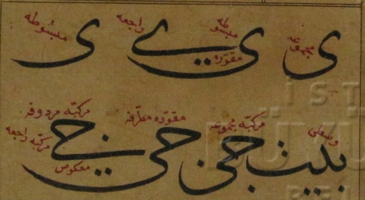
مجموعه
مبسوطه
مقوره
راجعه
مبسوطه
وسطى
مركبه مجموعه
مقوره مطرفه
مركبه مردوفه
مركبه راجعه
معكوس

اَلْبَاءُ وَاَخَوَاتُهَا اِذَا اُضِيفَ اِلَيْهِمْ سُنَنُهُمْ يَكُونُ مُسَاوِيًا لِطُولِ الْاَلِفِ ۝ فَاِنْ زَادَ اَوْ نَقَصَ قَبُحَ وَمِقْدَارُ اِرْتِفَاعِ سُنَّتِهَا مِقْدَارُ ثُمُنِ اَلِفٍ ۝ وَالْجِيمُ وَاَخَوَاتُهَا مِقْدَارُ مَدَّتِهَا نِصْفُ اَلِفٍ غَيْرَ النُّقْطَةِ ۝ وَالْعَيْنُ ۝ وَالْغَيْنُ ۝ وَالسِّينُ ۝ وَالشِّينُ وَالصَّادُ ۝ وَالضَّادُ ۝ وَالرَّاءُ ۝ وَالزَّاءُ ۝ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهَا مِثْلُ

ربعَ محيطِ الدّائرةِ ○ والدّالُ والذّالُ اذا اعتدلت الى التّسطيح
طولَ الفٍ ○ ورأسُ السّينِ ثمنُ الفٍ ○ والتّعريقُ مثلُ
نصفِ الدّائرةِ المحيطةِ بالالفِ ○ والصّادُ ○ والضّادُ ○
والطّاءُ ○ والظّاءُ ○ مقدارُ مبدأيها نصفُ الفٍ ○ ومثلُ
صدرِها سدسُ الفٍ ○ وفتحةُ البياضِ سدسُ الفٍ ○
والفاءُ والباءُ يجبُ ان يكونَ تسطيحُها الى قدّامٍ مثلَ طولِ الفٍ
والواوُ والميمُ رؤسُهما مثلُ سدسِ الالفِ ○ والى اسفلَ
مثلُ الرّاءِ ○ والكافُ يكونُ الاعلى منها ثلثَ الفٍ ○
والسّطحُ الفوقانيّ كالفٍ وتسطيحُها اسفلُ امكنَ من اعلاه
وفتحةُ البياضِ الّذي داخلَها قدرُ سدسِ الفٍ ○ واللّامُ
قائمُها الفٌ ○ وقائمُها الى قدّامٍ ثلثا الفٍ ○ والنّونُ نصفُ
محيطِ الدّائرةِ ○ والياءُ رأسُها دالٌ مقلوبةٌ بمقدارِ الالفِ
وتعريقُها الى اسفلَ دورُ النّونِ ○ المناسبُ في الطّولِ خمسُ
صورٍ ○ الالفُ ○ واللّامُ ○ والقافُ ○ والفاءُ ○ والكافُ
ما يجوزُ مدُّه اوّلَ السّطرِ الى آخرِه ○ وقصرُه ما شاءَ ○ الالفُ
والباءُ واخواتُها ○ وما هو مناسبٌ في مقدارِ المنكبِ
من الدّالِ والتّسطيحِ ○ والمنكبُ من الباءِ والمنسطحِ ○

وماهو

وما هو مناسبٌ المساحةِ في حالِ العطفِ والارسالِ ○
وهو القافُ ○ والسّينُ ○ والباءُ ○ والتّاءُ ○ والصّادُ
والضّادُ ○ وما هو مناسبٌ في الارسالِ ○ الميمُ ○ والرّاءُ
والواوُ ○ والزّاءُ ○ وما هو مناسبٌ في الصّوءِ والارسالِ
ستُّ صورٍ ○ الفاءُ ○ والقافُ ○ والهاءُ ○ والميمُ ○
والواوُ ○ واللّامُ الفٍ ○ وثلاثُ صورٍ اخرَ ○ مناسبُ
الرّؤسِ والصّوءِ ○ الصّادُ ○ والطّاءُ ○ والعينُ ○ واخواتُها
وما هو متناسبٌ في التّفريجِ ○ العينُ والجيمُ ○ كلُّ منتصبٍ
يجبُ ان يكونَ بسنّتيِ القلمِ وكلُّ خطٍّ اخذَ من اليمينِ الى اليسارِ
يكونُ مائلًا الى اليسارِ قليلًا ○ وكلُّ خطٍّ مائلٍ من اليسارِ الى
اليمينِ يكونُ القلمُ مائلًا الى اليمينِ يسيرًا ○ وكلُّ نقطةٍ
تكونُ بسنّتيِ القلمِ جميعًا ○ والتّرويسُ في الجملةِ للالفِ ○
والياءِ ○ والجيمِ ○ والدّالِ ○ والرّاءِ ○ والطّاءِ ○ والكافِ
المجموعةِ ○ واللّامِ ○ وترويسُ الالفِ كسبعةٍ ○ وذهب
امينُ الدّينِ ياقوتُ المستعصميّ الى الزّيادةِ ○ وترقيقُ التّرويسِ
○ وترويسُ الباءِ واختيها كنقطتينِ ○ وترويسُ الجيمِ
بقدرِ ثلثِ نصبِها ○ وترويسُ الصّادِ ○ والطّاءِ والسّينِ

وترويس الفاء والقاف كالباء ما يطمس من الحروف
وما لا يطمس وهي صور الصاد والطاء والعين
والفاء والميم والهاء والواو واللام ألف
المحققة فمنها ما لا يطمس بحال وهي الصاد والطاء
والعين المفردة والمبتداة وأختها ومنها ما يطمس في
بعض الأقلام وهي العين المتوسطة والعين الأخيرة
والقاف والفاء كذلك والفاء والميم والهاء
والواو واللام ألف قال الشيخ عماد الدين بن العفيف
كلما غلظت الأقلام كان الطمس فيها على خلاف الأصل
وكلما رقت كان الفتح فيها على خلاف الأصل وإنما
عدلوا فيها من الفتح إلى الطمس لأجل التلطيف قلم الثلث
اختلفوا فيه هل سمي باعتبار التقوير والبسط وباعتبار
ثلث المساحة من الطومار فذهب بعضهم إلى أن الأقلام
منسوبة من نسبة في المساحة وذلك أن قلم الطومار الذي هو
أصلها مساحة عرضه أربعة وعشرون شعرة من شعر البرذون
قلم الثلثين مقدار ستة عشر وقلم النصف
بمقدار اثني عشر شعرة وقلم الثلث بمقدار ثمان شعرات

وعلى هذا

وعلى هذا والترويس فيه لازم بخلاف قلم التواقيع
فإنه يجوز فيه الترويس في بعض الأماكن ويكون مقداره
أنقص من قلم الثلث بقدر سدس ألف سمي بذلك
لأن الخلفاء والوزراء كانت توقع به على ظهور القصص
قلم الرقاع والمعنى أنه يكتب به في الرقاع جمع رقعة والمراد
الورقة الصغيرة التي يكتب بها المكاتبات اللطيفة
والقصص وما في معناها قلم الغبار سمي قلم الغبار لدقته
لأنه جعل لأجل أجنحة الطيور ويسمى قلم البطايق لهذا
المعنى الترصيف وصل كل حرف متصل إلى حرف
التأليف جمع كل حرف متصل إلى غيره على أحسن ما يكون
التسطير إضافة الكلمة إلى الكلمة حتى يصير سطرا منتظم
الوضع التنصيل مواقع المدات المستحسنة من الحروف
المتصلة الثاني من الحروف لا يحسن المد فيها إلا في
س وش لأن السين في معنى ثلاثة حروف والثلاثية
المد فيها جائز أبح ومنها ما يسمح بمده فيمد للتتميم كبيع
وقطع قال الشيخ عماد الدين والذي يمد من الكلمة
الثلاثية إذا كان أولها جيما وأختيها والطاء والظاء

وَالعَيْنُ ○ وَالغَيْنُ ○ الرُّبَاعِيَّةُ مِنَ الحُرُوفِ ○ نَحْوَ مُحَمَّدٍ
وَجَعْفَرٍ ○ المَدُّ فِيهِ أَحْسَنُ مِنَ القَصْرِ ○ وَيَكُونُ المَدُّ بَيْنَ
الحَرْفَيْنِ الأَوَّلَيْنِ وَالآخِرَيْنِ ○ الخُمَاسِيَّةُ ○ نَحْوَ مُسْتَعْمِلٍ
وَمُسْتَقْبِلٍ ○ وَمُصَيْطِرٍ ○ وَمُهَيْمِنٍ ○ قَالَ بَعْضُهُمْ لَا تُمَدُّ لِأَنَّهَا
لَا تَنْقَسِمُ بَيْنَ مُتَسَاوِيَيْنِ كَمَا فِي الأَرْبَعَةِ ○ وَقَالَ بَعْضُهُمْ
المَدُّ فِيهَا لَازِمٌ لَا يَجُوزُ تَرْكُهُ وَإِذَا مُدَّ فَالأَحْسَنُ أَنْ تَقَدَّمَ
حَرْفَيْنِ وَيُمَدَّ بَيْنَهُمَا وَبَيْنَ الثَّلَاثَةِ ○ أَمَّا مَا زَادَ عَلَى خَمْسَةٍ
فَإِنَّهُ يَرْجِعُ إِلَى الأُصُولِ ○ وَالسُّدَاسِيُّ ○ مِثْلُ مُسْلِمُونَ وَمَا أَشْبَهَهُ

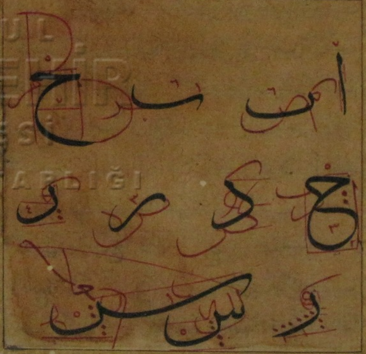

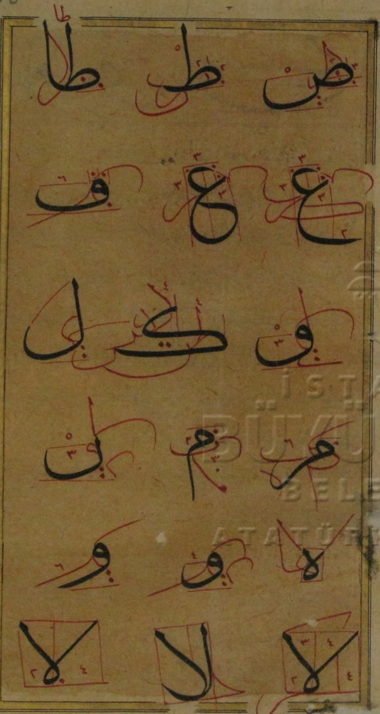

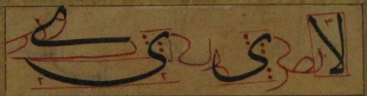

قلم الطومار ۝ والثلث ۝ والتوقيع ۝ والمحقق والنسخ
والرقاع ۝ والاشعار ۝ وهو ان تخط الفا باي قلم اردت
۝ ويكون غلظه مناسبا لطوله وهو الثمن ليكون الطول
مثل العرض ثمان مرات ۝ ثم تجعل البيكار في وسط الالف
وتدير عليها دائرة تحيط بها ۝ وبها يعرف مقدار الحروف
۝ وذهب بعضهم الى ان تاخذ اى قلم اردت وتقيم منه
تسعين وعشرين نقطة دائرة ۝ وتكون النقطة بوجه
القلم ۝ وبها يعرف مقدار الحروف بالنسبة الى كل
قلم على عدد الحروف والله تعالى اعلم ۝ **مقادير الحروف
وموازينها الالف** حرف منتصب ليس له شبه في الحروف
وهو متميز في الطول على الف الثلث مقدار نقطة ۝ و
ذلك لان الف الثلث في صدرها تحذيبا وفي عجزها
كذلك والف المحقق ليس فيها تحذيب ۝ وارباب
التقوير ۝ قالوا ان الخط المستقيم اقرب من الخط المحدودب

فيز

فيزاد في الف المحقق بمقدار تفاوت التقوير في الف الثلث
فتكون الف المحقق ارشق في الطول ۝ ومنتهى نقطتها
بتشعيرة لطيفة ومبدؤها بتوفية القلم ومنتهيها
بتحريفة خفية ۝ **الباء** تكون مقدارا لالف ۝ وراسها
مقدار نقطة ونصف ۝ ويكون اخر الشمرة انقص من
راسها بمقدار يسير لا يدرك الا عن عشر ۝ ويكون بطنها
مائلا الى الترطيب مقدارا ۝ لا يدركه الطرف يكون
اجود حتى يخلو من اليبس في البسط ۝ **الجيم** يكون مقدار
راسها سبع نقط ۝ وبطنها نصف دائرة ۝ ولا يزيد
منتهاه على راسه ۝ ويكون قطره مقدار الف خطه ۝
الدال تكون مقدار الف اذا اتصل نصفها بالاخر ۝ وتكون
البسطة السفلى ازيد من الاعلى ۝ وشمرته ازيد بقدر
نقطة من الاعلى ۝ وقيل يكون بين راسها ۝ ومنتهى
شمرتها مقدار خمسة نقط ۝ واذا وصلت خطا مستقيما
من اعلاها يكون مد الاعلى بالنسبة الى وسطها كثلثي
مد الخط السفلى ۝ **الراء** يكون راسها بمقدار ثلث الف
وبسطها ثلثي الف ۝ واذا زاد طرفها مقدار نقطة على ثلثي

الف فهو مباح ۝ السين يكون رأسها مركبا من سبع
نقط ۝ اربعة للبسط وثلاثة للاسنان ورقبتها من نقطتين
ونصف كالنون ومجموع رقبتها والبسط بقدر الف ۝
الصاد تكون الصاد كالسين في دائرة رأسه في المقدار
وحكم رقبتها وتسطيحها وتشميرها كالسين وشكل
بياضها كشكل قلب اللوز المشقوق ۝ الطاء تكون
الصاد الا ان المدة التحتانية مقدار نصف الباء لا يكون
مائلا الى تقوير اصلا بالنسبة الى الالف الكامل المستقيم
العين تكون كالصاد المعكوس ودورة رأسه
كالهلال الصغير وقطر بطنها كالجيم ۝ الفاء
يكون رأسها من خمس نقط ۝ والبياض بينهما كحب السفرجل
وقيل كعين الاوز والمد طول الباء بلا خلاف في التشكيل
والوضع والزيادة والنقصان ۝ القاف يكون رأس
القاف كرأس الفاء من كل وجه ۝ ومد بطنها كالسين
والصاد ۝ والنون ۝ ومقدار اتصال رأسه الى بطنه نقطة
ونصف من ابتداء رأسها ۝ الكاف يكون رأسها ثلث
الف خطه ۝ وتسطيحها مقدار الف ۝ وصدرها ثلث

الف ۝ والبسط التحتاني ازيد من تسطيحها بنقطة ۝
وبياض بطنها كبياض رأسها ۝ ومنهم من يجعل مقدار
رأسها نصف الف ۝ ويقول اصلها من ثلاث صاد ۝
وقيل مركبة من باء مبسوطة وباء راجعة ۝ اللام مركبة
من الف والياء بغير رأس ۝ ويكون بسطها بترطيب يسير
بخلاف لام الثلث ۝ فانها مركبة من الف ونون ۝
فان الثلث يحسن فيه التقويس ۝ الميم يكون رأسها كرأس
الفاء والقاف والواو ۝ والمدة كالراء المبسوطة
النون ۝ يكون رأسها مقدار نقطتين ونصف وبتمكين
لفتتها ثلاث نقط كالراء وبسطها كالسين كامر ۝
وتشميرها انقص من رأسها ۝ بنصف نقطة الهاء على اربعة
انواع ۝ علوي ۝ وسفلي ۝ اما العلوي لا يزيد على رأس
النون وهو من ثلاث نقط ۝ والسفلي مقدار ست نقط
ويكون وجهها متساويا بخط مستقيم ۝ وشبهوا رأسها
العلوي باذن الفرس ۝ والثاني مركب من صادين ۝
والثالث ان يكون شكل بياضها مثلثا ۝ وكل واحد
من اطراف المثلث ثلاث نقط ۝ ويكون الثلث الاخير

رَجْعَتُهُ مِنْ ثُلُثَيِ الْأَلِفِ ○ اَلْهَاءُ يَكُونُ نِصْفَ دَالٍ
وَرَأْسَ قَافٍ بِلَا قَطْعٍ وَتُعْمَلُ خَلْقَةُ الْفَاءِ مُرَكَّبَةً مَعَ الْبَاءِ ○
وَتَدْخُلُ مِقْدَارُ شَعْرَةٍ مِنْ رَأْسِ الْفَاءِ فِي صَدْرِ نِصْفِ الدَّالِ
فَيَحْصُلُ الْمَطْلُوبُ ○ اَلْوَاوُ يَكُونُ رَأْسُهَا كَرَأْسِ الْفَاءِ
وَالْقَافِ وَبَسْطُهَا كَالرَّاءِ وَعُنُقُهَا نُقْطَتَيْنِ ○ وَمَعْرِفَةُ
صِحَّتِهَا أَنْ تُخْرَجَ وَاوًا أُخْرَى مِنْ تَحْتِ عُنُقِهَا مِثْلَ أَخَوَاتِهَا
اَللَّامُ أَلِفُ ○ هُوَ أَنْ يَكْتُبَ أَلِفَيْنِ مُتَعَاطِفَيْنِ مِنْ رُبُعِ كُلِّ
وَاحِدٍ مِنْهُمَا وَيَجْمَعُ بَيْنَهُمَا بِثَلَاثِ نُقَطٍ تَحْتَهُمَا حَتَّى يَصِيرَ
مِثْلَ الشَّكْلِ مِنْ أَسْفَلَ كَالْهَاءِ وَالْأَلِفَانِ مُتَفَرِّعَانِ ○
مِنَ الْهَاءِ يَكُونُ رَأْسُهَا دَالًا مَقْلُوبَةً وَآخِرُهَا نُونًا بِلَا رَأْسٍ
إِلَّا أَنَّ الْفَاصِلَ بَيْنَ النُّونِ وَالدَّالِ الْمَقْلُوبَةِ ○ إِنْ كَانَ
○ مُفْرَدًا أَضْيَقُ مِنَ الْيَاءِ الْمُرَكَّبَةِ ○

كَتَبَهُ أَضْعَفُ الْكُتَّابِ ○ بِعَوْنِ اللهِ الْمَلِكِ
الْوَهَّابِ ○ مُحَمَّدٌ الْوَصْفِيُّ الْمَعْرُوفُ بِحَافِظِ
الْقُرْآنِ ○ مِنْ تَلَامِيذِ رَاشِدْ أَفَنْدِي ○
غَفَرَ اللهُ ذُنُوبَهُمَا ○ وَسَتَرَ
○ عُيُوبَهُمَا آمِينَ

هٰذَا صُورَتِ اِجَازَتِ كِتْبَهٔ حُسْنِ خَطِّ مُفَصَّلِ عَرَبِيَّه

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ○
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ وَالْقَلَمِ ○ وَالصَّلٰوةُ وَ
السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ ○ وَعَلَى آلِهِ خَيْرِ الْأُمَمِ
اِعْلَمْ أَيُّهَا الْمُتَعَلِّمُ الْمُتَلَمِّذُ ○ وَمِنْ نِعَمِ الْحُسْنِ فِي أَنْوَاعِ الْخُطُوطِ
الْمُتَلَذِّذِ ○ إِنَّ لِلْخَطِّ الْحَسَنِ الْبَهِيِّ ○ إِشَارَاتٍ فِي الْكِتَابِ
الْمُبِينِ ○ كَقَوْلِهِ تَعَالَى ○ نٓ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ○ وَقَوْلِهِ
تَعَالَى ○ عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ○ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ○ وَبِشَارَاتٍ
فِي الْأَحَادِيثِ الشَّرِيفَةِ أَيْضًا ○ كَمَا قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
اَلْخَطُّ الْحَسَنُ يَزِيدُ الْحَقَّ وَضْحًا ○ وَقَالَ أَرْقِشْ كِتَابَكَ وَ
أَشْبَاهَهُمَا ○ وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ ○ مَنْ كَتَبَ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
فَجَوَّدَهُ غَفَرَ اللهُ لَهُ ○ وَقَالَ رَابِعُ الْخُلَفَاءِ الْوَصِيُّ الْوَلِيُّ
عَلِيٌّ كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْجَلِيَّ ○ عَلَيْكُمْ بِحُسْنِ الْخَطِّ فَإِنَّهُ مِنْ مَفَاتِيحِ
الرِّزْقِ ○ وَقَالَ الْخَطُّ مَخْفِيٌّ فِي تَعْلِيمِ الْأُسْتَادِ وَقِوَامُهُ فِي
كَثْرَةِ الْمَشْقِ وَدَوَامُهُ عَلَى دِينِ الْإِسْلَامِ ○ وَقَالَ الْخَطُّ
هَنْدَسَةٌ رُوحَانِيَّةٌ ظَهَرَتْ بِآلَةٍ جِسْمَانِيَّةٍ تَقْوَى بِالْإِدْمَانِ
وَتَضْعُفُ بِالتَّرْكِ ○ وَبَعْدُ فَلَمَّا أَلْزَمَنِي لِلتَّمَشُّقِ مِنِّي بِقَلَمِ

بر قاچ كمسنه يه اذن ويرمك مراد
ايلدكده بو منوال اوزره يازيلور
وبعد فلما الازمني الطالبون للتمشق
بقلم الثلث والنسخ وجهدوا وابلغ
جهدهم بالكمال ○ بعون الله الملك
المتعال ○ وهم ○ فلان بن فلان
وفلان بن فلان ○ وفلان بن فلان
احق ان يضع اسمهم تحت كتاباتهم
فاجزتهم خالصا لوجهه الكريم
اللهم عمرهم عمرا طويلا ○ وزد
معرفتهم بكثرة واشتياقا ○ وانا
اضعف الكتاب الى اخره

الثلث والنسخ كاتب هذه القطعة الشريفة وكتابات
المباركة فلان بن فلان زاد الله في خطه الحسن و
البهاء مع عمره بالبركة والنماء امين امين بحرمة طه
ويس وحق ان يضع اسمه بعنوان كتبه فاجزته
خالصا لوجهه الكريم وانا اضعف الكتاب استاذه
محمد الوصفي المعروف بحافظ القرآن المأذون من شيخ
زماننا واستاذ اواننا مولينا ابو بكر راشد افندي
كاتبا لسراي السلطاني وهو المجاز المستخلف عن امام
اهل الخط وفايق اصحاب ذلك النمط الحسين الحلمي
معلم في سراي العامرة وهو المأذون من درويش علي
الثاني وهو المأذون من اسمعيل افندي المعروف باغاقولي
وهو المتلمذ عن الولي الجلي الاول درويش علي
وهو المتمشق عن اصحاب الخط الاستاذ خالد الامجد
وهو المستكتب عن رئيس كتبة الكتبة المرشد في تهذيب
تعليم الطلبة مولينا الحسن الاسكداري وهو
المستجيز المستفيض عن حفيد الشيخ الاوحد مولينا
پير محمد وهو قد تعلم عن ابيه النبيه الفاضل الوجيه

شكرالله

شكر الله خليفه وهو المرشد عن قبلة الكتاب ومن
الكبروية المستطاب استاذ الاساتذه ومقتدى
التلاميذ المرحوم المبرور المغفور له الشيخ بن الشيخ
خواجه حمد الله بن الشيخ مصطفى الاماسي جعل الله فيوض
كمالاتهم للنمقه شامله امين بحرمة اللوح والقلم المبين
وهو كما اخبر من خير الدين المرعشي وهو من عبد الله
الصيرفي وهو من قبلة الكتاب ياقوت المستعصمي الطواشي
البغدادي بن عبد الله وهو من ابن بواب علي بن هلال
البغدادي وهو من محول الخط عن الكوفية ابن مقله
محمد بن علي الوزير وهو من ابرهيم سنجري وهو من
اسحق بن حماد وهو من رئيس المشايخ الصوفية
حسن بصري رحمه الله وهو من اسد الله الغالب
علي بن ابي طالب كرم الله وجهه ورضي الله تعالى عنه

اللهم صل وسلم على نبي الرحمة وشفيع الامة
محمد وعلى اله الطيبين الطاهرين
والحمد لله رب العالمين

هذا اجازت نامه تركيب عربيه بودر

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى رفع علم كلمة الله بيد العلوم والادب
وجعل اهلها مترفين بسلم القلم على اعلى الرتب
والصلوة والسلام الاتمان على النبى الامى الاعلم سيد
الامم رسول العرب والعجم محمد على اله وخلفائه
واصوله وفروعه وعزم وكرم ما كتبوا فى الكتاب
المستطاب علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم
اما بعد اعلم ايها المتعلم المتلمذ ومن نعم الحسن فى
انواع الخطوط المتلذذ ان للخط الحسن البهى اشارات
فى الكتاب الكريم كقوله تعالى يزيد فى الخلق ما يشاء
وقوله عز وجل او اثارة من علم فالمراد منهما كما
قالوا الخط الحسن وامثالهما وبشارات فى الاحاديث
الشريفة ايضا كما قال عليه السلم الخط الحسن يزيد الحق
وضحا وقال ازقش كتابك واشباههما وقال رابع
الخلفاء الوصى الولى المرتضى على كرم الله وجهه الجلى
الخط الحسن من مفاتيح الرزق وغيره فلذلك اردت

ان اتبرك

جمع كاتب
ان اتبرك بتنميق الوثيقة لمن اذنته من تلامذتى الكتبة
بوضع لفظة كتبه ختام اثاره التى وفقه الله لكتابتها
جمعا بين التقرير القولى والتحرير الفعلى كما كتب علماء
السلف للخلف سماع ما فى المصنف فسردت سلسلة
اسلافى لاخلافى بحسن التنميق بيد التحقيق وعين
التدقيق هذا وقد اجزت من فريد عصره ووحيد
اى انا مأذون
دهره صاحب الاخلاق الحميدة والشيم المزيدة
ابو بكر راشد القنوى المستجيز من شيخ الزمان و
استاد الاوان مولانا حسين رشنى كاتب السراى
العامرة وهو المجاز المستخلف عن امام اهل الخط
وفائق اصحاب ذلك النمط درويش على الثانى وهو
المأذون من اسمعيل افندى المعروف باغاقپولى وهو
المتلمذ عن الولى الجلى الاول درويش على وهو
المتمشق عن مربى اصحاب الخلد الاستاذ خالد الامجد
وهو المستكتب عن رئيس كتيبة الكتبه المرشد فى تهذيب
تعليم الطلبة مولانا الحسن الاسكدارى وهو المستجيز
المستفيض عن حفيد الشيخ الاوحد مولانا پير محمد

وهو قد تعلم عن ابيه النبيه الفاضل الوجيه شكر
الله خليفه وهو المسترشد عن قبله قبيلة الكتاب
ومن الكبروية المستطاب استاذ الاساتيذه و
مقتدى التلامذه مرشد مريدي الخط الى طريقة الحسن
والبها في تحصيل الخطوط الحسنة والاملا الا وهو
الشيخ ابن الشيخ خواجه حمد الله بن الشيخ مصطفى الاماسي
وتلك عشرة كاملة مستكمله بهذا الواحد في الاقلام الستة المتداوله
جعل الله فيوضكما لاثرهم للتنمقة شامله امين
بحرمة اللوح والقلم المبين وهو كما اخبر من خير الدين مرعشي
وهو من عبد الله صيرفي وهو من قبلة الكتاب
ياقوت المستعصمي البغدادي وهو من حسن بهتر هلاو
ابن بواب وهو من محول الخط عن الكوفية ابي علي محمد
ابن علي بن حسن بن مقله الوزير وهو من ابرهيم
سنجري وهو من اسحق بن حماد وهو من رئيس المشايخ
الصوفيه حسن بصري رحمه الله وهو من اسد الله
الغالب علي بن ابي طالب كرم الله وجهه ورضي الله عنه
حررت تلك الاجازة الحسنا لكاتب هذا الخط الجامع

اقسام

اقسام الحسن وانواع البها اخينا في الله فلان بن فلان
اذنا مني بوضع كلمة كتبه كسائر الاساتذة الكتبة
حين عرض خطوطه الحسان في مجمعهم بعون المعين المنان
وفقه الله تعالى لتكثير الاثار كاسلافه ولتوفير الابرار
من اخلافه وانا العبد الضعيف خادم القران اللطيف
استاذه محمد الوصفي المعروف بگنجي زاده ابقاه الله
تعالى في خدمة الطلبه بالمشق والتعليم كثرهم
الرب المتين بجاه حبيبه الامين عليه وعلى اله تحيات
ربنا المعين اللهم صل وسلم على سيد العرب والعجم
وامام المكة والمدينة والحرم وترجمان لسان القدم
معدن العلم والحلم والحكم وانجلى عنه كل الفتنة والظلم
اسمه الشريف مكتوب على اللوح المحفوظ بياقوت القلم
وجسمه الشريف مدفون في المدينة المنورة والحرم
تراب الروضة الشريفة اطيب من المسك والخطم يا ليت
اكتحلنا تراب تحت القدم سيدنا وسيد العرب
والعجم صاحب الاخلاق الحميدة والشيم نور الشمس
والقمر من نور اكمل الامم منبع الشفاعة للعاصين

يوم القيمة قائلا   يا رب امتي امتي يا ذا اللطف والكرم
مولينا ومولى العالمين ابي القاسم محمد صاحب العلم
صلوات الله وسلامه على نبينا وعلى كافة الانام   وعلى
آله واولاده واصحابه العظام   ثم الرضى عن ابي بكر
وعن عمر وعن عثمان وعن علي ذوي الكرم
وعلى سائر الانبياء والمرسلين
والحمد لله رب العالمين

هذا صورت اجازت نامه تركيب تركي

حمد بيحد   وسپاس بي قياس   اول خالق جل شانه سزادر كه
خامه بديع قدرتي تخته نقش پذير   ايجادده اشباح مكوناتي
على النسق المناسب   تحرير وترقيم قيلدي   وقلم غرائب
مكنتي صحيفه مسطره   زده امكانده صور ممكناتي
على الوجه اللايق تنضيد وترسيم ايتدي   وصلوات
ناميه   وتحيات ساميه   اول رموزات دفاتر لاهوتك
نكته داني   ومكاتيب جبروتك سخن داني   اوزرينه
اولسونكه نامه نبوتي   كنت نبيا وادم بين الماء والطين
ايله معنون   وديباجه رسالتي   قوله تعالى   يا ايها
الرسول بلغ ما انزل اليك من ربك ايله مبيندر   صلى الله
عليه وسلم   وعلى آله واصحابه المهديين سبيلا   والاصدقين
قيلا   ما ترنمت حمام اليراع على منابر الاوراق
وتنغمت عنادل الاقلام   على اغصان القيد والاطلاق
اما بعد   خط ايچون كتاب عزيزده   قوله تعالى
ن والقلم وما يسطرون   ايت كريمه سي وسنت سنيه ده
حضرت رسالت پناه   صلى الله عليه وسلم بيوردقلري
قوله عليه السلم   من كتب بسم الله الرحمن الرحيم
فجوده غفر الله له حديث شريفي واثارده   نته كه
حضرت على كرم الله وجهه يه خطابا بيورديلر
يا على قرب بين حروفك   وفرق بين سطورك   و
طول اسنان قلمك   وقال على كرم الله وجهه
عليكم بحسن الخط فانه من مفاتيح الرزق قولي ايله   نيجه
اشارات   وبشارات واروب   فوحات نشري مشام
جميع انامه منتشر اولمغله   حالا شاكرديمز اولان
فلان بن فلان   بو فقيردن معرفت مرقومه ده تلمذات
ايدوب   فن كتابنده ايزد تعاليناك تيسيري

صورت اجازت كتبه حسن
خط مختصر تعليق مع بسمله
الحمد لوليه والصلوة على نبيه
اثردا اخوانه عبادنده كه اصحاب حسن خط اولان
وعلم بالقلم [illegible] والقلم
واستعين بيمينك [illegible] كرام
ونساير احاديث عظام ايله [illegible] عظيم شان
خط عالي واهل خط دخي كمال [illegible]
حسن وضع لفظه كتبه [illegible]
اتبك [illegible] واجازت [illegible] مجلس عقد [illegible]
اذن واجازت استاداندن ايله دعاي خير
جمعيت [illegible] قديم مستحسن اولمغله
اوتمق استاذى اولان عبد ضعيف الجاني
خادم القرآن [illegible] اولان فلان ووضع [illegible]
ايلدكم باعث مجلس [illegible] اعطا
دستاوين [illegible] علماي [illegible] وخادم
العلوم اسلاف [illegible]
دخي كتبلري عالي [illegible]
عالي اوله [illegible]
سلسله سنده دخي [illegible]
خط [illegible] اول دخي شيخ [illegible]
كرام [illegible] الصوفيه
الله وجهه [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] واولدي [illegible] مقتداي اهل خط
[illegible] حسن خط [illegible] شيخ حمد [illegible]
الله [illegible] شكر الله [illegible]
[illegible] واولدي [illegible]
[illegible] اولوب [illegible] واولدي [illegible]
دخي حسن اسكداري واولدي [illegible]
اولان [illegible] خالد [illegible]
اسمعيل [illegible] درويش علي [illegible]
واولدي [illegible] اسمعيل [illegible]
واولدي [illegible] حسين حلبي افندي [illegible]
وانلر دخي [illegible] بيوردي
وعنايت بيوردي [illegible]
عالم وفاضل [illegible] حافظ وكامل
محمد اهليدر [illegible]
مولانا ابو بكر [illegible] افندي [illegible]
بالاستحقاق واذن [illegible] وضع [illegible] كتبه
عن فيض احسان بيوردي [illegible]
وانلر دخي [illegible] مجلس اولان
[illegible] ضعيف [illegible] افندي
وضع [illegible] كتبه ايله مستحق اولان
هديه [illegible] بو مجلس اهل خط [illegible]
[illegible] وسائر اهل خط دخي
[illegible] والاصحاب اجمعين
[illegible]

مقدا بنی بعد التحصیل سند طلب ایلیوب اجازته استحقاقی
نمایان اولمغیله بو فقیردن تلقی ایلدیکی وجه اوزره
اخره تعلیم واواخر مکتوبات محرره سنده حرره
تحریر ایلیوب حق سبحانه وتعالی حضرتلری کندویه
زیاده واتقان ایتدکره کتبه تحریر ایلیه ویازدوغی
شیئک اعرابنی صحیح قویه وکلمهٔ واحده یی ایکی
سطره بولممک شرطیله وفخر کائنات علیه افضل
الصلوات واکمل التحیات حضرتلرینک اسمی شریف
ولطیفلرندن صکره صلی الله علیه وسلم یازیلاجق یرینه
صلعم یازممق شرطیله وابنای جنسنه وسائرت
اوزرینه تعاظم ایلممک شرطیله وکتابته شروع
اولندقده ابدست سز یازممق شرطیله اکثر اوقاته
ومشار الیهک استاذی اولان محمد وصفی افندینک
کتابنی واجازتی فرید عصره ووحید دهره مولینا
ابو بکر راشد افندی کاتب السرای السلطانیدن
واول دخی مولینا حسین جلبی افندیدن واول دخی
درویش علی الثانیدن واول دخی آغا قپولی اسمعیل

صورت اجازت کتبه حسن
خط مخصص عزیزه مع بسمله

الحمد لله الذی شرّف اولیاء الآداب
بالادب ورفع اهلها علی
اعلی الرتب واشهد ان لا اله
الا الله وحده لا شریک له شهادة
تبلغ قائلها فوق ما طلب
واشهد ان سیدنا ومولینا محمدا
عبده ورسوله سید العجم والعرب
صلی الله علیه وعلی آله واصحابه
ما نطق مادح بمدحه او کتب
ورضی الله تعالی عن من لطاعته
ونصره وقد انتدب اما بعد
فان الخط اثبات من کتاب الله
قوله تعالی [illegible] او اثارة
من علم وقوله تعالی [illegible]
فانه روی عن ابن عباس
رضی الله عنهما قال هو الخط الحسن
وقوله عز وجل [illegible] ما ینطق
علم بالقلم وعن
علی بن ابی طالب [illegible]
علیکم بحسن الخط فانه من مفاتیح
الرزق [illegible] وهذه الوثیقة
[illegible] فلان بن فلان
[illegible] فبلغ منها
[illegible] الله تعالی

[illegible] افندیه

افندیدن واولدخی درویش علی الاولدن واولدخی
خالد عزیزدن واول دخی حسن اسکداریدن
واول دخی پیر محمددن واول دخی شکر الله خلیفه دن
واول دخی الهام ربانی ایله بو وضع اسلوبک
مستنبطی شیخ مشایخنز ابن الشیخ دیمکله معروف
شیخ حمد الله افندیدن وانلر دخی خیر الدین مرعشیدن
وانلر دخی عبد الله صیرفیدن وانلر دخی قبلة الکتاب
یاقوت المستعصمیدن وانلر دخی حسن بهتر هلال
ابن البوابدن وانلر دخی خط کوفیدن تحویل ایلکن
ابن مقله محمد بن علی الوزیردن وانلر دخی ابراهیم سنجریدن
وانلر دخی رئیس المشایخ الصوفیه حسن بصریدن
وانلر دخی اسد الله الغالب علی بن ابی طالب
کرم الله وجهه ورضی الله تعالی عنهدن
تعلیم ایلمشلردر
حرره فی صفر الخیر

حسین جلبی وهو ماذون من المرحوم درویش
علی الثانی وهو ماذون من المرحوم آغا قپولی
اسمعیل بن علی وهو ماذون من المرحوم
درویش علی الاول وهو ماذون من المرحوم
خالد بن اسمعیل العزیز وهو ماذون من المرحوم
حسن اسکداری وهو ماذون من المرحوم
پیر محمد وهو ماذون من المرحوم
شکر الله خلیفه الحسین الکاتب
من المرحوم الحسین [illegible] الطریقة
والمستنبط لهذه الطریقة ابن الشیخ
المعروف [illegible] الحمد الله
وهو ماذون من المرحوم خیر الدین
مرعشی وهو ماذون من المرحوم
عبد الله صیرفی وهو ماذون من المرحوم
قبلة الکتاب یاقوت المستعصمی
وهو ماذون من المرحوم
ابن بواب علی بن هلال
وهو ماذون من المرحوم
ابن مقله محمد بن علی
وهو ماذون من المرحوم [illegible]
[illegible]

هذا دعاء اذن نامه ترکیب عربیه در

خطاط ایچون ترتیب اولندی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا
محمد وعلى آله وصحبه اجمعين يا من علم بالقلم ما لم يعلم
علم الانسان ما لم يعلم بارك لنا ولصاحب هذه
الجمعية العظمى ولمن رقم اللهم اغفر لجميع الخطاطين
من المتقدمين والمتأخرين وعلى الخصوص المرحوم
المبرور رئيس الخطاطين حمد الله المعروف بابن الشيخ
وابنه المعزز والمكرم مصطفى دده اللهم اجعل قبرهما
روضة من رياض الجنان واغفر اللهم لعبدك المرحومين
المبرورين مصطفى الايوبي وابن النفسي عليهما رحمة
الملك البارى اللهم اجعل قبرهما روضة من رياض
الجنان واغفر اللهم لعبدك المرحومين المبرورين
درويش على الاول والثانى اللهم اجعل قبرهما
روضة من رياض الجنان واغفر اللهم لعبدك المرحوم
المبرور شيخ ثانى عثمان المعروف بحافظ القرآن
اللهم اجعل قبره منورة بلطفك يا ارحم الراحمين

واغفر

واغفر اللهم لعبدك المرحومين المبرورين السيد عبد الله
وابنه المعزز والمكرم السيد عبد الحليم ومن تلاميذه
محمد راسم اللهم اجعل قبورهم روضة من رياض الجنان
واغفر اللهم لعبدك المرحوم المبرور حسين الجبلى
عليه رحمة الملك البارى اللهم اجعل قبره روضة من
رياض الجنان واغفر اللهم لعبدك المرحوم المبرور
ابو بكر راشد افندى اللهم اجعل قبره منورة بلطفك
يا ارحم الراحمين ولمن تبع وسلك على رسوم قواعدهما
من الغائبين والحاضرين اللهم انصر من نصر الدين
واخذل من خذل المسلمين اللهم انصر جيوش المسلمين
وعساكر الموحدين واكتب السلامة والعافية علينا
وعلى الحجاج والغزاة والمسافرين والمقيمين فى برك
وبحرك من امة محمد عليهم اجمعين وسلام على المرسلين
اللهم صل وسلم على اشرف الخلق و
اكمل الخلق محمد وآله وصحبه
الطيبين الطاهرين
اجمعين

بیان عدد

یک	بر
دو	ایکی
سه	اوچ
چار	دورت
پنج	بش
شش	آلتی
هفت	یدی
هشت	سکز
نه	طقوز
ده	اون
بیست	یکرمی
سی	اوتوز
چل	قرق
پنجاه	اللی
شصت	آلتمش
هفتاد	یتمش
کالیوه	بون واحمق کمسنه در
هشتاد	سکسان
نود	طقسان
صد	یوز
هزار	بیك
بشمار	صی دیك
میکن	ایدر دیك
ازمون	صنامق یعنی تجربه

١

بیان لغت فارسی

نکوکیش	ایو عادتلی معناسنه
کم	اکسك
بیش	آرتق
چو	چونکه معناسنه
نیم	یارم
ای نکورا	ایو فکرلی معناسنه
خوش	
دلکش	کوکل چکیجی معناسنه
فروکش	اشاغی چکیجی
پنج	بش
کهرسنج	انجو طارتیجی
فروتر	بلك اشاغی
خمیده	اکری
افسر	تاج
نکوحال	ایو حاللی
سرا	دانك باشی
هنرور	ای هنرلی
دامن	اتك
یکسر	بتون باشی
خوب کردار	ایو عمللی
نکوفن	ایو فنلی
پیوند	بغلو
خردمند	عقللی
پرداز	دوزیجی
دمساز	مصاحب معناسنه
زرین	التونلو
نکوبین	ایو کوریجی
کمان	شبهه
سخن سنج	سوز طارتیجی
سرفراز	یوجه باشلی
سرکاف	کاف باشی
خمیده	اکری
خوب پیکر	کوزل صورتلی
چند	نیجه
کردن	بوین
همچنان	اویله
خجسته	مبارك
هیئانند	صورتلرنده
نشسته	اوتورمش معناسنه
سبکروح	یینی جانلی
همچو	کبی معناسنه
نکوخوی	ایو خویلی
چون خم چوکان زده برکوی	چوکنك اکری دجنده بر طوپ کبی
پاکیزه آیین	پاك عادتلی
بسان	کبی
تنی	وجودلی
مانند	بکزر
خامه	قلمی
سوی بالا	یوکسك طرفه
پاك کوهر	پاك اصللی
همسر	برابر
زنهار	صقن
نکوکار	ایو ایشلی
سربلند	عالی قدر
بهره	نصیب
خسارت	ضرر
خذلان	مردود
دانش	علم
وبال	شاه
آرایش	زینت
طمع	امید

[illegible]

CEVDET PAŞA KÜTÜPHANESİ

هذا میزان الخط علی وضع الاستاد السلف رحمة الله علیه

در بیان حرف الف

محققده الفا ای مرد فائق
سکز نقطه کرکدر در محقق

ثلث خطنده لیک ای پاک بنیاد
رقم یدی نقط در دیدی استاد

خط توقیعده التی نقطه در حد
تجاوز ایله اندن ایلیوب عد

جوهر بر الفک اولدی حد معلوم
ایدرسن نقطه سیله انی مفهوم

پس اندن هر کیمک خطن کورر سن
بودر دستور اوزره نقصانن بولورسن

اگرچه صاف هموار اولمز اما
ایدر احکامنه حکم اهل بینا

بو میزان اوزره اولمزسه عیاری
خلل وار انک اولمز اعتباری

قلوبک کر صفاسیدر قبولی
ولیکن خطک اولدر بی اصولی

الفکر حدی چو اولدی مؤدی
نه یوزدن یازیلور بیل ای نکودی

انی جونکم

قیوب بر نقطه مشکن شمامه
پس اکه شمع ویرسون نوک خامه

قو اوستینه تماما کلکی ای یار
نه اول دکلو کم اوله خامه ازار

بو منوال اوستینه ای مرد آگاه
ایکی دانق اشاغی اینوب انکاه

نه دکلو لازم ایسه خامه تاب
ویروب ان ایکی دانق ای فخر کتاب

پس اندن بر ایکی دانقله نازل
بو اسلوب اوزره اولمرد کامل

ایکی دانقی داخی خوش و دلکش
قلم نازکلکی برله فروکش

نوک قلمک

[illegible]

برهنهٔ ادا

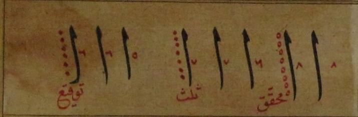

الف بویله کرک زیبا کورینه
کورنلر تا سوره لر یوزلرینه

کورینه سرو کبی راست بی خم
باشندن صان بر قمش یادر پرچم

در بیان حرف با

چو بایی ایلدی استاد تعلیم
باشن چکدی انک بر نقطه و نیم

یعنی یارم

ثلثده طولیدر ای اهل بینش
اولوبدر التی نقطه بی کم و بیش

ادرتق

محققده ولی یدی نقطه در
زیاده ناقص اولورسه سقطدر

کرکدر حکمسنده ای نکو طور
انک دورت دانقی سطح ایکیسی دور

اوله بر نقطه دکلو سفله میلی
برابر کورینه باشیله ذیلی

برهنهٔ اسلوب

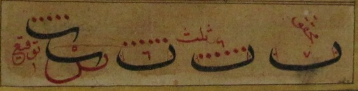

خط توقیعده بیل ای نکوکش حسابن بش نقطه دن بی کم و بیش
ولیکن دیدی بر استاد فاضل باشندن صاد حرفی اوله حاصل

در بیان حرف جیم

محققده محقق افسر جیم اولوبدر التی نقطه اوزره تعلیم
ولی خط ثلثده نقطه سی پنج اولوبدر انک ای مرد گهرسنج
بوقانون اوزره یازلسه سر جیم جداسی بر ایدر دو نقطه تعلیم
قلم دوندر انک دورنده تکرار ولیکن کچمسون باشینی زنهار
دوشه داماننی شویله فروتر که تا باشی ایله اوله برابر
گرگدر کم گورینه حلقه جیم قالوبدر گویا بر نقطه دن نیم
بیاضی حلقه جیم محقق الف مقداری اولمقدر محقق

برینهٔ اعلام

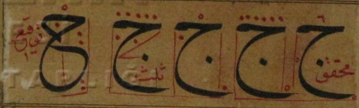

در بیان جیم حقماقی

ولی توقیع خطنده برادر یازلکن جیم حقماقیدر اکثر
که خط منحنی ای پاک دیده اوله بر نقطه مقداری خمیده

فاما

31

فاما بو رقمده افسر جیم معلم پنج نقطه قلدی تعلیم
گرگدر که اوله نصف خط اول خمیده خط کارینه مقابل
گرگدر اتصال حلقه جیم اکا بر نقطه دکلو قلدی تعلیم
انک ذیلنده اما ای نکوحال ظهور ایده اصول اول دال

بیان حرف دال

دیلرسک دال حرفندن بیانی ویرم اندن سکا روشن نشانی
که خط اول دال محقق گرگدر کیم اوله بش نقطه مطلق
ولی خط ثلثده نقطه چار قبول ایت بو حدیثی ایتمه انکار
خط آخر گرگدر ای پاک منظر اوله بر نقطه اولدن فزونتر
ایکی خطک بیاضک ایله اظهار خط اول قدر ای خوب کردار

برینهٔ عدد

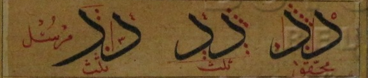

بیان حرف را

محققده سر را ای هنرور فقط اوچ نقطه اولمشدر مقرر
دوشا یوب اکا تدریجیله دامن عیان شش نقطه مقداری گرک تن
ولی تن سردن ایله اوله الحق که بر نقطه صغه التینه الحق

برینهٔ طرز

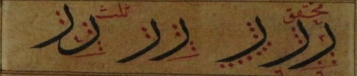

بیان راء مدوّر ثلث

ثلث خطنده بالاسی را
اوله دو نقطه ونیم ای نکورا
تماما خامهٔ وضع ایله یکسر
پس اندن دامنینی اینجه دوندر
بیان ایتدی سکا استاد افخم
کم اکه نقطه مقداری کرک فهم
هم اکسک اولمیه بش نقطه دن تن
مدوّر قیل ثلثده بودر زفن

برینهٔ دستور

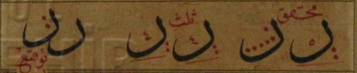

در بیان راء چنکالی توقیعی

ولی توقیعده ای شیخ درسنج
شماری دامنی ولمقدر پنج
مدوّر ایله کل کردان آخر
کم اندن کله صاد اوله ظاهر

برینهٔ شکل

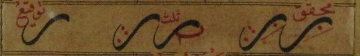

بیان حرف سین

سرد ندانه

سر دندانهٔ سینن ای نکوفن
کرک بر نقطه دکلو اوله روشن
بیاض اول دندان سیننک
دیدی بر نقطه در بنیان سیننک
بیاض آخری انک محقق
همان بر نقطه ونیم کوردی الیق
که تند وتیز اوله مانند اره
خلل کورنمیه مقدار ذرّه
فقط دندانه لر بر بیر برینه بند
اوله بر نون ایله اکه پیوند

برینهٔ اساس

سین مدوّر ثلث

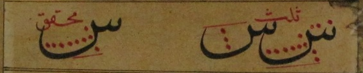

در بیان سین طولانی

بل ای هشیار دانا ینک ایز
کر استرسک یازه سن مدّ ایله سین
شمار طولی انک ای خردمند
سکز نقطه ثلثچون ویردلر بند
ولی توقیعده ای پاک بنیاد
یدی نقطه کرکدر دیدی استاد
کرکدر قدّی انک ای نکوطور
اوله دورت دانکی سطح ایکیسی دور

برینهٔ طوک

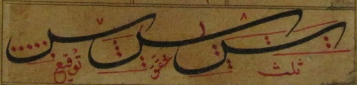

در بیان حرف صاد

شمار طرف بالای سر صاد
کرک بش نقطه اوزره اوله بنیاد

باش

مسطح نصفنی نصفن مسدد
چکوب تحریر ایله ای هنرور

هنرلی

کرکدر دور سطح خط زربین
اوله مانند اول ای نکوبین

که اندن صاد معکوس اوله ظاهر
اوله لر بر برینه شویله ناظر

بیاضن شویله آچ ای مرد عاقل
ایچینه نقطه کرمک اوله قابل

پس اندن خامه قل نکته پرداز
اکا سین کبی برنوز ایله دمساز

دوزعی
مصاحب

برینهٔ بیاض

ثلث ض ض محقق ض توقیع ض

در بیان حرف طا

قلمدن کلبه بودرلر صحالم
که طانک بر زمان دمزن احالم

اولنلر رسم خط وصفنده استاد
الفدندر دیدیلر اکه بنیاد

ولی خط ثلثده حدی انک
اولوبدر التی نقطه هو کمانک

محققده یدی توقیعده پنج
کلوبدر نقطه الف ای سخن سنج

باشنی صاد کبی ایله ظاهر
ولیکن راست اوله خط آخر

چکوب دامان طای ای خوش ایین
ایکی نقطه الفدن ای نکوبین

شو ترتیب اوزره تحریر ایله انی
بیاضینک اوله موسی نشانی

برینهٔ نمط

ثلث ط محقق ط ط توقیع ط

در بیان حرف عین

ددی بر ذوفنون پاک مشرب
سر عین اوچ ضلعدندر مرکب

اوچر نقطه اولوب هر ضلع احمد
هلال آسا کوزینه خط اول

چوبندن ایلدک بو سری تفهیم
اکا پیوند اولسون حلقهٔ جیم

چونکه

برینهٔ نوع

٣ ٣ ٣
محقق ع ثلث ع ع ع توقیع

در بیان حرف فا

سر فا ایچون ای هشیار عاقل
بولبدر اوچ طرف ای مرد عاقل

ولی هر جانبی ای پاک بنیاد
ایکی نقطه قدردر دیدی استاد

بیاضن دیدی انک رمز فتاح
کرکدر کا اوله شکل تخم تفاح

سر فا چون اوله بونوعه ظاهر
اکا قیل پای پیوند ای محرر

برینهٔ عرف

ثلث ف ٦ ف ٦ محقق ف مرسل ف

در بیان حرف قاف

سر قاف دیدی بر نکته پرداز
سر فا کبی اوله ای سرفراز (بوجه باشلی)

دو نقطه کردنا ولمشدر مقدر
تن نون کبی شکل قیل مصور

برنیهٔ طرنق

ثلث ق ق محقق ق مرسل ق توقیع

در بیان حرف کاف

اولدی چون بیانی قافدن لاف
کرکدر بیلنه سری سر کاف

سر کاف مسطح ای خردمند (عقللی)
اولور رسته چار نقطه اوله دلبند

انك باشی ایله شویله بنیاد
کیم اندن صادر اوله کله صاد

ثلث خطنده شویله نوعه کرکم
نبی ولمیه انك یدیدن کم

خط توقیعده ضبط ایله اصولی
کرکدر النی نقطه اوله طولی

محققده سکز نقطه بلندی
در معنی بو نوع اوزره دزلدی

خط بالاسی اوجدن اولمیه کم
قچن اشاغه اینمکده اوله خم

ولی دامانی کافی خوب بیکز (اوزاد صو وسط)
اوله اوج نقطه بالادن فروتر

بیاضی

بیاضی اوله شول کونه کشاده
هم انکیدن کوره نمایه زیاده

برنیهٔ رنك

محقق ك ثلث ك ثلث ك مرسل ك

در بیان حرف لام

چو حرف کافدن دل فارغ اولدی
سوزمز حرف لامه بالغ اولدی

عیان قیل بر الف اول بقا نون
اکا پیوند ایکه دامن نون

انك میلن اشاغه شویله ایتکم
کوره نیه دامننده (انك) نقطه ونیم

برنیهٔ مثال

ثلث ل ل محقق ل توقیع ل

در بیان حرف میم

چو لامدن فارغ اولدق ای خردمند
سوره لم حرف میمدن نکتهٔ چند (ای برنجی)

بیاض افسر میم ای نکو فن
مثلثدر ثلثده اکا کردن

انك قانونی وزن جسمی ای یار
چو شکل دای توقیع ایله اظهار

محققده ولیکن افسری میم
مقرر ایلدی استاد تعلیم

بیاض ایله کرک میمِ افسرینه   که سمسم دانه سی کبی کورینه
تنن بشویله عیان قل ای نکورا   محققده رقمدر ینه کم را

برهنهٔ اندام

م م م م
ثلث محقق

دربیان حرف واو

سری واو ایچون ای خردمند   سر فا کبیدر دیدی و برو بند
ولی بر نقطه اوله اکه کردن   هما نا دامن زا اوله دامن
ثلثده قلدیلر انی مدوّر   محققده ولی مرسل مصوّر
ثلثده هیجان اوله خجسته   که هیئاتنده اوله شین نشسته

برهنهٔ پرتو

و و و و
محقق ثلث ثلث

دربیان حرف ها

چکن کم رسم اولینه ها مفردده   خطا اوله سنه اوچ نقطه دد حد
ولی دیدی نکار برقلبی روشن   کم انی منحنی چکمکدر فن
ایکی نقطه کرکدر خط ثانی   ولی اندر محقق نقطه سنانی

دربیان حرف

ن ن ن
ثلث محقق مرسل

35

دربیان حرف نون

سر نون را بزد مرد دانا   سه نقطه باید اندر ثلث بالا
تنش شش نقطه باید چون تن سیر   که استادان چنین کردند تعیین
ولی باید که همچون دامن میم   ند اید اخرش یکنقطه ونیم

برهنهٔ قانون

کمی معتاد

ن ن ن
مجموعه ثلث مجموعه محقق ثلث قوسی

ولیکن در محقق افسر نون تاج   حدش ارچه ان نقطه نیت بیرون
تنش هفتست قول صاد اینست   که در خط محقق لایق اینست

برهنهٔ آیین

ن ن ن ن
محقق خفی توقیع مجموعه مدغمه ثلث محقق مدغمه

ولیکن نزد استاد سخنسنج   تنش در خط توقیع آمده پنج
کمی نون در خط توقیع باید   کرو کافی مسطح حاصل اید

برهنهٔ وزن

ن ن ن ن
مختلسه مرسله محقق مدغمه توقیع مدغمه موقوف

خط اولکبی خط ثالث   کم اولدی اولده اوج نقطه وارث
دیدیلر بونیله اوستادان کامل   بیاضندن مثلث اوله ظاهر

برنیهٔ شبیه

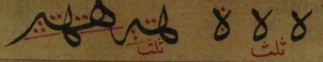

در بیان لام الف

دیالم نکته حرف لام الفدن   ایده‌لم اولا اعلام الفدن
مقدم بر الف چکمک گرکدر   ولی اوج نقطه جه بوکمک گرکدر
پس ایکی نقطه دکلو دخی اندر   الف کبی کیرو بالایه بیندر
شو رسمه خم گرکدر خط ثانی   الف واری اوله ما بینک نشانی

برنیه بالا

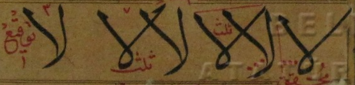

در بیان حرف یا

بیوردی بونیله استاد سبکرو   که تا تا لیوی اوجدن ولدی مفتوح
مقدم کاف با شیدر اصولی   ایک اوج نقطه در اما که طولی
ایکنجی خط دخی ای مرد اکمک   گرک اوج نقطه اوله هم اول

بیاض اوله خطه اما ای خردمند
همان اوچ نقطه دیو ویردیلر پند
اصولی ایکی خطک اولدی محسوس
اوله جانا بسان دال معکوس
اوچنجی خط اوله اشاغه مائل
کم اندن داخی بر دال اوله حاصل
تن یا اوله مانند تن نون
کم اندن اولمیه بر نقطه افزون

برینهٔ زیبایی

ی ی ی ی

در بیان حروف مرکبات که از هر دو حرف بایکدیگر جمع و ترکیب میکند

بل ای استاد دانا پاک مشرب
ایدرسین با ایله الفی مرکب
قویب بر نقطه طولانی ای یار
دخی بر نقطه عرض ایله اظهار
اگر بو بندی فهم ایتدکسه یاران
الف مقداری قلدر سوی بالا
بیاضی تاکرک شو ایله کشاده
که صیغه ایچینه بر نقطه ساده
بصورت نقطه یا ای نکوخوی
کرینه چون خم چوگانک بر گوی

برینهٔ صفا

ناثاتا ثلث ثابا توقیع

بیاض بی یالی

دیلرسک

دیلرسک ایکی بانک ترکیبی سن
ایشت بندن که دییم سکا روشن
مقدم انده ای پاکیزه آیین
عیان قل اوله دندانه سین
بسان بای مفرد قیل تثنینی
سر بالاییه قالدر دامنینی
سر باکرا اولورسه اکه پیوند
کرکدر اوله مفرد بایه مانند

برینهٔ ترتیب

ثلث ببب بب مرسل

بیان با با جیم

سکا با ایله جیمدن خردمند
محققده دیالم نکتهٔ چند
سر بای دو نقطه ایله تحریر
کتور اوچ نقطه انی جانب زیر
ولیکن دامنی ایله سر جیم
کرک پیوند اوله بر نقطه و نیم

برینهٔ منهاج

محقق بج ثلث بج توقیع بج

ثلث خطنده حد بو راس باده
محرر اولنان ناز کستر انده
تماما خامه بی او سینه اخر
قیوب باشینه شمره ایله ظاهر
اوله بر نقطه جیمه اتصالی
ولیکن نقطه و نیم انفصالی

ولی توقیعده ای مرد کامل سنانی نیم نقطه متصل قل

برینهٔ فسخ

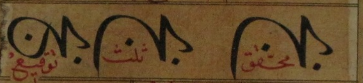

بیانِ بی با دال

چو بایه ایده سن دالیله آغاز سر بای مقدم دالدن یاز
انی بالایه قالدر ای نکو فال ولی مقداری طرف اول دال
سر بای برابر انی ایز که شکل آخر دال اوله ظاهر
کنور کل دامنینی ای هنرور که اوله آخری بایه برابر

برینهٔ قد

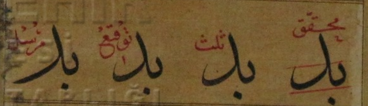

بیانِ با با زا

ایشت بایله رادن بر حکایت که استاد ایلدی شویله روایت
مقدم راس بای ای خردمند یازوب پس ایله رایه پیوند
بیاضینه صفه بر نقطه اینک که حدی بود در بایله رانک

برینهٔ تصویر

برینهٔ تصویر

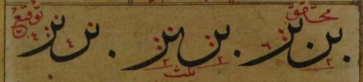

ولی توقیعده ای مرد فاضل گرک اوچ نقطه اوله حاصل

برینهٔ نظیر

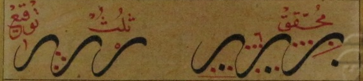

بیانِ با با شین

سری بایله چون سینه اوله ترکیب گرک اوچ نقطه اوزره اوله ترتیب
ایدوب با عرضنی بر نقطه تقدیر پس اندن صکره بر سین ایله تصویر

برینهٔ مقیاس

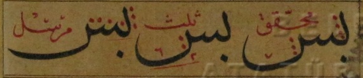

بیان با با صاد

کلوب بر لحظه دکله ای خردمند دیالم صاد و بادن نکته چند
سر بای ایدوب استاد تعلیم دیدی طولی گرکدر نقطه و نیم
ولی دامانی ایت ای خردمند پس اکه صاد حرفی ایله پیوند

برهنهٔ بیاض

بض محقق بض ثلث بض مرسل

بیان بابا طا

دمیدر باوطایی ایده سین یاد   نته کیم رسم اولندی وبی هم صاد

برهنهٔ نمط

بط محقق بط ثلث بط توقیع

بیان بابا عین

دلرسک عینله بادن بیانی   اصولندن دیم انک نشانی
سر بایی چک ایکی نقطه و نیم   که بویله ایلدی استاد تعلیم
یساره دخی اولمقدار مائل   اول امّا نیم نقطه اشغی بیل
دخی اوچ نقطه ایله دور دارسن   پس اندن عین حلقه دوندرسن
چو کاتب عین حلقه ایده اظهار   اوکه هر جانبی بر نقطه مقدار

برهنهٔ وضع

بع محقق بع ثلث بغ ثلث بع وتوقیع

بیان

بیان بابا فا

ایدرسک باوفی حرفنی ترکیب   انی بر نقطه و نیم ایله ترتیب
اولوب نقطه قدر سفلی یه مائل   ایکی نقطه سوی بالایه وارغل
دخی چک اکه بر نقطه مقدار   پس اندن حرف یایی قل مصوّر

برهنهٔ وادی

بف محقق بف ثلث بف مرسل

بیان بابا قاف

چو حرف باکم اوله قافه پیوند   ایکی نقطه کرکدر ای خردمند
ایکی نقطه دخی اولمشدر اکا   پس ایلت ایکی نقطه سوی بالا
همان بر نون کم اکه اوله واصل   اولور ترکیب بی وقاف حاصل

برهنهٔ نسق

بق محقق بق ثلث بق مرسل

بیان بابا کاف

قلمدن کلبر و کوهر نشار ایت   که باوکافدن نکته دثار ایت

معلم باکه شویله قیلدی تعلیم
فاما راست اوله گردنی ت
شو اسلوب اوزره چك ای پاك

مقدم بی و الفی ایله تحریر
عیان قل جسم کافی چون نیت
کم اوله اخری بایه برابر

برینهٔ رنگ

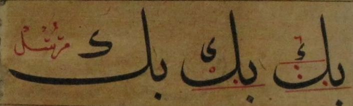

بیان با با لام

چو بایه لامی ایکه ایدرسك آغاز
محققده آکا نون اولدی دامن

مقدم با و الفك رسمنی باز
برابر اولوبن با حرفنه تن

برینهٔ اصل

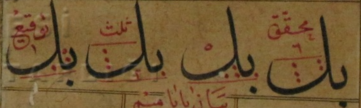

بیان با با میم

خط توقیع ثلث ای پاك گوهر
ایکی نوع اوزره در تحریری انك
اول ایکیدن ایدم برینی تعلیم

سری باکم اوله میم برله همسر
ایشت بندن دیم ذوق ایده جانك
قلم سفلیه چك دو نقطه و نیم

دخی بر نقطه و نیم ای نکوکار
بو نوع اوستینه کم قلدم مقرر

انی صاغ جانبه میل ایله زنهار
انی ممکندر اتمك مدور

برینهٔ اندام

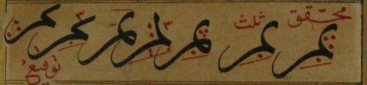

در بیان نوع میم اخر

چو بر نوعنده اخردر روایت
قلم اوجیله ای مستکمل فن
یساره خامه چکمك اولدی تعلیم

او بر نوعندن ایدلم حکایت
کرك بالایه نقطه آلته سن سن
مدور اشغی دو نقطه و نیم

برینهٔ جسم

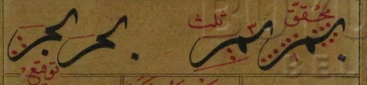

در بیان نوع دیگر

محققده ولیکن ای سرفراز
پس اندن نقطه و نیم ای نکورا
اثر ایدیسه قلبنه بو ایو پند

سر با نقطه و نیم اولدی خوش باز
آکا پیوند قل تا اوله اعلا
محقق میمنی قیل آکا پیوند

برینهٔ قیام

محقق وثلث توقیع

بم بم بم بم

در بیان با با نون

قلورسك با و نون حرفنی بنیاد   باشنه بر نقطه قل ای مرد آزاد
هم اکا ایلکل بر نقطه پیوند   پس اندن متصل قیل نون دلبند

برنیهٔ آیین

محقق ثلث مرسل

بن بن بن بن

در بیان با با واو

دلرسك با ایله واودن بیانی   همان ترکیب بی و قاف بلانی

برنیهٔ نمونه

ثلث محقق

بو بو بو بو

در بیان با با ها

سنری با چون بهی ترکیب بنانی   ثلثده نقطه در انك درازی
دخی بر نقطه و بنیادی خردمند   اکا تمییز بوزندن ایله پیوند
چقار اول دکلو بالایه برادر   کم اوله رأس با بیله برابر

پس

پس اندن آشغه ای پاك کوهر   خط زرین ایله اوله همسر
شود کلو شمر قالدر دی داوی   سنری با ایله تا اوله مساوی
پس انی شونیله محکم ایله تحریر   بنه کم شکل چنکال اوله تصویر

برنیهٔ شبیه

محقق ثلث ثلث

به به به به

در بیان با و لام الف

قلورسك بی و لام الفه نگاهی   انك تحقیقنی دیسم کماهی
بیان ایتدی بنه استاد کامل   که اوله خط با الف وظاهر
جدا ایله سنری بانك یانندن   پس اندن صکره دامن برو سن
حمیده بر الف قیل اکه پیوند   بو بیندی د کله بندن ای خردمند

برنیهٔ اعلا

محقق ثلث توقیع

بلا بلا بلا بلا

در بیان با با یا

دلرسك كرنشانی با و یادن
برو كل دكله دییم ساكه روشن

قلوبدن اولور بو نوعه تعلیم
كركیدر اولا دو نقطه و نیم

اینوب اوج نقطه شونیله ای خردمند
دخی بر نقطه دكلو ایله پیوند

ولی ایله انكم طولنی اوج
كه اولمایه تن نون برمغه كوج

برینهٔ خوبت

بی نی بی ی

در تشكل هر یك از حروف هیجا بجند شكل خاص و تسمیهٔ ایشان باسم مخصوص

در بیان تشكل الف

بل ای هشیار دانا پاك بنیاد
الف شكلی ایكیدر دیدی استاد

بری مفرد كه شمردار اسمی
ایكنجی ملحق آخردر مقامی

برینهٔ اداب

محقق ا ثلث ا با ا ا با توقیع

در تشكل حرف با

بكا استاد اویله ایلدی پند
كه بانك شكلی دوردر ای خردمند

بری مفرد بری ای پاك منظر
ایكنجی شمردار اوجنجی مضمر

انك

انك دوردنجیسیدر بای مرسل
بو آوازن صا بلور ای مرد اكمل

برینهٔ اداب

مرسل مفرد ب شمردار مرسل مضمر بث

در تشكل جیم زنجی غنجه و پیكانی صنوبری و مخروطی

ثلثده جیم باشی ای خردمند
معلم ویردی اوج نوع اوسنه پند

برینك جیم شمردار اسمی
برینك دخی چقماقی رسمی

بری دخی مدور لیكن آكا
كم اهل خط قتنده بشدر اسما

زنجی غنجه پیكانی صنوبر
دخی مخروطی در خوب ایله ازبر

برینهٔ منهاج

محقق جمر ثلث جمر جر جبر جر ثلث

در تشكل دال

ددی بو وجهله بر خوب سیرت
كه حرف داله اوج نوع اولدی صورت

بری مفرد ایكنجیسی مركب
اوجنجی مرسل ای پاكیزه مشرب

برینهٔ اعداد

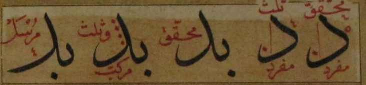

د د بد بد
محقق ثلث
مفرد
مفرد
محقق وثلث
مرکب
مرسل

در تشکل حرف زا

بیوردی باکه استاد کهن سال   که حرف زا ایچون اوچ اولدی اشکال
ولی انلارك اسمی ای سخن ور   اولوبدر مرسل مرفوع و مضمر

برینهٔ اطوار

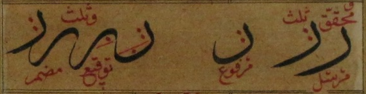

محقق ثلث
مرسل
مرفوع
وثلث
توقیع
مضمر

در تشکل سین

ولی سینك ایکی نوع اوزره مصوّر   بری قوسی بری دخی مدوّر

برینهٔ اساس

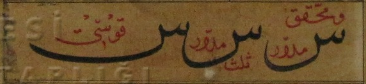

س س س
ومحقق
مدوّر
مدوّر
ثلث
قوسی

در تشکل عین

یدی نوع اوزره در عین ای برادر   منقّل صادی و دخی محیّر
دخی دوردنجی معقود نامی   که آخرکه وسط اولور مقامی
بشنجی یه دینور فم الاسد نام   که عین نعلی کبیدر اندام

برینك قم ثعبان اولدی اسمی   که اولمشدر محیّر کبی رسمی
بری دخی انك چون شکل صادی   کم انك قم تغلب اولدی ادی
سه عین آخر اما ای نکوفن   الفدن صکره یازیلور معیّن

برینهٔ انواع

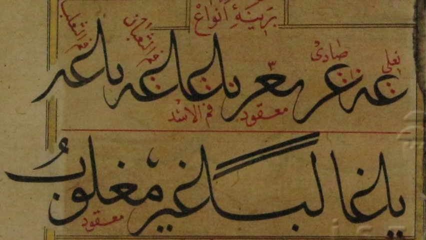

نعلی
صادی
قم الثعبان
قم الثعلب
معقود
قم الاسد
معقود

در تشکل فاء

سه نوعه اولدی شکل فا مصوّر   مرکب مرسل و دخی مدوّر

برینهٔ اوصاف

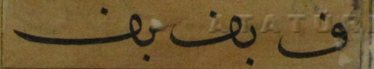

در تشکل قاف

دلرسك قاف حرفندن نمونه   اولوبدر شکل فا کبی سه کونه

برینهٔ طرق

ق قبنق

مفرد مرکب

در تشکل کاف

اولوبدر چار کاف ای پاك مشرب
مسطح منحنی دال مرکب

برینه مثالك

ک ک کك

ثلث ثلث مسطح منحنی دالی

در تشکل لام

ایکیدر شکل لام ای پاك منظر
بری مرسل بری انك مدور

برینه امثال

ل ل بل

مفرد محقق مرسل مرکب

در تشکل میم

مم بم لم مه حما ہم م

مدور مرسل ثلث مفتوح مرسل

برینه اندام

بیوردی

بیوردی شویله استاد سخنور
که التی نوع میمدی پاك منظر
مدور مرسل و مطموس مفتوح
مثلث هم مشرح اولدی مشروح

ن ن ن

مدور قوسی مدور

در تشکل نون

ایکی نوع اوزره در نون ای برادر
بری قوسی بری انك مدور

و و و و

ثلث مدور مرسل مرسل محقق مرسل

در تشکل واو

ایکی شکل اوزره در واو ای برادر
بری مرسل در بری مدور

برینه نمونه

لاه هه لها مه اهر

مثلث عین هره حاجبی صاد مطموس ذالی صادی مرسل

در تشکل ها

قبول ایله سوزم ای پاك منظر
طقوز نوع اوزره اولدی ها مصور
بری مفرد که ارسمین دیدی استاد
مثلثدر ادی ای پاك بنیاد
بری دالی بر سین حاجبی بیل
انك دوردنجسن اذن الفرس بیل

بشنجی هاء صادی ای نکورا
برینی هاء مطموس اولدی یارا
یدنجینک صوزنسک نوله ادی
دیرم کم اکه دیرلر هاء صادت
ولی اولدی برینک نام ملحق
برینک هاء مرسلدر محقق

مثلث عین هر حاجبی لوزی مطموس اذن فرس دالی مرسل

ه ههه لهامماهه هر

ذکر اولنان هالرک قنغی نوعی نه محلده تحریر اولورانی بیان ایدر

بل اشبو نکته‌یی ای مرد دانا
اکر اولده دوشسه صورت ها
اولور اذن الفرس مطموس کبی
همین بودر که نقش اولدی مثالی
اکر اوسطده اوله دورتدر ادی
ولیکن اولینک دال صادی
ایکنجیسی انک اوذن الفرس بل
برین صادی وبرین حاجبی بل
ولی اخرده ای کنج معانی
برینک مرسل وملحق بیانی

درتشکل لام الف

قلالم لام الفدن بنه خوش بند
کم ایکی نوعدر اول ای خردمند
برینی مفرد برین دخی مرکب
بو قولی دکله بندن سن مرتب

برینهٔ املا

درتشکل

مفرد مرکب توقیع

لا لا بلا لا لا

درتشکل یا

بیان ایدم بل ای پاکیزه منظر
که یا دورت نوعه اولمشدر مصور
سکا روشن بیان ایدم بن انی
مقدر اول ومعکوس ثانی
اوچنجی مرسل وجایز مرکب
بو اسلوب اوزره قلدیلر مرتب

برینهٔ عیانی

مقدر مفرد معکوس مرسل مرکب

ی ی ی بی

مشقه ضعیف
الضعفا ۞ وتراب اقدام القدماء
حافظ محمد الوصفی ۞ من تلامیذ اشرف افندی
غفر الله لهما ولوالدیهما ۞ ولمن نظر فیها آمین
لسنة ثمان وتسعین ومائتین والف
فی هجرة من له العز والشرف

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

رسمه التأليف حمد الله
الشيخ استاد العالم
قدس سره العالي

هذا رسالة هندسة الخط في بيان الف مفردات

قلم محقق	قلم ثلث	قلم توقيع
ا ا ا	ا ا ا	ا ا ا ا
مطلق محرف مشعر	مطلق محرف مشعر	مطلق محرف مشعر موقوفه مشعر مجموعه

في بيان باء مفردات

قلم محقق	قلم محقق	محقق
ب	ب	ب
باء مجموعه مدور تشمير	باء مبسوطه ومرسل	باء موقوفه

ب

قلم ثلث	قلم ثلث	قلم ثلث
ب	ب	ب
باء مجموعه تشمير	باء مبسوطه ومرسل	باء موقوفه

قلم توقيع	قلم توقيع	قلم توقيع
ب	ب	ب
باء مجموعه مدور	باء مبسوطه ومرسل	موقوفه

في بيان تاء مفردات

قلم محقق	قلم محقق	محقق
ت	ت	ت
تاء مجموعه مدغمه مدور	تاء مبسوطه مدغمه ومرسل	موقوفه

قلم ثلث	قلم ثلث	ثلث
ت	ت	ت
تاء مجموعه مدغمه مدور	تاء مبسوطه مدغمه ومرسل	موقوفه

قلم توقيع	قلم توقيع	توقيع
ت	ت	ت
مجموعه مدغمه مدور	مبسوطه مدغمه ومرسل	موقوفه

فی بیان جیم مفردات

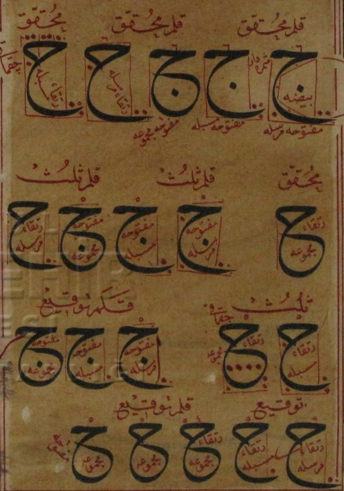
قلم محقق
قلم محقق
محقق
بیضه
شمره دار
مفتوحه مرسله
مفتوحه مسبله
مفتوحه مجموعه
دنقاء مرسله
دنقاء مسبله
جمانی
محقق
قلم ثلث
قلم ثلث
دنقاء
مجموعه
مفتوحه
مرسله
مفتوحه
مسبله
مفتوحه
مجموعه
دنقاء
مرسله
ثلث
جمانی
دنقاء
مسبله
دنقاء
مجموعه
قلم توقیع
مفتوحه
مرسله
مفتوحه
مسبله
مفتوحه
مجموعه
توقیع
قلم توقیع
دنقاء
مرسله
دنقاء
مسبله
دنقاء
مجموعه
مجموعه
مجموعه

فی

فی بیان دال مفردات

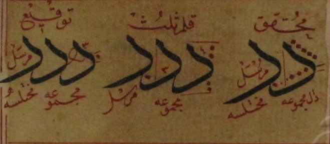
محقق
قلم ثلث
توقیع
مرسل
دال مجموعه
مخلسه
مرسل
مجموعه
مرسل
مجموعه
مخلسه

فی بیان راء مفردات

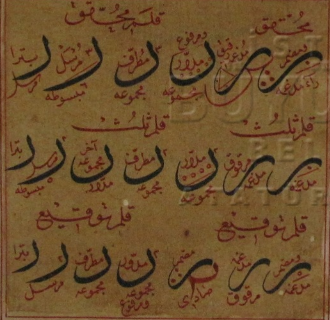
محقق
قلم محقق
ومعمر
مرعوقی
ومرفوع
مبلور
مطرف
مرسل
بترا
راء منلغه
مجموعه
مجموعه
مبسوطه
مرسل
قلم ثلث
قلم ثلث
مرفوق
منلغه
ملاد
مطرف
آخر
مجموعه
بترا
منلغه
مجموشه
مجموعه
ملاد
مبسوطه
قلم توقیع
قلم توقیع
ومعمر
منلغه
منلغه
معمر
مبلور
مطرف
بترا
مرقوق
صادی
مجموعه
ومرفوع
مجموعه
مرسل

في بيان سين مفردات

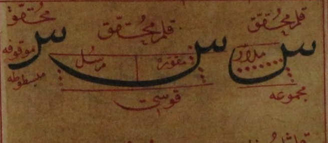
قلم محقق
قلم محقق
محقق
مدور
مقور
مرسل
موقوفه
مبسوطه
مجموعه
قوسی

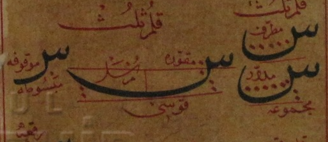
قلم ثلث
قلم ثلث
مطرف
مدور
مقور
مرسل
موقوفه
مبسوطه
مجموعه
قوسی

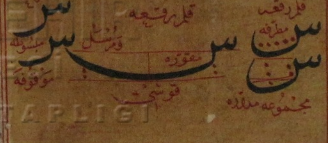
قلم رقعه
قلم رقعه
رقعه
مطرفه
مقوره
و مرسل
مبسوطه
موقوفه
مجموعه مدوره
قوسی

في بيان شين مفردات

ا ش

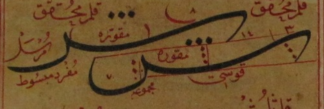
قلم محقق
قلم محقق
مقوره
مقوره
مرسل
مفرد مبسوط
مجموعه
قوسی

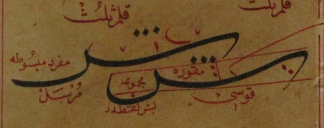
قلم ثلث
قلم ثلث
مقوره
مفرد مبسوطه
مجموعه
مرسل
قوسی
بش لقطه در

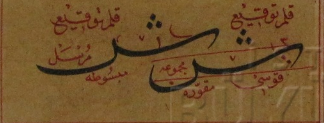
قلم توقيع
قلم توقيع
مرسل
مبسوطه
مجموعه
قوسی
مقوره

في بيان صاد مفردات

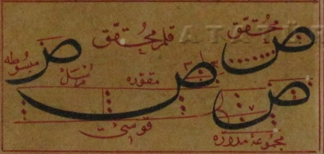
قلم محقق
محقق
مبسوطه
مرسل
مقوره
قوسی
مجموعه مدوره

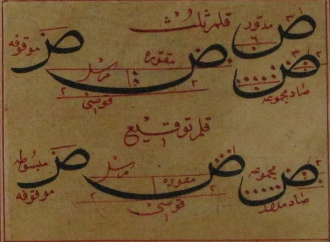
قلم ثلث
مدور
موقوفه
مقعره
مرسل
قوسی
صاد مجموع
قلم توقیع
مجموع
مبسوط
مقعوره
مرسل
موقوفه
قوسی

فی بیان طاء مفردات

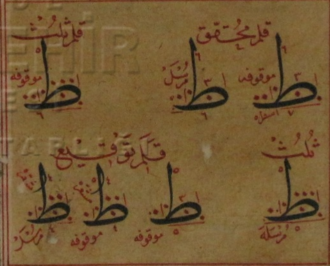
قلم محقق
قلم ثلث
موقوفه
مرسل
موقوفه
ثلث
قلم توقیع
مرسله
موقوفه
موقوفه
مرسل

فی بیان عین مفردات

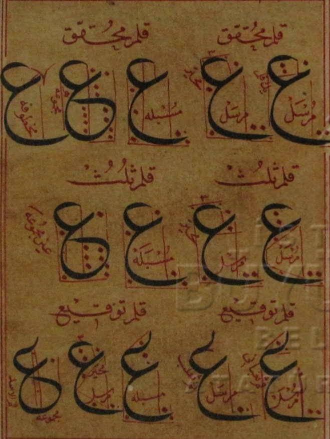
قلم محقق
قلم محقق
مرسل
مرسل
مسبله
مجموعه
قلم ثلث
قلم ثلث
مرسل
مرسل
مسبله
عین مجموعه
قلم توقیع
قلم توقیع
مرسل
مرسل
مسبله
مجموعه

فی بیان فاء مفردات

M. CEVDET KÜTÜPHANESİ

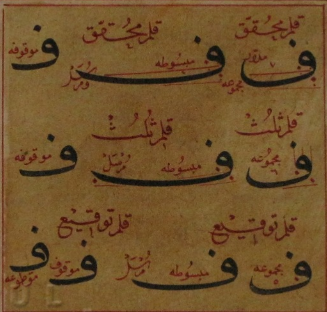
قلم محقق
قلم محقق
مدور
مبسوطه
مجموعه
مرسل
موقوفه
قلم ثلث
قلم ثلث
مجموعه
مبسوطه
مرسل
موقوفه
قلم توقيع
قلم توقيع
مجموعه
مبسوطه
مرسل
موقوفه
موقوفه

في بيان قاف مفردات

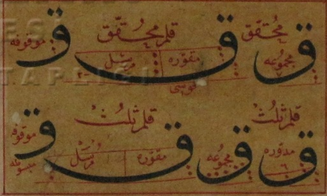
محقق
قلم محقق
مجموعه
مقوره
مرسل
قوسى
موقوفه
قلم ثلث
قلم ثلث
مدوره
مجموعه
مقوره
مرسل
موقوفه
مبسوطه

ق

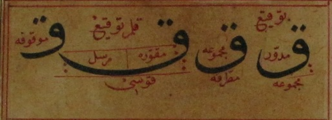
توقيع
قلم توقيع
مدور
مجموعه
مقوره
مرسل
موقوفه
مجموعه
مطرقه
قوسى

في بيان كاف مفردات

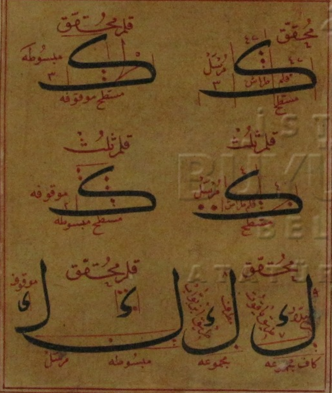
محقق
قلم محقق
مرسل
قلم طراش
مسطح
مبسوطه
مسطح موقوفه
قلم ثلث
قلم ثلث
مرسل
قلم طراش
مسطح
موقوفه
مسطح مبسوطه
محقق
قلم محقق
كاف مجموعه
مجموعه
مبسوطه
مرسل
موقوف

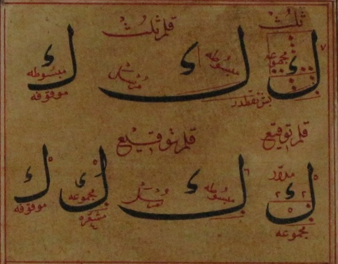
ثلث
قلم ثلث
مجموعه
مبسوطه
مرسل
بش نقطه در
مبسوطه
موقوفه
قلم توقيع
قلم توقيع
مدور
مجموعه
مبسوطه
مرسل
مجموعه
مشعره
موقوفه

في بيان لام مفردات

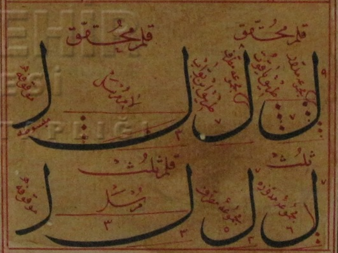
قلم محقق
قلم محقق
مرسل
مبسوطه
موقوفه
ثلث
قلم ثلث
مجموعه مدوره
مجموعه مطرفه
مرسل
موقوفه

ل

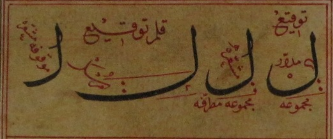
توقيع
قلم توقيع
مدور
مجموعه
مجموعه مطرفه
مرسل
موقوفه

في بيان ميم مفردات

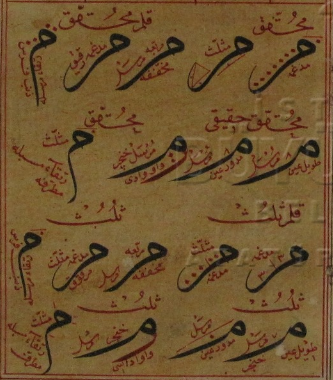
محقق
قلم محقق
مدغمه
مثلث
مربعه
مخففه
مدغمه
مرقوقه
محقق حقيقى
محقق
طويل عينى
مدور عينى
مرسل
مرسل خنجر
واو وادى
مثلث
زنقاء مسبله
مطرفه
قلم ثلث
ثلث
مدغمه
مثلث
مدغمه
مربعه
مخففه
مدغمه مثلث
مرقوقه
ثلث
ثلث
طويل عينى
مدور عينى
مرسل
خنجر
خنجر
مرسل
واو واداسى
مثلث
زنقاء مسبله
مطرفه

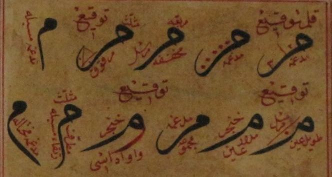
قلم توقيع
مدغمه
مدغمه
رقعه
مخففه
مرسل
ثلث
توقيع
موقوف
توقيع
توقيع
مدغمه
خنجر
مجموعه
خنجر
واو اداسی
ثلث

في بيان نون مفردات

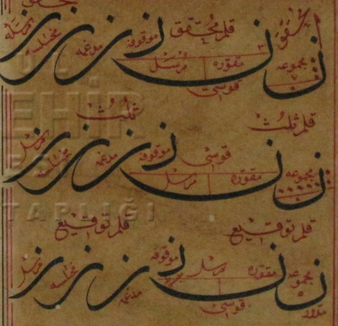
محقق
قلم محقق
محقق
موقوفه
مدغمه
مخلسه
مرسل
مقوره
مجموعه
قوسی
قلم ثلث
ثلث
موقوفه
مدغمه
قوسی
مرسل
مقوره
مجموعه
قلم توقيع
قلم توقيع
موقوفه
مرسل
مقوره
مجموعه
مخلسه
مدغمه
قوسی

و

في بيان واو مفردات

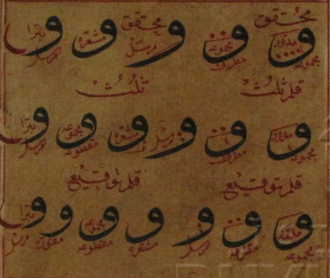
محقق
مدور
مجموعه
مجموع
مطرف
محقق
مرسل
مشعره
بترا
قلم ثلث
ثلث
مدور
مجموعه
مطرف
مشعره
مجموع
مقطوعه
بترا
قلم توقيع
قلم توقيع
مدور
مجموعه
مطرف
مرسل
مشقره
مجموع
مقطوعه
مقوره
بترا

في بيان ها مفردات

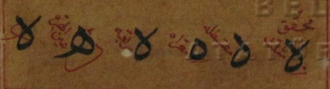

في بيان لام الف مفردات

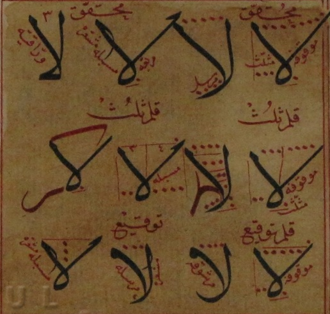
محقق
محقق ٣
موقوفه
مثبت
مرسل
راجعه
قلم ثلث
قلم ثلث
موقوفه
مثبت
مسبله
٣
٤
توقيع
قلم توقيع
موقوفه
مسبله
لا لا لا لا

في بيان يآء مفردات

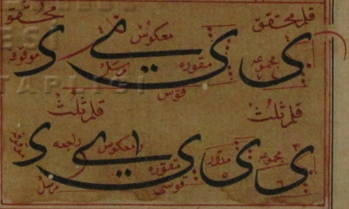
قلم محقق
محقق
معكوس
موقوفه
مجموعه
مقوره
مرسل
قوس
قلم ثلث
قلم ثلث
مجموعه
مقوره
معكوس
راجعه
قوسی
مرسل
ی ی ی ی

ی

54

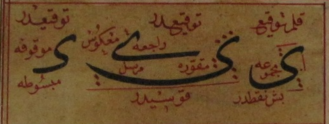
قلم توقيع
توقيعده
توقيعده
مجموعه
مقوره
مرسل
راجعه
معكوس
موقوفه
مبسوطه
بش نقطدر
قوسیدر
ی ی ی ی

هذا في بيان مركبات

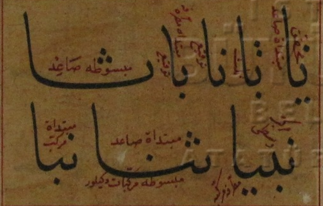
يا تا نا با ثا
نبيا ثنا نبا
مبسوطه صاعد
مبتداه صاعد
مبتداه مركب
مبسوطه مركبات دكيلور

جيم مركبات

جاجاجا

محقق غنچه ملوزه ثلث مبتداه مبسوطه ثلث توقیع ملوزه

جا نجیا جنقنا

مبتداه طره مبتداه معلقه مبتداه مرتبه متوسطه مطوقه

سین مرکبات

سا سا سا

محقق صاعده مبتداه ثلث مبتداه صاعد مبسوطه توقیع مبدء صاعد مبتداه صاعد توقیع

شیا نسبا شقیا

مبتداه متوسطه ثلث مبتداه متوسطه ثلث مبتداه مطوقه ثلث مطوقه

صاد مرکبات

صا

55

صا صا صا صبیا

محقق مبتداه صاعد ثلث مبتداه صاعد مطوقه توقیع

نصبا صبنا

وسطی مرتبه مطوقه مبتداه مرتبه متوسطه مطوقه

طاء مرکبات

طا طا طا طبا

محقق صاعد مبتداه ثلث صاعد توقیع توقیع مبسوطه متوسطه

للطا نطا لطا

عین مرکبات

عا عا عا بلعا

محقق نعلیه مبتداه توقیع مطوقه محیره توقیع نوع آخر

عنبا بغیلغیا

صادیه متوسطه مطره مبسوطه معقود مربعه مطره مربعه متوسطه مرتفعه دخی دکیلور

یلغالب غیر مغلوب

معقود مبتدأه مبسوطه مرکبه معلقه مربعه مرکبه مطره محیر قد الاسد مطره

فاء مرکبات

فا فا فا نفیا

مبتدأه مبتدأه مبسوطه متوسطه مرکب قلم محقق قلم ثلث قلم توقیع

کاف مرکبات

کبا کبا بکا

مبسوطه متوسطه مشکوله مبتدأه قلم محقق قلم ثلث کذلك

کنا کبا کا بکا

مبسوطه متوسطه مشکوله مبتدأه مشکوله

حکیما سکا

مفتوحه مبتدأه مبسوطه مرکبه متوسطه مبتدأه مشکوله مطره آرمودی مطموسه

تکلیفا بکفیفا

مشکوله متوسطه مطره معلقه منحنی مرکبه متوسطه مبسوطه مثلث مقطعات مربع مقطعات

میم مرکبات

ما ما ما فما

مبتدأه کذلك کذلك ملوزه مبتدأه مبسوطه محقق ثلث ثلث توقیع

فما فما بما بما بما

متوسطه ملوزه مفتوحه بادمی مفتوحه مطموسه مفتوحه

متوسطه ملوزه ثلث ملوزه مركبه وبسطى ملوزه وبسطى مركبه

بما بما بما

مبداء نفوح متوسطه مركبه متوسطه متوسطه مركبه

مبينا تبما

مبسوطه

هاء مركبات

مبداء عين محققه مبسوطه ثلث

ها ها ما

مبداء مشقوقه متوسطه مركبه مشقوقه مركبه

ها هينا فها

مركبه متوسطه مشقوقه مركبه

فيها ها فها

بب

باء مركبات

قلم محققه قلم ثلث قلم توقيع

بب بب بب

باء مجموعه مبسوطه متوسطه مجموعه

يب بثب ثبب

مبسوطه ومركبه

جيم باء مركبات

قلم محققه قلم ثلث قلم توقيع مجموعه

جب جب جب

جيم مفتوحه مركبه اوروسى

لحب تحب جب

متوسطه مطوعه مجموعه متوسطه مركبه دنقاء مجموعه ديلور

مبسوطه مركبه مفتوحه متوسطه مبسوطه

حسب جثث

مجموعه

سین بآء مرکبات

قلم محققه قلم ثلث قلم توقیع

سب سب سب

سین مبتداه باء مجموعه کذلک کذلک

مرکبه متوسطه مدغمه متوسطه مرکبه منبسوطه

سنت سطحت

مبتداه متوسطه سین مرکبه وتعبه مجموعه سین مبتداه دندان متوسطه مرکبه متوسطه مجموعه

نسفت سنلت

صاد باء مرکبات

قلم محقق قلم ثلث قلم توقیع

صب صب صب

باء مرکبه

مبتداه متوسطه مرکبه مبسوطه مرکبه

نصت صب

طا باء مرکبات

طب

قلم محقق قلم ثلث توقیع

طب طب طب

باء مجموعه متوسطه مرکبه وتاء وسطی مجموعه متوسطه مرکبه مبسوطه

بطتت بطب

عین باء مرکبات

صادیه قلم محقق قلم ثلث سین متوسطه باء مجموعه

عب عسب

فم اسد متوسطه مرکبه مطموسه متوسطه مبسوطه

عب عسب نعسب

معقوده مرکبه متوسطه مجموعه صادیه مدوره متوسطه لام متوسطه باء مجموعه

بعشت عطلت

قد اسد مرتبه متوسطه مرتبه متوسطه اوردی مجموعه

اعتب فبعت

فا باء مركبات

قلم محقق ثلث توقيع

فب قب فب

متوسطه مركبه متوسطه مربعه مبتداه مثلثه متوسطه موقوفه مجموعه

فحت بقيت بقيه

كاف باء مركبات

قلم محققه ثلث مركبات

كب كب

توقيع مركبه متوسطه مربعه مبسوطه

كب كبيت

کر

59

مجموعه مبسوطه متوسطه مركبه اوردی مجموعه مربعه

كب كبعت

ميم باء مركبات

قلم محقق ثلث توقيع

مب مب مب

متوسطه مربعه مبسوطه متوسطه

منيب ميت

ها باء مركبات

قلم محقق ثلث توقيع قرنفل دخی دیرلر

هب هب هب

اذن فرس مجموعه مركبه وجه هره متوسطه مركبه مبسوطه

لهب هبت

قلم توقيع
بسم الله الرحمن الرحيم

قلم مسلسل
بسم الله الرحمن الرحيم

قلم ثلث ديواني
بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

قلم رقعه ديواني
بسم الله الرحمن الرحيم

قلم ريحاني
بسم الله الرحمن الرحيم

60

قلم ثلث
انه من سليمن وانه
بسم الله الرحمن الرحيم

نوع قلم ريحاني
انه من سليمان وانه
بسم الله الرحمن الرحيم

سلسله ديواني

بسم الله الرحمن الرحيم

نوع قلم ثلث
بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الفتاح العليم
بسم الله الغني المعطي المغني

قلم محقق
وتزودوا فان خير الزاد التقوى واتقون يا اولي الالباب

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

ا ب ج د ر س ص ط ع ف

ف ق ک ل م ز و ه و ه لا ی ے

با بب بج بز بس بص بن بو به بی بے

سب جد جر جن بمر بمر بمر سلا طا

لر صل صر صط طو فد فف فط طع

طح فع مز مس ـہ هه بهه مهمه ه

اغرم علی غیر البغا عز العلی من اغرا الهی

اکرم کما یکرمک کل مبرك مستکرم

مشقه المذنب

محمد الوصفی غفر الله له سنه ۱۱۹۹

62

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

M. CEVDET KÜTÜPHANESİ

هذا رسالة سياه كاتب ابرهيم افندى الشهير بنفس زاده الحسنى الحسينى المقرى

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و سپاس جميع ناس   و شكر خاص انی قياس اول
صانع عبرت نمون   ن والقلم وما يسطرون اولسونكه
كلك طوبى نهالى   و سرو مثالى برخلاف سائر اشجار و
ازهار ملابس اوراق بيضا   و شكوفت سودا   و مثمر
كلمات عليا قيلوب رسم عشقك تحريرى ايچون واله و
حيران   و عاشق سرگردان ايلدوب   اشك چشمك
قره قان   و دو زبانك تسبيح خوان ايلدى   و بر فحواى
فانه من مفاتيح الرزق   واسطهٔ انفال و رابطهٔ احوال
قيلوب   القلم احد اللسانين فحواسنجه ترجمان دارين ايلديكه
جمله اوامر دينيه و دنيويه و اخرويه تحت لسان قلمده انهار مداد
مشكين زاد   و عنبرين سواد ايله جارى قيلدى   بيت

قلم غواص

قلم غواص دريای معانيست   سخنهايش همه چون در كانيست

فحواسنجه قلم غواص غوص خورد دريای معانى   و انك سخنلرى در
كانى اولديسه پس ايمدى كلمات ربانى   و اسرار تنزيل سبحانى
ايچون مداد   مدد امداد بحر عميق و نهر سحيق كبى زاينده زاد اولدی
جذبات قدرت قلم   و سرادقات سرعت رقم   بحر مدادى كاسد وكم
قيلوب نفاده ايركوردى ونه طاق طباق و اوراق اولدی
قوله تعالى لنفد البحر قبل ان تنفد كلمات ربى معناسى ظهور ايتمك
مقرر اولوردى بعده از شكر گذارى بانواع رعايت حضرت بارى
جلت عظمة جلاله و علت كلمة كماله   در مدح النبى صلى الله
عليه وسلم   و صد هزار صلوات لامعات   و تسليمات طالعات
و تحيات شامخات   و تحميدات فايقات   و تعظيمات لايقات
اول رسول رب العالمين و امام الانبياء و المرسلين پيشواى
مقربين   و مقتداى كملين   و هداى اولين و اخرين و شفيع
المذنبين صادق الوعد الامين   حضرت محمدا المصطفى
الذى جاء بالحق المبين   و ارسل رحمة للعالمين صلى الله عليه
و سلم حضرتلرينك ملاذ عباد مخلصين   و سجده گاه متضرعين
اولان حضور تربهٔ عالى رتبه لرينه اولسون مالمع القلم و حصل

الرقم ودخی آل واصحاب وازواج واتباعنه اولسونکم انلرک
هر بری برج اوج فلکده شوارق مشارق قوله علیه السلام اصحابی
کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم فحواسی اوزره بونلرک هر بری
نجم سعد سعادتدر واسمان ریاض ریاضتده منشاء کشف و
کرامتدر علی الخصوص چهار یار گزین خلفاء راشدین بونلرک
هر بری دخی مقتدای ائمهٔ مجتهدین دین مبیندر رضوان الله علیهم
اجمعین وبعد ذکر جمیل پادشاه ظل الله دین پرور غضنفر سکندر در
خورشید اسمان معرفت مهر سپهر نجابت سردفتر سریر سلطنت
طغرای غرای منشور خلافت سواد دیدهٔ دودمان آل
عثمان درهٔ تاج شاهان جهان پادشاه زمان خلیفهٔ
حضرت رسول الملک المنان سلیمان شاهان سکندر
عنوان صاحب العدل والاحسان السلطان ابن السلطان
الغازی مراد خان ابن السلطان احمد خان عمره الله ونصره
الله تعالی وجعل امد بقائه ابدا واتاه ما لم یؤت احدا آمین
همت هما آشیان وثریا مکانلری قوله تعالی والله یؤید بنصره
من یشاء مشتبی مقامنه ایرشوب دائما منصور ومظفر اوله لر
وسایه قوله تعالی واتیناهم ملکا عظیما التماس والتجاسیله

هدهد

هدهد طالع فرخنده فال وخوش اقبالری قوله تعالی وجئتک
من سبإ بنبإ یقین معناسنه مقارن اولوب وادی سبادن
نبای یقینی مخبر وفتح مبینی مشعر اولوب خواطر سلیمانیلری قوله
واتیکم ما لم یؤت احدا من العالمین مژده سیله دائما مسرور اوله لر
مقام صاحبقرانیده خاتم فیروزهٔ حضرت سلیمانی ید مؤید
سلطانیلری ایله مستقرا مرسوم وموسوم اولوب رافع لوای
کلمة الله المجاهد فی سبیل الله اولان وجود پرجود شریفلری دائم
حق سبحانه وتعالی وتقدس حضرتلرینک حفظ امانده مصون
ومحفوظ اولوب گلزار خلافده نسایم فتوحات کثیرة الفرحات
ایله مسرور الفؤاد اوله لر آمین یا رب العالمین بحرمة النبی الکریم
در تعریف معارف همایون طبع همای همایونلری هر کمال ومعارفه مائل
ونتیجهٔ معارف عارفه نائل اولوب فهم وفراست وقوهٔ دقت خلافت ایله
زمان قلیلده غلبهٔ هنروران دوران وغلبهٔ دبیران زمان اولوب
ذات ستوده خصال وجمال پسندیدهٔ پرکماللرینه میسر اولوب
علی الخصوص خطوط کاملة الاکناف ورقوم شاملة الاصنافلرندن
خط تعلیقده جریان مداد میر عماد ید بیضاء جودت آرالرندن جاری
اولمغین قلوب ارباب معارف ومشارب اصحاب مشارف بیت

قرینم كلك توكه عیسی دمست   معجزهٔ عیسی بن مریم است
نحو اسنجه كلك مرمیلری و عیسی دملری سببی ایله احیا اولوب
هر كس الناس علی دین ملوكهم مضمونی اوزره زمان شریف سعادت
انجاملرنده و ایام عزت دواملرنده فضیلت افروز و معرفت
اموز اولمغه طالب و راغب اولمغین اخوان خلان بردار اذعان
ملكی البنیان بر معرفت مدار و سپهر اقتدار خطاب مشكین
طراز و جواب عنبرین نواز ایدوب بو داعی بالاخلاص طرفنه
اشارت بیوردیلركه بر كتاب كتاب اولوب رسالهٔ مدادیه و قرطاسیه
مشتمل اولدوغندن ماعدا طبقات كتابی مشتمل اولوب انده كتاب
اسلاف عالی اصنافك اسباب كتابته متعلق اولان احواللری و
افعال و اعماللری و اطوار و اعمارلری مذكور اولدیغیچون بو
افقر الوری و اضعف الفقرا تراب اقدام ینبوع الشرفا كاتب
ابرهیم الحسن الحسینی القریشی المقری المشتهر بنفس زاده ابتدای
سن صغردن بو آنه كلنجه خطوط اسلاف كامل الاكناف مطالعه
ایدوب جمله اصوللری حصول بولدقدنصكره تجربه و امتحان ایله
جمله آهار و علاجی و اجزای مداد خوش امتزاجی و انواع الوان
عجیبه و رنكان غریبه علی قدر الامكان تحصیل و تفنن ایلمشدم

لكن

لكن عدم تجربه‌دن تحصیلی تحریر و تعبیر میسر اولمامش ایدی
و ایام بو قلملك كمال رسخنه امر تقدیر ایله مساعده ایتمه‌مش ایدی
قطعه مرد هنرمند خرد پیشه را   عمر دو بایست درین روزكار
تا بیكی تجربه اموختن   با دگری تجربه بردن بكار   یعنی مرد هنرمند
عاقله بو روزكار روزكارده ایكی عمر كركدر كه تا كه برینی تجربه و امتحان
ایله كچوره و برینی دخی تجربه و امتحان ایله كسب ایتدوكی معارف محاسنك
اجراسنده كچوره دیو ذكر اوله دیمشلر بو ایسه غایت محال و الممتنع
مقال قرین دولت رهین سمع قبوله یقین اولوب بو كتاب كتابیه
و رساله مدادیه و قرطاسیه الانسان محل النسیان و اول
الناس اول الناسی اولدوغی معلوم و مشهور اولمغین بو كتاب
نایاب دخی نسیا منسیا مضمر و فقدان اولمسون الدنیا كدار لها
بابان دخلت من باب و خرجت من اخر نحو اسنجه ایكی باب و بر فصل
اوزره بنا اولندیكه اول فصلده فضائل خط و كتابت بیان اولنوب
طبقات كتاب اقطابی دخی مشتمل اولوب و ایكی بابده دخی جمله
اسباب كتابت مذكور و مزبور اوله ان شاء الله تبارك و تعالی
فصل المذكور بو فصل بر دوحهٔ شامخه دركه بونده بر مقدمه
واردر مقدمه كه خطك فضیلتی بیاننده در اما فضیلتی نقل

جهتندن حق سبحانه وتعالی حضرتلرینک قول شریفنده اقرأ وربک
الاکرم الذی علم بالقلم علم الانسان ما لم یعلم بیوروب تعلیم خطی
کندویه مضاف ومنسوب وانی عباد مسلمین حقنده اولان
منن لا یحصی نک اعظمی واکرمندن محسوب ایلدی علم خطه
بو شرف کافی واثبات مدعاده دلیل وافیدر ودخی خالق
بیچون کتاب مکنوننده ن والقلم وما یسطرون بیورمشدر
اول حضرت باری جل شانه خلقک سطره کتابت ایتدکلرینه
قسم ایتمشدر برنسنه یه که قسم اولنه البته امر معظم
اولور ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر که حق سبحانه وتعالی
حضرتلرینک او اثارة من علم قول شریفنده مقصود خطدر
ودخی روایت اولنور که حضرت سلیمان علیه السلام بر عفریته
کلامدن سؤال ایلدیلر اولدخی بر ریح غریبا قیدر دیدی حضرت
سلیمان علیه السلام ایتدیکه یا انک قیدی وبندی نه در
دیدی جوابنده کتابتدر دیدی ودخی ابن عباس رضی الله عنهما
بیورمشدر خط لسان یددر ودخی جعفر بن یحیی وابرهیم
ابن محمد الشیبانی رحمة الله علیهم اجمعین بیورمشلردر که
خط کتابت در رشتهٔ حکمتدر که انکله منثور ومعلوم اولور

لسان

لسان یددر وبهجت وزینت اولدغندن غیری زمان فرقتده انیس
خوش زبان وبعد مسافه ده آلت مصاحبهٔ یاران خلان و
کنجینهٔ سر نهان وجامع اوامر دیواندر اما عقل جهتندن
فضیلتی اولدر که اکر خطده بو شرف اولمسه ایدی حق تعالی
حضرت آدمه وحضرت هود علیهما السلامه وجمیع صحف
انبیا علیهم السلامه مسطورة انزال ایلمز ایدی وحضرت موسی
علیه السلامه الواحی مکتوبة انزال ایلدی خط وکتابته بو
فضیلت کفایت ایدر ودخی کتابتدن بر فرقه وبر امت اکتفا ایتمک
اولمیوب بلکه عامهٔ انام اکه احتیاجده مستویة الاقدام دیرلر اندن
ماعدا انسانک خاصه سی قوتدن فعله ظهور ایدن علومی مد الاعصار
والدهور حفظ ایتمکن سائر انامدن ممتاز اولمه سی بر زماندن بر زمانه
وبر مکاندن بر مکانه حمل اسرار ایله در بونک جمله سی معونت خط و
کتابت ایله ایدوکی ظاهر واشکاردر وحفظ حقوق ومنع تمرد عقوق
وکتابت شهادات وثبت سجلات بالجمله کتابت ایله قائم وثابتدر
فضائل قلمدن بری دخی اولدر که اول مخلوقاتدر نتکیم عبادة بن الصامت
رضی الله عنهدن مرویدر که پیغمبرمز علیه الصلوة والسلام حضرتلری
بیوردیلرکه حق تعالینک اول مخلوقی قلمدر خلق ایدوب اکه کتابت ایله

امر ایلدی قلم دخی الی یوم القیمه اولجق اموری یازدی بو قول مختار ابن
عباس حضرتلری و عطا و مجاهد و عامهٔ علما دخی خبر ویردیلر ودخی
ابن عباس رضی الله عنهما بیوردیلر که وقتا کم حق سبحانه وتعالی حضرتلری
قلمی خلق ایدوب اکا الی یوم القیمه اولجق اشیانک جریانی ایله دوام ایلدکده
قلم دخی لوح محفوظه وزره وجه مشروح ایله جاری اولدی ودخی
ابن عباسدن بر روایتده دخی بیوردیلر قلم حق تعالی حضرتلرینه تسبیح
وتمجید ایلدی مقدراتی کتابت ایتمزدن بیك سنه مقدم دیمشدر که
قلم بر زمرد خضرادر که طولی بیك ییللق مسیره در ونور ایله شق
اولنمشدر وقتا که حق سبحانه وتعالی وتقدس اکا نظر ایلدی
هیبت نظردن ایکی شق اولوب بربرندن بر مقدار جدا اولدی اگر
سؤال اولنور ایسه قلم مکلف میدر غیری مکلفمیدر الجواب اشیاء
مخصوصه ایله مکلفدر که کتابت و جریاندر لکن انسانک خلافیدر
مطلقا مکلفدر اگر سؤال اولنور ایسه حق تعالی قلمه قسم ایدوب ن
والقلم وما یسطرون بیورمشدر یا قطع و قط اکا نه طریق ایله
مسلط اولنور الجواب اول قطعه محتاج قط اولمامشدر بلکه اکا
محتاج اولان بو قلمدر شمع کبی که زواید حرکتی ازاله ایله کتابته
دفع الم اولنور ابن المقفعدن روایت اولنور که اقلام حقنده بیورمشلر

اقلام

اقلام مطیهٔ عقلای کرام وبنان انامل انامدر وجمیع امورك قیامی
وملکك دوامی ایکی شی ایله درکه قلم وسیفدر اما قلم سیفدن افضلدر
ابن هلال بو حدیث شریفی رساله سنده کندو خطی ایله یازوب کتابه امر
مهم اولدغنی بو حدیث شریف ایله استدلال ایتمشلردر قیدوا العلم بالکتابة
ودخی بو حدیث شریفی تأییدا حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه
بیورمشلرکه العلم وحشیة قیدوها بالکتابة ودخی بیورمشلرکه
اکرموا اولادکم بالکتابة فان الکتابة من اهم الامور ومن اعظم السرور
بیت کتابتدر بل اهم امور کتابت ایلدر آدمی پرسرور ودخی
علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه ورضی الله عنه تعریف حسن خط وکتابتده
بیورمشلرکه الخط الحسن نزهة العیون وریحانة القلوب ودخی
بالقلم سروردن بیت اخری
بیورمشلرکه تعلم قوام الخط یاذا التأدب وما الخط الا زینة المتأدب
فان کنت ذا مال فخطك زینة وان کنت محتاجا فافضل مکسب
ودخی بیورمشلردرکه الخط الحسن للفقیر مال وللغنی جمال وللحکیم
کمال ودخی ابو عثمان عمرو بن بحر تعریف خطده بیورمشلردرکه نعم
الخط. ونعم الذخر. ونعم العمدة. ونعم الجلیس ساعة الوحدة. ونعم العقدة
ونعم النشرة والنزهة والحرفة. ونعم الانیس. ونعم المعرفة ببلاد الغربة
ونعم القرین. والدخیل. والنزیل. والوزیر. ودخی معلوم اوله که اول

العلم صید والکتابة قید
کلام آخر

واضع الخط حضرت ابو البشر صلی الله علی نبینا وعلیه السلام خطی بر طین اوزرینه یازوب اول طینی طبخ ایلمشدر اندنصکره که بعد الطوفان هر قوم کتابت وخطلرینه اصابت ایتدیلر وبعضیلر دخی دیمشلردر که اول واضع الخط ادریس علیه السلامدر وتفسیر جلالینده علم بالقلم محلنده اول من خط ادریس علیه السلامدر دیو ذکر اولنمشدر وبعضیلر دخی دیمشلردر که اول واضع الخط هود علیه السلامدر وبعضیلر دخی دیمشلردر که حضرت آدم علیه السلامه یکرمی بر صحیفه ایله حروف مقطعه انزال اولنمشدر اصح بودر که کتابتك جمله سنی آخذ بعضیسی فیض فیاض دن تعلمه موقوفدر بو ذکر اولنان اقوال بیننده تباین یوقدر زیرا جائزدر که هر برینه نزول واقع اولمش اوله ودخی حضرت ابن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر که خط عربی اول وضع ایدنلر اوچ کمسه در بولان ندن بولان طی دن بر قبیله درکه انبار مدینه سنه نزول ایلمشلردر اوچ کمسنه اولی مرامردر که حروفی وضع ایلدی ایکنجی اسلمدر که حروفی وصل وفصل ایلدی اوچنجی عامردر که نقطه اعجامی وضع ایلدی اندنصکره بو علم مکه مکرمه یه نقل اولنوب تعلیم تعلیم ایدنلر ایدوب میان خلقده شایع وکثیر ومتداول ومشهور اولوب ظهور بولدی جوهری دخی شرف بن القطامیدن نقل ایدر که اول واضع

قرآن عظیم الشانك
هیجه سنی وضع ایدن کمسنه
اسود الدئلی اسود النحوی
دخی دیرلر نحوك موجدیدر
هیجه هجاجك دکلدر

الحروف واشکال قبیله طی دن بر فرج رجالدر بعضیلر دخی دیمشدر که خط اول اختراع ایدنلر آلتی شخصدر قبیله طمسم دن که عدنان بن ادد قتنده نزول ایلمشلردر انلرك اسامیلری ابجد هوز حطی کلمن سعفص قرشت ایدی کتابتی کندو اسامیلری اوزره ایتدیلر ودخی بو ذکر اولنان کلمات سته صفحات عرشده نور ایله مکتوبه اولوب کلمات عرشانی اولدوغی امام جعبری ابن عباس رضی الله عنهمادن روایت ایتمشدر ودخی بو کلمات سته نك معناسنده ابن عباس بیورمشدر که ابجد ابا آدم الطاعة ووجد فی اکل الشجرة هوز زل فهوی من السماء الی الارض حطی حطت عنه خطایاه کلمن اکل من الشجرة ومن علیه بالتوبة سعفص عصی فاخرج من النعیم الی النکد قرشت اقر بالذنب فامن العقوبة بعضیلر دخی دیمشلردر که اسماء ملوك مدیندر وحفص بن عتاب دیمشدر که اسماء ملوك جندر که حضرت آدم علیه السلامدن اول یر یوزنده ساکن اولورلردی صکره بو اسماء مذکوره عربه القا اولندی ودخی دیرلر که ابنای حضرت اسمعیل علیه السلامدن نفیس ونصر وتیما ودومه بر کتاب وضع ایدوب جمله سنی سطر واحد ایلیوب جمله حروفاتك موصول وغیر منفرق ایلدیلر وصکره تفریق ایتدیلر ودخی هشام بن محمد والدی محمددن روایت ایدر علماء مصریینده بر قوم بکا خبر ویردیلر که خط عربی فی

اول کاتب ایدن برکیمسه دیرکه بنی نضر بن کنانه دن وسیرهٔ بن هشامدن
مذکوردرکه خط عربی یی اول کتابت ایدن حمیر بن سبادرکه آکا منامده
تعلیم اولنمشدر امام سهیلی کتاب تعریفده دیمشدرکه اصح اقوال
عمرو بن عبد البر طرفندن روایت ایدرکه حضرت نبی علیه السلام
حضرتنه رفع ایدرکم حضرت بیورمشدرکه لسان عربی اوزره اول
کاتب ایدن حضرت اسمعیل علیه السلامدر ودخی ابن عباس رضی
الله عنهمادن سؤال ایتدیلر هجائی وکتابی کیمدن تعلم ایتدیکوز
جواب ویردیلرکه بزه حرب بن امیه تعلیم ایلمشدر دیدیلر یا حرب
ابن امیه کیمدن تعلم ایلدی دیدیلر الجواب جانب عبیددن نجاة برکیمسه کلو
تعلیم ایلدی دیدیلر حضرت هود علیه السلامه دخی تعلیم خط اولمشدر
ابو عمرو الدانی کتاب التنبیه علی النقط والحیکلده ذکر ایلمشدرکه اول
ظهوری عنده ابی سفیان بن حرب عمی ابی سفیان بن امیه قبلندن اکه
دخی اهل حیره دن برکمسه طرفندن تعلیم اولنمشدر ابی سفیان بن حرب دن
زین الاصحاب عمر بن الخطاب رضی الله عنه وقریشدن برجماعت دخی
تعلم خط ایلمشلردر بعد ظهور دین الاسلام وبعث حضرت سید
الانام اون کیمسه دن زیاده اصحاب ایچنده موجود ایدی سعد بن
زرارت وخند بن عمرو وابی بن کعب وزید بن ثابت کبی رضوان الله علیهم

اجمعین

اجمعین انلر خط عربیه وعبرانیه دخی کاتب ایدیلر ایدی ودخی
رافع بن مالک. واسید بن حضیر. ومعن بن عدی. وابو عبس بن کثیر.
واوس بن خولی. وبشیر بن سعد. وعثمان بن عفان. وعلی بن ابی طالب رضوان
الله علیهم اجمعین. ممتاز وسرفراز اولنلردن ایدی وحضرت معاویه
کاتب وحی ایدی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ابتداء
امر کتابتده معاویه رضی الله عنه یه خطاب ایدوب بیوردیلرکه الق
الدوات. وحرف القلم. وانصب الباء. وفرق السین. ولا تعور المیم.
وحسن الله. ومد الرحمن. وجود الرحیم. الق صیغهٔ امردر معناسی
دواته القای مداد ای‌یو ایله ودخی قلمک قطعنی محرف ایله دخی بسمله ده
واقع اولان سینک اسنانینی بربرندن تفریق ایت دخی سن بسمله نک
میمنی کور ایلمه دخی جلالهٔ شریفه‌یی تحسین ایله دخی رحمن کلمه سنک
میمنی مد ایله دخی رحیم کلمه سنی غایت ایو ایله دیمکدر حسن خط
وحسن کتابت امر لازم اولمسنه دلالت ایتمه‌ده بو حدیث شریف
کفایت ایدر ودخی امام حسن بن علی رضی الله عنهمادن بسملهٔ شریفه
حسن خط ایله یازانه بیورمشلرکه من کتب بسم الله فحسنه
احسن الله الیه یعنی برکیمسنه بسملهٔ شریفه حسن خط ایله تحسین
ایلسه الله تعالی حضرتلری اول کیشیه هر حرف مقابله سنده ثواب

بیت

سینیدر سوسن باغ ملکوت • میمیدر غنچهٔ شاخ جبروت •
لفظهٔ اللهی اچلمش کلدر • بو براغراکی آکا بلبلدر •
صانعک اولدوغنی لطفی عمیم • کوستریر هیئهٔ رحمن رحیم •

بو حدیث شریفده دخی
وارددرکه من تحسین کتابة
بسم الله الرحمن الرحیم
دخل الجنة بسملهٔ شریفه
برکیمسنه تحسینی
کتابتی ایدر اکر
ایلسه جنته کیرر و
اعمال صالحات ومعارف
درست اولور ایسه بو دخی
عمل بونلردن سبب دخول
جنت اولور وموجب
رحمت ومغفرت
اولور •

احسان ایده دیمکدر ودخی معلوم اوله که حضرت عثمان رضی الله
عنه مصاحف سبعه یازمشلردر برینی نافع قرائتی اوزره یازوب
انی مدنیان ایچون مدینهٔ منوره یه وضع ایتمشلردر برینی دخی ابن
کثیر قرائتی اوزره یازوب انی مکیلر ایچون مکهٔ مکرمه یه وضع
ایتمشلردر برینی دخی ابو عمرو الدانی قرائتی اوزره یازوب انی اهل
مصره ارسال ایلمشلردر وبرینی دخی ابن عامر قرائتی اوزره یازوب
انی شامیون ایچون شامه ارسال ایلمشلردر وبرینی دخی عاصم قرائتی
اوزره یازوب انی اهل کوفیه ارسال بیورمشلردر وبرینی دخی حمزه
قرائتی اوزره یازوب انی کوفیون ایچون وضع ایتمشلردر وبرینی دخی
کسائی قرائتی اوزره یازوب انی دخی کوفیون ایچون وضع ایتمشلردر
بو عبد فقیر برینی حمص قلعه سنده زیارت ایتدم حمص اهالیسی
قحط مطردن حضرت عثمان افندمزه شکایته واردیلر حضرت عثمان
رضی الله عنه بیوردیلرکه سنهٔ آتیه ده سزلره بر مصحف شریف
ارسال ایدهیمکه هر قچن اول مصحف شریفک حرمتنه حق سبحانه
وتعالی حضرتلرندن مطری رجا ایدوب دعا ایدهسز باذن الله تعالی قبول
ایدر حالا کرامت ظاهره وولایت باهره لرندندرکه هر قچن اول
مصحف شریفی سور قلعه دن طشره چیقرسه لر فی الحال رعد وبرق

پیدا اولوب فی الحال مطر عظیم نزول ایدر چراکسه زماننده امراء
مصریه دن بعضیلری اول مصحف شریفک اخذینه عزیمت ایتمشلر
لکن هیچ برکمسنه یه میسر اولمیوب خسران وزیان ایتمشلر اول دیار
جلیل القدرده دیرلرکه یتمش بیک اغما مدفوندرکه جمله سی سلطان
الکونینی کورمشلردر امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینک
مصحف شریفلرینی کورمک میسر اولدی غایت خوب ومرغوب یازمشلر
خط کوفیده نزاکت قلم وجودت رقم انلرده ختم اولمشدر وایکی
اوغللری که بری امام حسن وامام حسین رضی الله عنهما حضرتلری
انلر دخی خوب ومرغوب یازمشلر تعلم علم وکتابت ایتدکلری مکتب
شریفه لرینه کیردم زیارت ایلدم که نور ایله منورلکی موجود و
طلعت روحانیتلری مشهوددر وعبدالله بن عمر رضی الله عنهما دخی
اعلا یازنلردن ایدی وابو هریره رضی الله عنه حضرتلرینک جمله
حفظ ایتدوکلری احادیث شریفه یی انلر یازرلر ایدی وحضرت معاذ
رضی الله عنه یه پیغمبریمز علیه السلام بیورمشلرکه من لم یکتب فلا یعد
علمه علما کما قال الله تعالی خبرا عن موسی علیه السلام حین سألوه عن القرون
الاولی قال علمها عند ربی فی کتاب لا یضل ربی ولا ینسی ودخی دیمشلرکه
صاحب الحفظ مغرور وصاحب القید مسرور ودخی معلوم اوله که

سکان شرق وغرب وطائفهٔ عجم وعرب وغیریده جمیع امم ایچنده
اولان کتابت وقلم اون ایکی کتابتدر عربیه وحمیریه وفارسیه و
سریانیه ورومیه وعبرانیه وقبطیه وبربریه واندلسیه
وهندیه وچینیه ویونانیه بونلردن بش نوعی بالکلیه مضمحل
واهلندن عالم خالی وعاطلدر که انلر حمیریه ویونانیه وقبطیه
وبربریه واندلسیه در اوچی دخی بلادنده استعمالی باقی ومعلومدر
لکن بلاد اسلامده اهلی معدومدر که انلر رومیه وهندیه و
چینیه در دورت باقی اولدی انلر بلاد اسلامده مستعمله
اقلامدر که عربیه وفارسیه وسریانیه وعبرانیه در کتاب
الابحاث الجمیلة فی شرح العقیلة صاحبی دیمشدر که خط عربیدن
مراد اولان کوفیدر بو شهرت بولان خطدر حالا استعمال اولنان
اقلام سته وغیری اندن استنباط اولنمشدر وخط کوفیدن نقل
اولنمق اواخر دولت بنی امیه در واوائل عباسیه ده واقع اولمشدر
خط بدیع منسوبی اول کتابت ایلین ابو علی بن محمد بن علی بن حسن بن مقله
الوزیردر سنه ثمان وعشرین وثلثمائه وفات تاریخیدر ودخی صاحب
الخط البدیع المنسوب علی بن هلال البغدادی ظهور ایلمشدر فی سنه
ثلاث عشرة واربعمائه بعده ابو الدر یاقوت بن عبد الله الموصلی

امین

مطلب یاقوت المستعصمی

امین الدین المالکی ظهور ایلدی سنه ثمان عشرة وستمائه ده وفات
ایلمشدر بعده شهاب الدین ابو الدر یاقوت بن عبد الله الرومی الحموی
ظهور ایلدی سنه سبع وستین وستمائه ده وفات ایلمشدر بعده ابو الدر
یاقوت بن عبد الله الرومی المستعصمی الطواشی البغدادی علیه الرحمة
والغفران ظهور ایلدیکه انک اسمی عالمک شرق وغربنده مذکوردر
وذکری بلاد وامصارنده مانند امطار جاری ومشهوردر اولوب مجموع کتاب
صنعتنی قبول ایدوب ومرتبه سنه واصل دکل بلکه قریب اولمغه عدم قدرتلرینه
اعتراف ایدوب فیاض دواتندن جاری اولان زلال مدادندن استمداد
ایلمشلردر زیرا فن کتابتده بر تحریری نظیر ایلمشدر که اگر انی سامری کورسیدی
سحر حلالدر بودیو عاجز ولال قالور ایدی کندو نظملرنده طلاب خطوطی
ترغیبا وخطه تذهیبا وصدقا ولا کذبا بیورورلر **نظم** ارونی مرشدا
فی الخط مثلی ومن احیا الکتابة فی البلاد فلا فی الشرق الی ید ضیاها
ولا فی الغرب من بلغ اجتهادی یعنی فن خطده بانکه مماثل بر مرشد کامل
وار ایسه انی بانکه کوسترک بلاد اسلامیه ده کتابتی کیم احیا ایتمشدر
بلاد شرقیه ده بر مثل یوقدر که بانکه مماثل ومشابه اوله ودخی بنه کندو
شعرلرنده بیورورلر که **قطعه** ولی فرس تجری بمیدان فضة تجر اذیالا
کلون الحنادس فیرکبها یوم العراک ثلثة مجلة تمشی کمشی العرائس

یعنی بنم ایچون بر فرس نازدرس واردر که میدان فضه ده آذیالینی کیچه قرا کوسنج
کبی چکر یوم معرکه ده اول فرس محجله اولدوغی حالده اوچ نسنه اول
فرسه راکب اولور که اول اصابع ثلاثه دن مستعاردر که انلر اصابع
ثلثه ایله کتابت ایدرلر ایمش فرس عروس قلمدن مستعاردر میدان فضه
کاغددر محجله سکل دیمکدر که جانبینه اشه قلمدر یاقوت مستعصمی
علیه الرحمه فضل و بلاغت و کشف و کرامت صاحبی ایدی نظم و نثرده
ماهر ایدی ابن بواب علیه الرحمه خطنه متابعت و موافقت ایدوب
قلم جزم ایله نیچه روزکار خطنی انک خطنه تقلید و تطبیق ایتدکده نصکره
حرف القلم حدیث شریفندن استدلال ایله قلمنی محرف ایلیوب اقلام
سته ده نزاکت قلم جهتندن طرز جدید اختراع و ابداع ایتمکله کندوی
قبلة الکتاب دینلمشدر بو بیت دخی انک حقنده دینلدی بیت
نظر کردن بحسن خط یاقوت بعض اعزه کرامدن نقل اولنور که جمال
الدین یاقوت یوز سکسان سنه معمر اولوب بیک بر مصحف شریف
یازوب و نیچه کتاب دخی تحریر ایتمشلر و حضرت عبد القادر گیلانی
علیه الرحمه ایله هم معاصر ایدی عبد القادر حضرتلری که ایتدوکی
تعظیم و توقیری بر فرده دخی ایتمزلر ایدی هر بار کلدکلرنده یانلرینه اجلاس
ایدورلر ایدی عبد القادر حضرتلرینک همدملرندن بری بو حالی

روایت اخریده عبد القادر
الگیلانی ابن بواب ایله هم
عصر ایدی ..

استکثار

استکثار ایدوب سؤال ایتدی بیوردیلر که ان فی یده سر من اسرار الله
دیو بیورمشلردر که باری تعالی حضرتلرینک اسرارندن بر سر عظیم واردر
دیو انک اسرارینه و کرامتنه واقف اولمشلر انک ایچون تعظیم ایدرلر ایمش
قوله تعالی وَاَمّا ما ینفع الناس فیمکث فی الارض موجبنجه طول عمر ایله
معمر اولوب وفاتلری لسنه ثمان و تسعین و ستمائه ده واقع اولمشدر
دیو یازمشلر اصح قول سبع و ستین و ستمائه ده اولمقدر زیرا بو نظم
انلرک تاریخلری ایچوندر نظم یاقوت جمال دین شه اهل هنر، در صبح
خمیس و سادس شهر صفر، فی سبع و ستین بود و ستمائه، کرد از فنا
باخرت کرد سفر، وما من کاتب الا سیفنی، ویبقی الدهر ما کتبت یداه،
فلا تکتب بخطک غیر شیء، یسرک فی القیامة ان تراه، کاتبک کرچه وجودی
محو اولوب بولور فنا، نیچه مدت خطی باقیدر ولی بولمز زوال، یازمه بر
دنیاده خطکله مکر بر نسنه کیم، اخرتده کوره جک مسرور ایدوب
کیده ملال، و دخی معلوم اوله که ابو الحسن علی بن هلال الکاتب
البغدادیکه ابن البواب المذکوردر رسالتنده متقدمین و مهره متاخرین
استاد کلدر اکرچه ابو علی بن مقله بو اسلوب مرغوبی خط کوفیدن
ناقل و بو صورتده ابراز ایلمش استاد عاقل ایدی و اول جهتدن انک
فضیلت سبقی ظاهر و خطنک دخی نهایت حسنی باهر ایدی لکن ابن بواب

انك طريقه سنى تنقيح وتهذيب وتبيين ايلمشدر وجمله كتاب ذكر اولنان
ابن بوابك تفردسبقنه وبوفنده معارض ومشاركى اولمدوغنه مقر
اولوب هيچ برى انوك مرتبه سنه واصل اولمامشلر مع هذا اكثر ناس
دن صغير وكبير مالك اولمدوغى معارفى ادعا ايلمك شايع كثيردر
ومذكور ابن بوابه ابن سترى دخى ديرلر پدرى بواب وبواب اولان ملازم
ستر باب اولدوغى جهتدن وانك كتابتده شيخى ابن اسد كاتب ايدى
اول ابو عبد الله بن محمد بن اسد بن على بن سعيد القارى البزاز البغداديدر
ابن بوابك وفاتى لسنه ثلاث وعشرين واربعمائه ده امام احمد بن حنبل
جوارنده مدفوندر رحمة الله عليه بو شعرى انلر ايچون انشا ايتمشلر
در **شعر** استشعر الكتاب فقدك سابقا ۶ فقضت بصحة ذلك
الايام ۶ ولذا سودت الدوات كآبة ۶ اسفا عليك وشقت الاقلام ۶
نظم مترجم جزما طويمشدى كتاب اولا فقدك سنك صحتينه
شكره حكم ايتدى قضادن روزكار اول سببدندر سيه پوش
اولدى حزنندن دوات جيبنى شق ايدوب اقلام ايردى كا انكسار
فائده ابو الدر ياقوت بن عبد الله الرومى خلفاء بنى عباسيدن مستعصم
باللهك مملوكى ايدى غايت بياض ايدى اسودلردن دكل ايدى
بعضيلر ديرلركه اماسيه خاكندن ايدى مستعصمك قولى اولماغله

ياقوت

ياقوت مستعصمى دنيلمكله كمال جهتندن اشتهار بولوب ما به الافتخار
اولدى علوم كليه نك كليسنه اشتغال ايدوب ومعارف جزئيه نك
دخى كليسنه اشتغال ايدوب علوم غريبه دخى كندويه حال ايتمشدى
جودت حسن خطى غنى عن البيان ومعلوم ابناى هر زمان اولدوغى
عند الاهالى نمايان در **ودخى** معلوم اوله كه مرحوم مزبور ياقوت
مستعصمى اقلام سته يى التى نفر كمسنه يه تعليم ايتمشدر انك
اولى عبد الله الصيرفيدركه اقلام سته يى غايت خوب ومرغوب يازوب
سن صغرده برو موفق اولوب نيجه كراماته نائل اولمش ايدى **حكايت**
بر كون شهر بغداده مشقه كمال اشتغالده ايكن پدرينك بيك فلورى
قدر شيئنى سرقه ايتديروب خوفندن ناشى مارستانه فرار ايلمشلر
والدى دخى مارستانه كلوب صيرفى مرحومى بولوب يازى يازدوغى ايكى
مبارك پرمقلرينى طاش ايله دوكوب كتدى اول درد المده ايكن اكه
نوم غلبه ايدوب اويودى منامنده خضر عليه السلامى كوردى
بيوردىلركه يا كشى پرماغك نه دن مجروح اولدى ديو سؤال بيوردىلر
اولدخى ماجرايى نقل ايتدى بعده اول مجروح اولان پرمغنى مسح ايدوب
دعا ايتدى وشمدنصكره ينه كتابته مشغول اول كه مانند مستعصمى
اوله سن ديو بيوردىلر منامندن اويانوب كورديكه پرمغى اول كامل مرتبه

بيان عبد الله الصيرفى
رحمه الله

صحت بولوب وجعی دفع اولدی والدی هزار ندامت و پشیمان اولوب
کوردیکه یاننه کلمش طورر والدینه کندو منامنده کوردیکی رؤیایی
خبر ویردکده والدی دخی الله تعالی حضرتلرینه حمد و ثنا ایدوب
صیرفی مرحومه دخی عن صمیم القلب دعا ایتدی و دعالری اجابته قرین
اولوب روز بروز خطنده استاد ممتاز اولوب ثلثده و محققده جملهدن
زیاده سرفراز اولمشدر **ایکنجیسی** مبارک شاه قطبدر بونلر دخی
کرامات بلند صلاح و تقوی و مقام قطبیت اکه موروث ایدی
و دخی اقلام سته‌ده ماهر و معارف کثیره‌ده ظاهر وجودت
قلم یاقوتی و ثلث و محقق و نسخده مانند یاقوت اولوب انك
خطندن لا فرق کمسنه تشخیص و تمییزده عاجز اولمشلر **اوچنجیسی**
عبد الله آشپزدر سوق بغدادده کیدرکن یاقوت مستعصمی انك
کوشنه یاپشوب استعداد ازلیسی منکشف اولمغله انی کندو مقرنه
کتوروب تلمیذ خاص ایتمشدر بو دخی اقلام سته‌ده و توقیع و رقاعده
عجیبدر و دخی یاقوت مرحومك طعامنی طبخ ایتدوکیچون آشپز دینلدی
آشپز خلیفه‌نك صلبی اوغلیدر دیمشلر **دردنجیسی** یحیی صوفیدر
بو دخی اقلام سته‌ده یکانهٔ دهر و وحید عصردر خط ثلثده غایت
متین اولمغله قره حصاری مرحومك وادیسنده چوق تقلید ایتمشدر

بشنجیسی احمد سهروردیدر بو دخی اقلام سته صاحبیدر علی الخصوص
خط نسخده غایت بلندانه ایدی **التنجیسی** شیخ احمد طیب شاهدر که
ثلثده غایت قوی و متین یازمغله نسخ دخی کماهی ثلث قلمی ایله یازوب
و ثلث یازدقده دخی ثلثنك اعرابنی کندو قلمی ایله اعراب وضع ایتمك
اکه مخصوصدر و انك مخدومی شیخ محمد بن طیب دخی والدی شیخ احمد
طیبه قریب یازمشدر بو ذکر اولنان رجال سته‌یه استادلری اولان
یاقوت مستعصمی ایله معاً معدود اولوب عقد ثریا کبی بونلرك هر بری
طرز اخر یاقوتده عالم آرام اولمغین سبعه دینلمشدر و بونلردن صکره نظیری
اولارق کمسنه ظهور ایتممش ایدی تا که فاتح قسطنطنیه جنت
مکان فردوس آشیان ابو الفتح سلطان محمد خان علیه الرحمة و
الغفران حضرتلرینك زمان تشریفلرینه کلنجه‌یه قدر انلرك ایکی
کاتبلری وار ایدی برینه یحیی رومی دیرلر ایدی و برینك دخی اسمی علی
ابن یحیی ایدی یحیی رومی مرحومك یاقوتی ایدی شش قلمده ماهر ایدی
جودت قلمده مانند صیرفی ایدی اکثر قره حصاری مرحومك وادیٔ
محققده اولان شکافلری و متانت و استحکام وادیسنی مزبور یحیینك
خطندن اخذ ایتمشدر و علی بن یحیی دخی غایت استاد ممتاز ایدی
علی الخصوص خط متنیده سرافراز ایدی و شش قلمده یکتا ایدی

باب همايون فلك نمونك عتبهٔ علياسنده خط ثلث ومثنا ايله مكتوب
اولان خطوط عجيبة الاشكال وغريبة الامثال انلركدر لسنه ستين و
ثمانمائه‌ده بونلر دخی غايت اعلا يازمشلر ايدی ودخی بونلردن نصكره
قطب الكتاب گلزار بستان آداب وطاووس بهارستان طلاب
ملك نصاب فلك مآب شيخ حمدالله بن مصطفی دده رحمهما الله
تعالی وتقدس شهر اماسيه‌دن ظهور ايدوب ابتداء سلوك وظهورلرنده
خير الدين المرغاشی نور الله مضجعه‌دن مشق ايدوب بعده صيرفی مرحومك
خطوطك جمع ايدوب خط صيرفی‌يه كندو خطنی كمال تطبيق وتقليد
دن نصكره قبلة الكتاب جمال الدين ياقوتك خطوط كامله الاكافلرينی
جمع ايدوب اكه دخی مشق ومطالعه ايدوب چشم مشق ايله جمله صنايع
خطيهٔ مخفيه‌سن اخذ ايدوب كماله ايرمشلر اول زمان حضرت
سلطان بايزيد خان عليه الرحمة والغفران سنجاقده ايديلر شيخ
مرحوم انلره عرض محبت واظهار عبوديت ايدوب بعض اوراد اذكار
وبعض كونا كون قطعه‌لر ارسال ايدرلر ايدی سلطان بايزيد خان
عليه الرحمة والغفران حضرتلری دخی انلره ميل ومحبت ايتمشلر ايدی
وشيخ مرحومك والد ماجدلری مصطفی دده مرحوم دخی طريق سهروردیه‌ده
بر پير منير وعزيز بی نظير اولدوغی معلوملری ايدی ايام شبابده

شيخك

شيخك والدی مصطفی دده مرحوم تزوج ايتمك سوداسيله شهر اماسيه‌ده
گيدر ايكن ارباب مكاشفه‌دن بر كمسنه‌يه ملاقی اولدی اول كمسنه ايتدی كه
ای دده سنك تزوج ايده جكك فلان محله‌ده بر فقيره‌نك قزيدر اندن
غيريسنی المه سن ديدی همان انی ال صاقين تردد ايتميه سن ديو نصيحت
ايتمش ايدی مصطفی دده مرحوم دخی اول عزيزك نصيحتك يرينه گتوروب
اول فقيره‌نك يتيمه‌سنی تزوج ايدوب الدی بعده اول عزيزه بينه ملاقی
اولوب حكمتندن سؤال ايتدی اول عزيز دخی رفع يد ايدوب دعا ايتدی
وايتديكه چونكم اول فقيرهٔ صالحه‌نك يتيمه‌سنی الدك الله سبحانه وتعالی
حضرتلری اندن بر ولد صالح ويره كه انك كمالات ومعارف ومحاسنی
مشهور هر شهر ومذكور هر دهر اولوب انك نامی الی يوم القيمه زنده اوله
واسمی حمدالله اوله ديو تعيين ودعا ايتمشلر بفضل الله تعالی عينی واقع
اولوب سكز يوز سكسان التيده شيخ مرحوم اماسيه‌ده شهرت بولوب
خطلری دخی اعتبار بولمش ايدی تاريخ مزبورده سلطان بايزيد خان
عليه الرحمة والغفران سنجاقدن سرير عزت مصيره عزم ايدوب
سلطنت خاقانی كندولره انتقال ايدوب سوی استانبوله عودت
يعنی جانب
بيوردقلرندن نصكره شيخ مرحوم دخی دار وديارين ترك ايدوب شهر
استانبوله گلوب اسكی اوطه‌لر قربنده قاضيعسكر حمامی مقابلنده

طریق خاصده جمال الدین الاماسی وعبد الله الاماسی ساکن اولدوغی خانه‌یه نزول ایتمشلر بواب سلطانیدن بر کمسنه کلوب شیخ مرحومه بر رقعه یازدروب معروض سلطان ایلدی سلطان بایزید خان و صاحب عرفان شیخ مرحومك خطنی کوردکده قدومنی فهم ایدوب بو خطك صاحبنی بولوك دیو امر ایتمشلر وکتوردوب ملاقاتلرنده عظیم حظ ایتمشلر وسرای عامره‌لرینه کاتب ومعلم نصب ایتمشلر وشیخ مرحومه غایت محبتلرندن حرم محترملرنده بر مقر اتخاذ ایتمشلرکه انده تنهاجه کلام قدیم وفرقان کریم کتابت ایدهلر وکندولره دخی همزانو وهمنشین اولهلر اول مقری سلطان بایزید خان علیه الرحمة والغفران بر کون تشریف ایدوب یاقوتك خط وکتابتنه اولان قوت راسخه سندن وقوت عصبیه سندن سؤال بیوردیلر شیخ مرحوم ظن ایتدیکه بلکه اول مقدار اولوب یاخود کندولری یاقوتدن دخی بیشتر اوله سلطان بایزید خان ایتدیکه مستعصمینك اعتنا ایدوب یازدقلری یازویی یازوسنی کورمشسز بیوردیلر وکندو خزینهٔ عامره سنده محفوظ اولان یاقوتك معروف ومشهور اولان قره ورقلرندن یدی اوراق ویروب ایتدیلرکه بو طرز یاقوتدن بهتر وبیشتر بر طرز خاص دخی اختراع اولنسه ایدی اول طرز خاص غایت خوش آینده ودلجوینده اولوردی بو بیوردقلرنده

شیخ

شیخ مرحوم دخی اول اوراق مزبوری الوب انك مطالعه ومشقنده نیجه اربعین چکوب اقدام اقلام ایله منازل میدان صحایف اوراقده نیجه ایام آرام ایتمیوب تك وپو دنصکره فرس جودت آرای قلمی انك بر منزله ایردیکه شیوه وحسن ونزاکت جهتندن یاقوتدن بیشتر وبهتر اولدوغی بها وقیمت جهتندن دخی نمایان اولدی نتکیم انك حقنده بو نظم دینلمشدر نظم شیخ اوغلی حمدی خطی تاکیم ظهور بولدی عالمده بو محقق نسخ اولدی خط یاقوت روح الله روحهما وکثر فیوضهما بو نظم دخی انك حقنده دینلمشدر شیخ صاحب طرز عالی اختصاص آب روی جوهر یاقوت خاص شیخ مرحوم بر استاد بلند اشتهار وما به الافتخاردرکه کونا کون نسخ وشش قلمده مسعود رقم ومحمود قلم بر خطاط مختار مدر ومشهور جمله عالمدر جودت حسن کتابت ایله وحید کل عصر اولمق کندویه منحصردر ودخی علوم کلیه وعلوم غریبه ومعارف کلیه وجزئیه صاحبی ایدی طریق مشایخده وطریق سهروردیده ایدی شاهین وطوغان اولاتمده وشناورلکده غایت ماهر ایدی واسباب کسوب بیچمك واوق ویای ویای دزمك علمنده ماهر ایدی وعلم رمی دخی عصرنده کندویه منحصر ایدی شهر اماسیه ده ایکن بیرندن دخی مشهور اولمشلر ایدی وشهر استانبوله کلدکلرندن صکره حالا اوق

میداننده ییلدیز تپه‌سنده واقع اولان ابتدای منازلی وضع ایدوب میدان
مزبورده مرحوم مذکور ادمان و آزمایش ایتدکلری حضرت سلطان بایزید
خان علیه الرحمة والغفرانک مبارک سمع شریفلرینه ایرشدوکنده
شیخ مرحومک سبب محبتلریله اول میدان مذکوری تیراندازلر ایچون
وقف ایتمشلردر وقفیتنه شیخ مرحوم منزل مزبوره سبب اولمشلردر
ودخی جامه دوزلقده شول قدر مهارت باهره‌لری وار ایدیکه برکون
بر بیضا بزی حضرت سلطان بایزیدخان ایچون قفتان بیچوب انی
بربری برینه بر وجهله ربط ایتدیکه شولقدر مقید اولدیلردیکه
قفتانک اصلا امتزاج معلوم اولمادی وانی معروض سلطان
ایلدی عظیم استحسان اولنوب بو پیراهن حور رضواندر دیلدی
وشناورلکده دخی شول مرتبه ایدیکه حتی برکون سلطان بایزیدخان
حضرتلری بوغازده روم ایلی قییسنده واقع اولان قصرده واروب
ایام صیفده عبادت ایدرلر ایدی شیخ مرحوم دخی اسکدار یقه‌سندن
کوروب وصویوب جزدانی اغزینه الوب صلتمه‌یوب قندیلی چوردی
دیو روایت ایدرلر العهدة علی الراوی فی بیان کتابت قرق یدی مصحف
شریف وبر مصابیح شریف وبر مشارق شریف که انی جیران
دریسی اوزرینه یازمشلردر وبونلردن غیری بیک قدر انعام شریف

سوره
وکهف

درج طومار

وکهف شریف واوراد واذکار ونیجه درج وطومار ونیجه قطعه
هاى بى شمار وکتب پر اعتبار یازمشلردرکه طلاب خطه بونلرک هر
بری باغ جنتدن بر قطعهٔ زیبا ویاخود عارض حورى کبی دلربادر حکایت
اولنورکه برکون حضرت سلطان بایزیدخان علیه الرحمة والغفران تألیف
وتصنیف صاحبی اولان کبار علماسنی جمع ایدوب شیخ مرحومی دخی دعوت
ایتمشلر انلرک تصنیفاتی اولان کتب سلطان مذکورک پیشتخته‌لری
اوزرنده موجود وحاضر ایدی وشیخ مرحومه جمله سنک اوستنده
برکوستوروب جمله علماسنه تقدیم اولنمش ایدی نوعا بونلرک خاطرلرینه
انکسارنی ولایت ایله فهم ایدوب شیخ مرحومک دستخطی اولان کلام
قدیمی کتوردوب اول مجلسده حاضر اولان علماء ذوی الاحترامک هر
برینه زیارت ایتدوروب کمال استحساندنصکره بیوردیلرکه بویله بر
خطاط محترمه وکاتب مسعود رقمه ملوک ماضیه‌دن کمسنه
مالک اولمشمیدر دیو سؤال ایتدکلرنده حضرت بایزیدخانی کمال
تصدیق ایتدیلر حضرت بایزیدخان دخی بالاده ذکر اولنان علماسنک
کتب نفیسه‌سنک پیشتخته اوستنده بری برینک اوزرینه وضع
ایدوب ذکر اولنان کلام قدیمی بو کتبک اوستنه می قویالم یوخسه
تحتنه می قویالم جائز میدر دیو علماء مذکورینه خطاب ایدیجک بیوردیلرکه

نیجه جائز اولورکه قرآن عظیم الشانك اوستنه کتاب و بر غیری شئ
قومقکه انك شاننده قوله تعالی لا یمسّه الا المطهرون تنزیل من
رب العالمین بیورلمش اوله دیو جواب ویردیلر سلطان بایزید خان
علیه الرحمة والغفران حضرتلری دخی بونلری الزام ولطیفه طریقیله
بیوردیلرکه شیخ مرحومك حقنده بو کشینك اضافهٔ احترامیه سی
فنی چوقدر وحضرت قرآن عظیم الشانك کتابتی بو قدر احیا ایتمز
بر فرد دخی یوقدر بو کشیی سزلك تحکموزه نیجه قوبالم دیو بیوردیلر
انلر دخی مجاب اولوب سلطان بایزید خانك غایت ضمیر شناس
اولدقلرین بیلوب غرور علمیه لرینه انصاف ایدوب استغفار ایتمشلر
دیو حکایت اولنور وبعضلر دخی دیرلرکه جمله وزراسنك محسودی
وندیم مسعودی وکاتبی ایدی وبو کلام دخی کمال انتسابلرینی
محقق درکه اکثر کتبه لرنده بیورورلرکه یا من انصف حق الانصاف
انظر کیف کتب ولم کتب وبم کتب کاتب السلطان ابن السلطان
سلطان بایزید خان بارتعاش رأسه مع اشتعال شعره فی اوان
شیبه وهو ابن بضع وثمانین من عمره الی آخره بو لحجه اعتذار
ایدوب یازمشلر بضع دیو اوجدن طقوزه وارنجه اعداده دیرلر
نتکم قرآن عظیمده یوسف علیه السلامك قصه سنده قوله تعالی

قلبث

فلبث فی السجن بضع سنین وارد اولمشدر اما انده واقع اولان بضعده
اختلاف واردر ودخی معلوم اوله که بو ذکر اولنان معنا اوزره شیخ
مرحومك سن شریفلری سکسان سکزده ایکن مبارك رأس شریفلرینه
کمال مرتبه رعشه کلوب دیترردی اما مبارك دست شریفلرینه
رعشه کلمه مش ایدی ایام شبابده یازدقلری کبی ینه کتابت ایتمشلردر
ایام مشیبده حسن خط اولمق اوزره بو کرامت دخی حسن حاللرینه
دلالت ایدر وکاهی دخی کتبه لرنده روزکاردن شکایت ایدوب
حمد الله المبتلا بانواع البلاء دیو کندولری انواع بلا ایله توصیف
ایدر ایدی وکاهی کتبه حمد الله القلیل الجرم وکثیر الجرم دیو توصیف
ایتمشلر ایدی وکاهی کتابت ترك ایدوب ووجده کلوب نیجه کونلر
دار وعیالك ترك ایدوب آق باباطاغنده وعلم طاغنده عبادت
ایدوب علایق دنیویه دن فراغ تام ایله ذکر علی الدوام ایدوب
کندو شیخ زاده سی اولان صارو قاضی سلطان اوغلی مصطفی چلبی
تربه سنده وجد ووحدتده ومقام حیرتده قالورلر ایمش حضرت
سلطان بایزید خان دخی ادم کوندروب کتوردیرلر ایمش ومذکور
مصطفی چلبینك طریق مشایخده اولان سلسله نامه سی شیخ
مرحومك تلث خطیله حالا موجوده درکه بین السطور انك نسخ

خفی ایله احادیث شریفه مکتوبه‌در بعضیلر دخی دیرلرکه شیخ
مرحوم موظف اولدوغندن غیری اسکدار نواحیسنده بر ایکی
قریه‌نك خاص و تیماری ایدی و بر قریه دخی مهره زنلر ایچون
تعیین اولنمش ایدی اول سببدن دینلمشدرکه حقیقتده یازی
یزان شیخ دکلدر بلکه سلطان بایزید خاندر کراراً و مراراً دواتن
طوتوب و استحساناً ارقه‌سن صغایوب دعا ایتمشلردر ایمدی
شیخ مرحومك تحصیل کمالات ایدوب حسن خطه و حسن کتابته
منفرد اولمه‌لری محضا سلطان بایزید خانك علو همتلری و خیر
دعالری برکاتیله اولدوغنده اشتباه یوقدر قوله تعالی وَاَمَّا مَا
یَنْفَعُ النَّاسَ فَیَمْكُثُ فِی الْاَرْضِ آیت کریمه‌سی موجبنجه یوز اون سنه
حیاتده اولوب آیهٔ کریمهٔ مذکوره مضمونی اوزره حق سبحانه و تعالی
حضرتلری وجه عرضده عمرلرین مد و مکث ایتمشدر و بعضیلر
دیرلرکه فاتح مصر سلطان سلیم خانك مرحوم مزبور شیخ حمدالله
اواخر زمانلرنده انتقال ایتمشلردر اما اصح روایت بودرکه
سلطان سلیمان خان غازی حضرتلرینك زمان شریفلرنده واقع
اولمش اوله منلا شمس الدین پیر و عبدالله الاماسی شاکردی
درویش چلبینك تلمیذی روایت ایتدیلرکه شیخ مرحوم اولزمان

غایت

غایت پیرلکه ایرشمش ایدی و ایکی اوج قات کوزلك ایله کتابت
ایدرلر ایدی حتی بر کون سلطان سلیمان خان حضرتلری بر مصحف
شریف یازدرمق مراد ایتمشلر و حضرت شیخی دعوت ایدوب
حضور همایونلرینه کتورمشلر کوردیلرکه غایت پیر فانی اولمشلر
خیر دعالرین الوب ینه مقرلرینه ارسال ایتمشلر و بیورمشلرکه
بو عزیزك خطنه مماثل بر خط یوقدر لکن بزه بر خط اولسه‌که
صافی متانتدن لازم و لابد اولسه دیو بیوردقلرنده جلال زاده
محیی الدین الاماسی غایت پولاد دست اولمغله اماسیه‌دن کتوردوب
اکا بر مصحف شریف یازدوروب بیك فلوری احسان ایتمشلر و بر
فلوری دخی مورق احسان و ارسال ایتمشلر بیك فلوری قبول
ایدوب اول بر فلوری قبول ایتمیوب اعراض ایتمشلر و بیورمشلرکه
بز عبد موظف اولوب دیار قلیل الاعتباریمزی ترك کلی ایله ترك
ایده‌بیلمك بزه غایت مشکلدر دیو جواب ویروب بر فلوری وظیفه
نه اولاجق دیو قبول ایتمیوب ینه شهر اماسیه‌یه کیدوب انتقاللری
دخی اماسیه‌ده واقع اولمشدر و مزبورك قرنداشی جمال الدین
الاماسی دخی قرنداشی محیی الدیندن کتابت نسخده بهتر ایدی نزاکت
قلم جهتندن اما شش قلمده محیی الدینك مهارت کلیه‌سی اولوب

اصلا کندو اختراع ایتدوکی وادیدن خروج ایتمه مشکلدر انجق یاقوت
مستعصمیدن استخراج واستنباط ایتدکلری وادیده قالمشلردر
شهر اماسیه ده واقع اولان سلطان بایزید خان حضرتلرینک بنا
بیوردقلری جامع شریفک کنکره سنه فتح شریفی خط مثنا ایله یازوب
مثناده اولان مهارتلرین اظهار ایدوب عجیب وغریب یازمشلردر
بونده واقع اولان جامع شریفک تاریخنی شیخ حضرتلری یازمشلردر
زمان شریفلرنده خط مثنا ایله یازدیرلمق اندن غیریده واقع اولمامشدر
محی الدین وقرنداشی جمال الدین وعبدالله الاماسی بو رجال ثلثه
شیخ مرحوم ایله معاصرلردر وسنه ثمانین وثمانمائه ده مذکورلر دخی
ایو یازمشلردر هربری کندو وادیلرنده جمال الدین مرحوم حضرت
شیخک وادیسک اخذ ایدوب کندو وادیسیله بر مقدار خلط
ایتمشدر ویاخود شیخک وادیسندن انجق کندو ومالک اولدوغی
وادیی اخذ ایتمشدر اما عبدالله الاماسی قطع جزم ایله کندو
مخصوص بر طرز خاص وبر نوع نو اختراع وابداع ایتمشدر بو ذکر
اولنان رجال ثلثه دن محی الدین یوز سنه معمر اولوب وبرادری
جمال الدین وعبدالله الاماسی دخی بو ایکیسی سکسان سنه
معمر اولوب بو رجال ثلثه مذکوره دخی نیجه مصاحف شریفه

واجزای

واجزای شریفه یازوب دار دنیاده نیجه آثار جمیله قویوب دنیایی ترک
ایتمشلردر جلال وجمالک اختراع ایتدوکلری وادیلرک طالبی وراغبی
ظهور ایتمه مکله حالا اول ایکی وادی بالکلیه متروکدر **حکایت**
منلا شمس پیر مسلوب عن التدبیر عبدالله مرحومک کندو تلمیذی
ایدی بو عبد فقیره حکایت ایدرلر ایدیکه عبدالله الاماسی مرحوم
جوانب اربعه سنی چارچیوه لی بر تحتانی اوطه ده یازو قیلش اوتورلر ایدی
واول اوطه نک داخلنه اصلا کمسنه یی قومزلر ایدی کلن طلاب
دریچه دن بولشوب سویله شورلر ایدی برکون بنی اول دریچه یه
چاغروب بزه اوتوز چکی اوطون الیویرک دیو امر ایتدی بن دخی اول
اوطونی الیویروب سعادتخانه لرینه یقدیردیق وهیزم کسلک
خدمتن حماله وسائر خدمتکاره ویرمیوب بر مخدوم مکرم ایله دخی
بز ایتدکدن صکره بهاء هیزمی سؤال بیوردیلر بز دخی جواب ویروب
ایتدک که بوقدر خدمت نه درکه انی بزه سؤال بیوررسزکه شرف خدمتکز
غنیمت وموجب عز ورفعتدر اما دخی بزم رجامز واردر اخلاق
حمیده وشمائل پسندیده کزدن مرجودرکه قبوله قرین وموجب
سرور قلب اولورز ندر رجاکز دیدیلر بز دخی ایتدک که شیخ مرحومک
قطعه لرندن بزه بر قطعه احسان بیوریلیدی مسرور اولوردیق

جواب ویروب بیوردیلر که بنم سنم سکسانه بالغ اولوب پیرلکه
ایرشدی دخی شیخ مرحومک خطنک مزایاسنه ایریشوب بالکلیه
هنوز فهم وشناسه قادر اولمه دم یاسز نیجه اکلرسز دیدیلر وکندو
قطعه لرندن ایکیمزه دخی برر قطعه ویردیلر ودخی معلوم اوله که
شیخ مرحومک خطنه وکتابتنه زیاده اقرب واشمل وامثل اولان انک
ولد صلبیسی مصطفی دده مرحومدر که قوت متانت خطه وشش
قلمک جمله سنده والد ماجدی شیخ حمد الله کبی ماهر ایدی
ووالدی شیخ مرحوم حضرتلرینه ایرشمک اولور ایدی لکن مرحوم
مذکور مصطفی دده یه جوارنیسندن بری ناخوش یدیروب سن
شریفلری قرق بشده ایکن دار فنادن دار بقایه رحلت ایدوب
اسکدارده قره جه احمد تکیه سی قربنده واقع اولان مزارقده باباسی
دفن اولنان صفه ده دفن اولنمشدر بعضیلر دخی دیرلر که مصطفی دده
مرحوم سن صغرده ایکن یتیم اولمشلر عبد الله الاماسی انلرک
تربیه لری ایله مقید اولمشلر بعد زمان مصره کیدوب انده پدری
حمد اللهک خطندن مشق وتقلید ایدوب ینه کلوب اسکدارده
ساکن اولوب نیجه مصحف شریف یازوب ونیجه کتابلر ایدوب
والدی حمد الله مرحومک طریقه سنی احیاده کمال اجتهاد ایله سعی و

بلیغ

بلیغ ایتمشدر بوندنصکره شیخ مرحومک تلمیذ خاصی حسام الدین خلیفه
درکه بودخی شش قلمده بی نظیر اولوب لکن ساده نسخ یازمده شیخ مرحوم
ایله کندو بیننی تشخیص وتمییزده نیجه اهالی یی تغلیط ایتمشدر بعضیلر دخی
دیرلر که شیخ مرحوم انک خطنه کندو کتبه سن قیوب استحسان ایتمشلردر
بعضیلر دخی دیرلر که حسام الدین مرحوم برقاچ ساده نسخ قطعه لر یازوب
شیخ مرحومی تغلیط ایچون پیشتخته سنک تحتنه قودورب شیخ مرحوم دخی
انک قطعه لرینی کندو پیشتخته سی تحتنده بولماغله شیخوخندن امعان
نظر ایله نظر ایتمیوب کندو کتبه لرین وضع ایتمشلردر صکره واقف
اولوب حسام الدین خلیفه مرحومه توبیخ ایتمشلر ودخی بوندنصکره
شیخ مرحومک ینه تلمیذ خاصی شکر الله خلیفه درکه بودخی شش قلمده
ماهر وساده نسخ یازمه ده غایت قوی ومتیندر مقدما شیخ
مرحومک شبابنی وخدمتکاری ایدی خدمتندن غایت خشنود اولمغله
اکه تعلیم خط وکتابت ایدوب وخیر دعالری اجابته قرین اولمغله بر
استاد کامل وعلمیله عامل اولمشلردر بوندنصکره شاکرد ثالثی
رجب بن مصطفی در روانی دیمکله معروف ومشهوردر بودخی
شش قلمده ماهر ونسخ یازمده مذکورلر ایله همپایه در بودخی
یوز اون سنه معمر اولوب ونیجه مصاحف شریفه ونیجه کتابلر

ایتمشلردر وغلطه سراینه معلم خط اولمشلردر ودخی حکایت
اولنذیکه مرحوم مزبور رجب خلیفه نزاکت بدندن بری وعاری بر
صلب طبیعت کمسنه ایمش که خرده قمقمه لردن هر بر ساقنه ایکیشر
قمقمه مرکب عقد ایدوب غلطه سراینه وسائر حرکتی لازم اولان
محله انکله حرکت ایدوب دائم مشی بالاقدام ایدرلر ایمش ودخی
بونلردن نصکره درویش محمد بن مصطفی دده درکه پدرینک طریقه
سنی احیا ایدوب مصحف شریفلر یازوب ومکمل اجزای شریفه
ونیجه انعام شریفه واوراد واذکار یازمشلردر مبارک کوزلری
بر مقدار شهلا اولمغله غایت یقیندن کتابت ایدرلر ایمش اول سببدن
پدرینک وجدی حمد اللهک مرتبه لرینه واصل اولمیوب کندو رتبه لرنده
قالمشلردر بوندن نصکره عبد الکریم خلیفه وقایه زاده وشکر خلیفه
زاده احمد چلبی شیخ مرحومک وادیسنده مزبورلر خوشنویسانندن
معدوددر بونلردن نصکره ظهور ایدوب سرافراز ایدن عبد الله القریمیدر
ابتداء سلوکنده درویش محمد بن مصطفی دده المذکوردن یازوب شیخ
مرحومک وادیسنده راسخ واستاد شامخ اولوب هر وجهله ششتر
قلمده ماهر وادی کبیرلکی ظاهر اولمش بر استاد کاملدر وکه اوائلنده
شیخ ثانی دینلوردی وعصرنده شیخ مرحومک وادیسنده افراددن

اولمه سنی اهالی عصری تعیین ایدوب تعین بولمش ایکن صورت بشرده
بر ابلیس سیرت کمسنه کلوب قریمی مرحومی اضلال ایدوب ایتدیکه بو قدر
استادلر که کلمشلردر هر بری بر طرز خاص عالی اختصاص ابتداع
وایجاد ایدوب ممتاز وسرافراز اولمشلردر دیدی قریمی مرحوم
دخی غایت ساده دل کمسنه ایدی بو کشینک سوزی خوشنه
کلوب احمد طیب شاه وادیسنده بر نوع ثلث اختراع ایدوب
ونسخده دخی متمیز اولمق ایچون سین دندانلرک غایت تیز ومرفوع
ایدوب اولکی مسلکندن تغلیط واقع اولوب مذبذبین بین ذلک مرتبه
سنده قالمشلردر اما غایت خط شناس ولطیفه کوی کمسنه ایدی
انک بر طنبوری وار ایدیکه ایام شبابده بونی دپرتمکله نیجه معاصی کسب
ایتمشمدر دیو انی کندو نفسلرینه لوم ایتمک ایچون حفظ ایدرلر ایمش
استاد مزبور یوسف افندی مرحوم حکایت ایتدیلرکه بر کون کوردمکه او
طنبوری شکسته ایلمش اغلر اول طنبورک بر قلی وار ایدی ایتدمکه
بر قیل ایله ایتدوکیکز کناهه می اغلرسز ایتدیکه الن بر قیلدن
الور بن بو بر قیل ایله اون ایکی مقامی ویکرمی درت شعبه یی ایدردمکه
الناس مجزیون باعمالهم فحوای شریفی اوزره بکا جزا اولوب عقاب وعتاب
اولینور ایسه بنم حالم نیجه اولوردیدی وحالاجمله معاصیه توبه

اجرا

واستغفار ایتدمکه بکا منامده تنبیه اولنمشدر که هادم اللذات اولان
موت پر حالات باکه قریب اولدی شمدنکرو باکه سرور دنیا دوردر
دیو کندو واقعه سنده خبر ویروب ادرنه قپوسی کورستاننده امیر
بخاری مرحومك جوارنده کندو مقبره سنی تمییز ایدوب وکندو الیله
مقبره سنك طاشلرین یازوب تاریخنده توقف ایتمشلر همدملرندن
برین کوروب سؤال ایدوب یا بونك تاریخی نیجه اولور دیدکده مرحوم مزبور
قریمی ایتدیکه بنم شاکردلرمدن بری اوج طقوز یازمغه قادر اولمزلرمی
دیو جواب ویرمشلر فی الواقع طقوز یوز طقسان طقوزده آخرته تشریف
ایتمشلردر **بعده** تلمیذ خاصی امر الله افندی انك طریقه سنی
احیا ایدوب دقت طبع سلیم ایله بو مرتبه استادنه تقلیدده بونیله
بر فرد دخی کلمش دکل ایدی قوه دسته قادر ایدی واستحکام ومتانتده
بی نظیر ایدی وخط شناسلقده دخی بی نظیرلر ایدی شیخ
مرحومك وادیسنك ارباب واصحابی ذکری بو مرتبه ایله اکتفا
اولنوب قره حصاری مرحومك وتلمیذنك ذکرینه شروع اولندی
نور الله مراقد موتاهم وجعل الجنة مثویهم امین یا رب العالمین
ودخی معلوم اوله که عصر سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران
نامدار وکامکار استاد ذی الاحترام یاقوت مقام یکانهٔ هر

عصر

عصر وفرید هر دهر استاد کل کلبند کل وسنبل درویش دل
سما منزل قره حصاری **احمد افندی** تلمیذ خاص عالی اختصاص
مولانا سید اسد الله الکرمانی علیهما الرحمة والمغفرة ظهور ایدوب
خط متانده اکه مشابه ومماثل بر فرد ظهور ایتممش ایدی الا
کندو مملوکی وتلمیذ خاصی چراکیسیة الاصل اولان حسن چلبیدن
غیری مرحوم قره حصاری افندی شش قلمده رومك یاقوتی ایدی
بو بیت انك حقنده دینلمشدر **بیت** خط خوب ایچره بیاضه چیقرن
کندوزنی یازینك قره حصارینك اغردن یوزینی مرحوم مزبور
مولانا جمال الدین افندینك خلفالرندن ایدی کیجه لری احیا ایله
غایت مقید اولوب صباحه داخل اولنجه اکثر لیالیده هر ورق کاتبی
عقیبنده برقاچ رکعات نوافل قیلمغی التزام ایتمش ایدی انك صلاحی
ومعرفتی نوری عنان فلکه ایرشمش ایدی بر پیر منور وروح مصور
ایدی سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران حضرتلرینك
بنا ایندکلری جامع شریفك طاق کبیرنده واقع اولان خط متنای
مدور قره حصاری مرحومکدر اندن ماعدا اولان خطوطك
جمله سی قولی حسن چلبی مرحومکدر مزبور **حسن چلبی** دخی شش
قلمده ماهر ایدی بلکه خط نسخده استادی قره حصاری مرحومه

غالب ایدی مثلا شمس پیر ایدر قره حصاری مرحوم غایت نازك
تر ایدی بر بیاض ساده یی یدی سنه مقداری کوب ینه بر فقیره
هبه ایتمشلر جدید کبی بونلر دخی نیجه مصاحف شریفه یازمشلردر
وکثرت کتابت ایله طول عمرلری معمر اولمشلردر ثلث وستین
وتسعمائه ده سود لوجه ده دار بقایه ارتحال ایتمشلردر جمال
الدین حضرتلرینک مرقد جوارنده مدفوندر بونلردن صکره
قره حصاری درویشی ومحی الدین خلیفه طرز قره حصاریده اعلی
یازمشلردر بونلردن صکره استاد فر استاد کل کل بوی سنبلده
یوسف افندی بن عبد الله الشهیر بتیمورجی قولی هر رسمنی ضبط
ایتمشلردر شیخ مرحومک جمله اختراع ایتدوکی وادیلری بالکلیه
مضبوطلری ایدی ثلث خط یازمده مانند قره حصاری ایدی
وجلال وعبد الله وادیلری دخی مضبوطلری ایدی ونسخ یازمده
جلال زاده محی الدینه تقلید ایتمشلر ایدی زیرا کندونک ثلث
خطلری قره حصاری وادیسی اولوب اول نسخ قره حصاری وادیسنه
اوفق اولمغله انی اختیار ایتمشلر ایدی وخط دیوانیده فرید
ارباب قلم وزبدهٔ اصحاب رقم واضع الاصل وصاحب النسل
خطاط ابن الخطاط تاج بك زاده محمد افندی مرحومك تلمیذ خاصی

ایدی

ایدی خط دیوانینک جلیسنک وخفیسنک غایت بی نظیر یازمشلردر
اول سلوکلرنده قریمی مرحومدن یازوب بعده قره حصاری مرحومک
وادیسی طبیعتلرینه خوش کلمک ایله اول وادیه سلوک ایتمشلردر
زیرا قره حصاری مرحومک رؤیت جماللری یوسف خلیفه مرحومی
جذب ایدوب انک فرط محبتی سببیله اول وادیی اختیار ایتمشلردر
بو عبد فقیره حکایت ایدرلردیکه قره حصاری خطنی یازمغده مدح
ایتمشلردر بن دخی سمع ایله عاشق اولدم وسنم انجق اون ایکی یاخود
اون اوچده ایدی حسن خطه طالب ومعارف ومحاسنه راغب ایدم
قره حصاری مرحومک مبارك جماللرین کورمکه غایت عاشق ایدم
ورقلر چارشوسنه واروب طوردم ناکاه برکسنه کلوب یدیمه
یاپشوب قره حصاری مرحومی باکه اشارت ایله کوستردی کوردمکه
مبارك صقاللری صافی بیاض نوره بکزر ومبارك قدلری سرو
خرامانه بکزر موحدی برده فراجه کیمشلر حرکت انفه اوزره
کیدرلردی واروب مبارك قدمنه دوشوب یوز سورمك دیلدم
لکن حجاب ایدوب ینه صبر ایلدم اول زماندن بروتمش سنه درکه
هنوز نور طلعتلرینک صفاسی کوزمده ومبارك جماللرینک
لقاسی کوکلمده در دیو بیورمشلر مرحوم مرقوم تیمورجی افندی

طقسان اوچ سنه‌دری اولوب سنه بیك اون سكزده دار بقایه
انتقال ایتمشلردر مدفن شریفلری طوبخانه جامع شریفك قربنده‌در
دیار روم وعجمده شش قلم اربابی دخی نیجه كمسنه‌لر كلمشلردر
لكن بو ذكر ایتدوكمز استادلرك نصابلرنده اولمدقلری اجلدن
انلرك كثرت ذكرندن استغنا اولنوب بروسوی شربتی‌زاده‌نك
ذكری ایله اتمام واكتفا اولندی مرحوم مزبور شربتی‌زاده **ابراهیم
افندی** قره حصاری احمد افندی ایله معاصرلر ایدی وبر زمان
بربرینك معارضی اولوب علی طریق المعارضه مراسله ومجادله‌ء
فی الخط وقوع عندنصكره مرحوم مذكور شربتی‌زاده استانبوله
كلوب قره حصاری مرحوم ایله كندو بیننده عظیم مصافات
واقع اولمشدر بو بیت انك حقنده دینلمشدر **بیت** خطوط
لوح محفوظی محقق ایكن شیرین یازر شربتی‌زاده بو بیتی قره
حصاری مرحوم استماع ایدوب علی طریق المعارضه بو بیتی انشا
ایتمشدر **بیت** كاملی باید كه در باید اصول خط را ورنه هر
ناقص نداند شیوه‌ء یاقوت چیست صكره ینه بینلرنده معارضه
واقع اولوب بو نظمی ارسال ایتمشدر **نظم** دیده‌ء انصاف چو بینا
بود درشمر دكرچه كه مینا بود چشم هنرور بود از عیب پاك

بی هنر

بی هنر ار عیب كند زوجه پاك استره هرچند زبان تیز بافت
موسترد مونتواند شكافت بو نظمی ارسال اتدنصكره بینلرنده مصافات
واقع اولمغله هضما لنفسه بو نظمی ارسال ایتمشلر **نظم** ای حسن
خطله فلكه باش یتشدورن بلكیم وجودم ایغك التنده خاكدر
كر ایرنیشورسه ساكه بو تازه خطوطمز انلره ذل اوزاتمه صقن زهر
ناكدر هر حرف بشقه بشقه بحر دردكر كبی كیم سطر موج ونقطه
اكه دریاكدر بو نظم دخی انلرك محقق بسمله‌لری حقنده دینلمشدر
نظم قامت این بسمله در باغ خط سرو شد وتخم نمود از نقط
عسكر منصور شد این حرفها هر الفش یك علم منها

در تعریف پادشاه معارف پناه

بالانشین سریر سلاطین مقدم فاتح اقالیم شرق وعجم صاحب
السیف والقلم سلطان البرین خاقان البحرین حافظ الحرمین
الشریفین المحترمین السلطان ابن السلطان قهرمان زمان
سلطان غازی **مرادخان** بن السلطان احمدخان ایده الله الملك المنان
حضرتلرینك ذات ستوده‌ء كریم الشماتلری جلوه‌كاه حقایق ومظهر
تجلیات دقایق اولمغین نظم ونثر علوم دینی لف ونشر معارف
یقینی بالكلیه بحسب الكمالات العلمیه والفضائل العملیه

معلوملری اولوب جویبار آناملهمایونلرندن انهار انواع معارف
جاری اولوب علی الخصوص خط تعلیق دررباری بر مرتبه
رشتهٔ شیوه ونزاکت ایله مربوط وزیب نمایشده براقت ایله
مجتمع ومضبوط درکه هر حرفنک حسنی معارض عارض حور
ومشاکل لمعهٔ نور وسواد اوراق مسطوری من حیث المعنی
مصداق کریمهٔ نور علی نور ومصدوقهٔ کتاب مسطور فی رق منشور
اولمغین دل وجان هنرپروران جهان وارباب استعداد اصحاب
عرفان انوار معارفی اولخاور سپهر استادیت وبدر شعشعهٔ
اور فلک قابلیتلرندن استناره ایلدکلری جابی دیب واستناره
دکلدر الحاصل نظم خط تعلیق همایونی ایله اول شاه جهان
اولدی سردفتر تعلیق نویسان زمان وجهان ایجره تعلیق
نویسیده فرید عصر وزمان ووحید فلک عنوان ایکن اول
پادشاه صاحب عدل واحسان داد وشهنشاه عالی پناه جم
نژادک حسن تعلیق خدادادینی کورسیدی عماد آفرین خوان
اولوردی اولوب خرم وشاد خطنی مثلی اول شاهک ایربدر
حد اعجازه که اولدی خط نویسان جهاندن جمله مستثنی
نیجه خطی شریف اولمیه سائر حسن خطلردن دکل غیری بونک

کبی

کبی طلسم کنز لایفنی اوشاهک رشحهٔ اقلامی کویا آب حیواندر
کیمه کیم ایرسه بردمده حیاتی نوایدر اهدی الفقدر خامه سی
نوندر دواتی اول سببدندر که حسن شاهدی دین ودولده ان
ایدر ابدا وصدای صلابت وشوکتلری دلیران میدان دلنده
مرکوز وکمال شجاعتلری تواریخ سلاطین سالفه ده مزبور
اولنلردن دخی مشهور اولوب زمان عدالتلرنده خلق عالم سایهٔ
سعادت عنوانلرنده امن وامان اوزره اولوب جمله اعدای دین مبین
تیغ بران جهانستانی متینلری زخمندن زبون اولوب ونیچه لری
دخی بی سروسامان عزم جانب نار نیران ایتمشلردر علی الخصوص
دخان خواران حیوانان بی عنان نیران اقتران مسخ سوق اعناقلری
خوفندن دود بی سودک دین ودنیایه ضررنی هریری بالضروری
فهم وشناس ایتمکله افعال مغان بد اذعاندن کف ید ایدوب
توبه واستغفار ایتمه لریله مشام طیب ارتسام غیرت کشام دین
اسلام بالکلیه انلرک روایح قبایحلرندن ودود اخدودلرندن
زمان عدالت عنوانلرنده خلاص اولمشدر بو معناده جانب حقه
نصرت اولدوغی مقرر ومحققدر بو فضل واحسانک مکافات
کثیر البرکاتی درکاه حق جل وعلاده منقطع اولمیوب دخی نیجه نیجه

فتوحات کثیرة الفرحانه سبب اوله مؤید دین اسلام ومعلن شریعت
حضرت سید الانام اولان پادشاه انجم سپاه وعالم پناه
حفظه الله ونصره الله حضرتلرینك عمر شریفلرینی یا ربی مدا بعد
مد ممدود ونصرا بعد نصر منصور ایدوب کمال شیخوخت وپیریده
مقیم ایله امین وبحرمة سید المرسلین ویا مجیب السائلین

در تعریف سر تعلیق نویسان میر علی بی اقران

اولا تعلیقده واضع الاصل میر علی مرحومدرکه اوائل حالنده حسین
بیقرادن یازمشدر وحسین بیقرانك تختی اولان هریده نشو ونما بولمشدر
انك علو شاننده بو نظم دینلمشدر **نظم** نسخ تعلیق اگر خفی وجلیست
واضع الاصل خواجه میر علیست نسبتش نیز میرسد بعلی تا که
بود ست عالم وآدم هرگز این خط نبوده در عالم وضع فرموده
آن ز ذهن دقیق از خط نسخ واز خط تعلیق خط پاکش چو شعر او موزون
هست تعریف اوز حد بیرون **نثر** میر علی مرحوم سادات کرامدن وادبا
عظامدن بر کمسنه در نظم ونثرده ماهر ایدی وطریق خواجه گاندن
اهل توحید واهل ذکر اولدقلری مشهوردر بخاراده پادشاهلر
معلومی ایکن وپادشاهلر کندویه طالب وراغب اولورکن جمله
عمرنی فقر وفاقه ایله گچورمشدر جمله معیشتلرین حلال وطیبدن

ایتمکه

ایتمکه عزیمت ایدوب انك ایسه حصولی مشکل اولمغله کندو نظملرنده
روزگاردن وضیق معیشتدن شکایت ایدوب بو نظمی بیورمشلردر
نظم عمری از مشق دوتا بود قدم همچو چنگ تا که خط من بیچاره
بدین قانون شد طالب من همه شاهان جهانند ومرا در بخارا جگر
از بهر معیشت خون شد **حکایه** میر مرحومك یارغارندنبری حج
شریفه متوجه اولدقده میر مرحوم بر نعت شریف لطافت انیف
نظم ایدوب اول کمسنه ایله روضهٔ شریف شرف نمای عالمه ارسال
ایدوب اول کمسنه دخی روضهٔ مطهره شرفها الله تعالی طرفنه
وصول بولدقده شیخ الحرم اولان کمسنه یه میر مرحومك خطی عرض
ایلدکده شیخ الحرم دخی انی قبولده تکاسل واهمال ایتدکده نصکره بر
گیجه ایکی جهان گونشی صلی الله علیه وسلم افندمز شیخ الحرمك منامنده
گوروب ایرته سی گون اول کمسنه یه گلوب کندو رؤیاسنی تقریر وتعبیر
صکره نعت شریف مرغوبی حسن قبول ایله الوب حجرهٔ شریفه نك
دیوار انوار آساسنه وضع ایتمشلردر بعضلر دیرلرکه سلطان علی
مشهدی میر مرحومدن مقدم اولوب میر مرحوم انك طریقه سنی
احیا ایدوب اندن زیاده برتر وبهتر اولمشدر دیرلر **بیت** شد معاصر
بمجمع الافضال شیخ شیرین مقال شیخ کمال طریق نقشبندیه

اولولرندن خواجه شیخ کمال ایله معاصرلر ایدی انک مشهور وممتاز
وسرافراز اولان شاکردلرندن بری مالک دیلمیدر وبری دخی محمد بن
المعز الدین الحسینیدر وبری دخی احمد الحسینیدر بو ایکیسی اشراف
کرامک صحیح النسبلریدر وبری دخی خواجه خیر الدیندر محمود بن
اسحق الشهابی میر مرحومک معاصری وهمدم ناصری ایدی میر
مرحوم اکا کندو کتبه سن یازمغه اذن ویرمشدر لکن ترک ادبدر
دیو یازممشدر بونلردنصکره **میر عماد** مرحوم ظهور ایدوب
اولا محمد حسینیدن یازوب بعده کمال تفنن واتقاندنصکره میر علی
مرحوم حضرتلرینک خطوط در مربوطلرین جمع ایدوب کندو خطنی
انک خطنه تطبیق وتقلید ایتدکدنصکره کثرت مشق وکتابت
ایله بر ملکیه مالک اولمشدرکه اگر میر علی مرحوم انی کوریدی
شیوه ونزاکت جهتندن انک اولدوغی مسلکی پسندیده ایدرلر
ایدی **فائده** میر عماد مرحوم طریق خواجکانده عماد الملک حضرتلرینک
سلوک ایتدکلری مسلکک سالکی اولمغله کندویه دخی علی طریق الاستعاره
عماد الملک دینلمشدر عماد مرحوم طریق نقشبندیه اولولرندن اولوب
وحسنی النسب وحنفی المذهب وحاج الحرمین اولوب سنی سنوی
ودین اسلامده قوی کمسنه اولمغله رایحه رفضی مشام قبولنه قرین

ایندرمدیکی

ایندرمدیکی اجلدن شاه عباس پروسواس دائما طرف خلافنده
اولدوغنه مغبر اولمغین عاقبة الامر میر عمادی قتل مصلحتی ایچون
ایکی قصاب شاکردینی ارسال ایدوب اصفهانده کندو سعادتخانه سنده
چیقاردوب ساکه رومه اولان سنیلردن مکتوب کلدی دیو برموزوق
بچاق ایله شهید ایتمشلر مرحوم مذکوری شهید ایتدکلرینی شاه هند
ابن جلال الدین استماع ایتدکده عظیم بکا ایدوب بیورمشلرکه بر انک
اغزینه التون ویرردم اگر عماد مرحومی قتل ایتدیرمیوب بنم طرفمه ارسال
اولونایدی دیو بیورمشلر وبخاراده اولان اعزه کرام ومشایخ
عظام انک قتلنه ناله وآه کزار ایدوب ایکیچون درگاه حقه اعتذار
ایدوب نیچه کونلر روح پرفتوحلرینه دعا ایتمشلر وشام وحلبده دخی
کندولریله مشرف اولان اعزه ذوی الاحترام میر عماد مرحومک فوتنه
عظیم بکا ایتمشلر مرحوم مذکورک بیک اون سکزده بیک اونطقوزده
یازینی قطعه لر غایت اعلادر مرحوم مرقومه شاه بیدین محض اهانت
ایدوب طول کتابت ایتدوروب رومه قطعه لری منتشر اولمامق ایچون
یعنی کتابت شاهنامه یی بالتمام یازدوروب اشغال ایتمشدر ودخی مرحوم
مذکورک تلمیذلرندن **عبد الرشید** و **عبد الجبار** ایو یازمشلردر ودخی
عماد مرحومک معاصرلرندن اولان محمد رضادر وانک دخی معاصری و

معارضی بو دیار سلطنتنده طوپخانه‌لی نوری چلبی درکه سعد الدین افندی مرحوم محمد رضای مزبوری حسن خط و کتابتی اجلیچون کتوردب نوری مرحومک بر جریر اوزرینه میر علی مرحومه تقلیدنی کوستروب تغلیطدن صکره نوری چلبی مرحومی کتوردب و حضورنده یازدوروب محمد رضای تبریزی رومده بو مقوله کمسنه اولمق کرامتدن غیری دکلدر دیو عظیم پسند و استحسان ایتمشدر نوری مرحوم کندو اختراعاتی اوزره اون ایکی قلم یازمده ماهر لکن خط تعلیق یازمده میر مرحومه تقلید جهتندن خط تعلیقی سائر خطلرینه غالب ایدی میر عماد مرحومک خطوط در مربوطی بونلرک زمانلرنده رومه کلوب دخی منتشر اولمامش ایدی علی رضای عتیق و میرک ولد صلبی محمد باقر و حسن علی و حسین بیقرانک وزیری علی شیر بونلر دخی میرک مقلدلریدر میر علی مرحوم سادات معالی درجاتدن ایدوکی تحفه‌یی سامیده مذکور اولوب میر علی فوت نمود تاریخ دوشمشدر سنه ٩٥١ هراتده فوت اولمشدر مذکورلر دخی میر مرحومک خلفلری اولدقلری بو تاریخدن معلوم اولور کتابنده زمرهٔ مرقومه‌دن بری دخی شاه محمود نشابوریدر شاه اسمعیل بن شیخ حیدر زماننده استاد بلند اشتهاردر صاحب قران سلطان سلیم خان علیه الرحمة والغفران

مسفور

مسفور شاه اسمعیل ایله چالدران صحراسنده مصاف ایتدکلری حینده ید مؤیدی پادشاهی‌یه کرفتار اولمسونلر دیو شاه محمودی و بهزاد بهبودی بر غار ایچنده نهان ایتمش ایدی اول زمانکه منهزم اولوب کلدی جمله‌دن اول مزبورلری تجسس قلمشدی زیرا بونلر سنیلر ایدی بونلرک فرار ایتمه‌لرندن دخی امین دکل ایدی و حالا میر خلیل نامنده بر کمسنه دیار عجمده ظهوره کلوب صفوت و متانت جهتندن عجیب و غریبدر لکن مذهبی نامعلومدر و آنک قطعه‌سی نادر و دیار هندده میر عماد قطعه‌سندن زیاده معتبر و مرغوب اولمغله دیار روم طرفنه انک قطعه‌سی کلوب ظهور ایتمه‌مشدر و حالا مدینهٔ منوره شرفها الله تعالی‌ده مجاور اولان بخارا ارنلرندن و طریق نقشبندیه اصحابندن اولوب انده منزوی اولان حسیب النسیب میر عبد الله البخاری و درویش عبدی خط تعلیقده خوشنویسان زماندن اولدقلری عند الاهالی مفهوم و مشهوردر خط تعلیقده صاحب کتبه اولنلر غایت بیشمار اولوب شش قلم اربابی کبی قلیل العدد اولمدقلری جلدن حد و عد و حصری انلرک اصلا ممکناتدن اولمامغله بو مرتبه ایله اکتفا اولنوب مالزمیه شروع اولندی

باب الاول در بیان تربیه کردن قراطیس واسباب کتابت کتابت اینست

اولا حسن خط وحسن کتابت طریقنک سالکی اولنلر ثبت العرش ثم
انقش فحواسنجه اولا ورق نقینک تربیه سنه قادر اولوب
واسباب کتابته متعلق اولان احوالده شناسلکی کمالده اولدوغندن
ماعدا کندولره طریق تحصیل خطده بو مرشد رشید دخی لازمدر
نتکیم بو نظم غریبده دینلمشدر نظم اذا شئت ان تخطی بحسن کتابة و
مرتبة فی العالمین تزین تخیر ثلاثا واعتمدها فانها علی بهجة الخط
تعین مدادا وطرسا محکما ویراعة اذا اجتمعت قرت بهن عیون ولا
بد من شیخ یریک شخوصها یساعد فی ارشادها ویعین ومن لا له
شیخ وعاش بعقله فذاک هباء عقله وجنون بهجت حسن خط
وحسن کتابت ایله قائم اولدوغی مقرر ومحققدر نتکیم میر علی مرحوم
دخی کندو نظملرنده بیورمشلردر نظم ای که در وادی خط صرف
کنی نقد حیات بشنو این نکته وچون من بنشین فارغ بال پنج چین ستکه
تا جمع نکردد باهم هست خطاط شدن مرد خردا مر محال دقت
طبع ووقوفی زخط وقوت دست طاقت محنت واسباب کتابت
بکمال کر ازین پنج یکی را قصوری حاصل ندهد فائده کر سعی
نمائی صد سال بو نظمده ذکر اولنان شروط خمسه دن کشی ایکی

شیده

شیده استاده محتاجدر انلک بری وقوف حسن خطدر که اول استادک
تعلیمنه موقوفدر وبری دخی اسباب کتابتدر بو دخی افادهیه محتاجدر
ایمدی کرکدر که اولا بیاض شبی خوانده دوکهلر انی قینر صو ایچنه آهار انواعی
قیوب ینه محکم قینادهلر بعده بر کوچک تکنه ایچنه دوکوب غایت (١)
اسی ایکن بی اهار وبی علاج اولان کاغدلری اول شاب صوینه چکوب
کولکه ده قورودهلر بعده ینه بر مقدار نساده صوبی محکم قینادهلر بر
اوچ النمش نشا بی بر کاسه ایچنده صو ایله ازوب اول قینار صوبک
اوزرینه دوکهلر وقرشدورهرق غایت محکم قینادهلر تا که نشانک
رایحهسی قالمیه بعده تکنه ایچنه بوشالدوب غایت اسی ایکن اول
شبلنمش کاغدلری اکه چکهلر وینه کولکه ده قورودهلر ومحکم مهره
اورهلر غایت بی نظیر اوله اما بو ذکر اولنان اهارک حسنی طورمق ایله
ظاهر اولور اهار دیکر بو درکه بالیق طوتقالینک غایت بیاضنی (٢)
اصلیهلر بعده یاپیشدیکلری کبی مرمر اوستنده طوقماق ایله
دوکهلر خشونتی وغلظتی کیدوب مضمحل اولدقده نصکره قورودب
اهار ایچون حفظ ایدهلر بالاده ذکر اولنان نشا اهارینک اوزرینه
بش درهم مقداری بالق طوتقالن قینادوب چکسهلر غایت قلم کیر اولور
نوع دیکر بش درهم بالق طوتقالی وایکی درهم صمغ عربی واوچ درهم ادرنه (٣)

طوتقالنی بر کاسه ایچنه جمع ایدوب اصلاده لر بعده کفایت مقداری
صو ایله محکم قینادوب و غایت ایسجاق ایکن اهاره محتاج اولان
کاغدلری چکه لر غایت اعلا اهار اوله **نوع دیگر** بش درهم بالق طوتقالنی (٤)
محکم قیناده لر اوزرینه اون درهم مقداری نشاپی صو ایله ازوب قویه لر
وینه منوال مشروح اوزره محکم قیناده لر علاجه محتاج اولان کاغدلری
اکه چکه لر اعلا اهار اوله **نوع آخر** کثیرایی کل صو یله اصلیه لر (٥)
ایکی درهم شبی محکم دکوب اوزرینه اکوب قرشدوره لر بر ایکی کون
طوره بعده بر چولمک ایچنه قویوب غایت محکم قیناده لر اوزرینه ایکی
کثیرا مقداری نشاپی صو یله ازوب قویه لر بعده تکرار قیناده لر غایت
بیاض اولان کاغدلری چکسه لر و قورودوب تکرار اپسی ساده صودن
چکسه لر غایت اعلا اوله و قلم کیرا اوله بلوط کسنجری کلنی بر پارهسنه
چقین ایدوب چولمک ایچنده محکم قیناتسلر اول چقینی چولمکدن چیقاروب
بر ایکی کون حالی اوزرینه قونیسلر بعده سوزوب اهار اولمش کاغدی
اکه اپسیله چکسه لر غایت قلم کیرا اوله غایت اهاری چوق اولوب
و غایت خشین اولان کاغدلری دفعةً واحدةً فرادی فرادی صو
صودن کچوروب و بری برینک اوستنه یاشیله قیوب بر دوزکار
طوقنمز یرده قوسه لر اوچ کون مقداری طوردقدنصکره بربریندن

اوستندن

اوستندن قالدوروب کولکه ده قورتسه لر خشونتی کیدوب غایت
قلم کیر اوله غایت خشین اولان کاغدلری مجرد اپسی صودن چکسه لر
خشونتی کیدوب قلم کیر اوله **اهار دیگر** بش درهم مقداری اسفیداجی (٦)
دسته زنک ایله سماقی مرمر اوستنده محکم ازه لر بعده چولمک ایچنده
قرشدوره لر و محکم قیناده لر بعده اون درهم مقداری نشاپی انک
ایله ازوب محکم خلط اولدقدنصکره تکرار بر دفعه دخی بر مقدار صو
قیوب غایت محکم قینادوب آل ایه سنده قوت لامسه سن یوقلیه لر
اگر زیاده ایسه اکه کوره دخی صو قویه لر وینه قیناده لر بعده بر پاک
سنی و یاخود تبسی ایچنه بوشالدوب اول تبسیی بر ساج ایاغی اوزرینه
قیوب آلتنه بر مقدار قور قیوب ممکن اولدوغی مرتبه اپسیله بی اهار
اولان کاغدلری چکسه لر غایت بی نظیر براق و قلم کیر کاغد اوله
نوع دیگر شام و حلبده ایشلنن طوتقالر طتلو صوده طبخ اولمغله (٧)
غایت ایودر سائر طوتقالردن قویدر انک اون درهمنی قینادوب
ساده جه بی علاج کاغدی اپسیجقله چکسه لر و کولکه ده قورتسه لر
اعلا اهار اوله و صودکرمنلری دیوارینه تعلق ایدوب قلان دقیقک
غبارینی جمع ایدوب محکم قیناتسه لر علاجه محتاج اولان کاغدلری
اکه چکسه لر اعلا اهار اوله **علاج دیگر** اوردک و یاخود طاوق (٨)

یمرطه سن جمع ایدوب بیاضلرینی بر قابه ایچنه قیوب انجیر سودی طمزیره لر ویاخود انجیرك تازه دالندن قوپاروب انکله اول یمرطه بیاضنی تحریك ایده لر تاکه اول دالده اولان سود یمرطه بیاضنه تأثیر ایده و بر مقدار اول کاسه نك ایچنده طوروب یمرطه نك بیاضی کسلکه بعده بر بزدن سوزه لر اوزرینه ایکی ویاخود اوچ اولقدز بارد له یعنی صوق بالق طوتقالی صوین قویه لر بر مقدار دوروب الشد قد نصکره ابادی کاغدلری اکه چکوب کولکه ده قوروده لر بعده اول کاغدلری یمرطه بیاضنك یاغلك دفع ایتمك بر دفعه دخی غایت اسی صودن چکوره لر تاکه یاغی زائل اولوب رغندن اثر قالمیه بعده ینه کولکه ده قورودوب ایوجه مهره اوره لر غایت قلمکیر وبراق اوله واکر کاغدك استحکامی از اولورسه بو ذکر اولنان اهارك اوستنه غایت اشیله وغایت ایجه نشا صوینی چکلسه غایت اعلا اوله ودخی شبلنمش کاغدلری یمرطه بیاضنه چکوب کولکه ده قوروده لر بعده اسی صودن چکورسه لر غایت ایو اوله وقلمکیر اوله

هذا اهار از اهار خاص

(١) ختمی چیچکی نی جمع ایدوب اوراقنی هوانده محکم سحق ایدوب بعده منکنه یه قیوب صیقه لر اندن حاصل اولان لعابنی بر طبق ایچنه

قیوب

قیوب قوروده لر طوتقال کبی اوله ویاخود ذکر اولنان ازهار بر شیشه ایچنه قیوب اوستنه صو طولدوره لر بعده درت بش کوندنصکره چیقاروب اول صو ایله ازهاری بیلجه غایت محکم قیناده لر بعده سوزوب اول صویی تکرار بتکرار قیناتمغله مکرر ایدوب اهار ایچون حفظ ایده لر وطوتقالرینه نشا اهارنده انی استعمال ایتسه لر ویاخود نصفی مقداری بالق طوتقالی ایله بله قینادوب قویجه کاغدلری اسیجقله اکه چکسه لر براقلغی عجیب و غریب اوله وغایت قلمکیر اوله قره حصاری مرحومك اکثر ازهار ایله درکه بو ذکر اولنان ازهار اهاری انلردن مرویدر اغ ختمیسی ازهارینك قوتی از اولور اما ضرورتده اولدخی استعمال اولنور تازه کلك اوراقنی قیناتسه لر وبعده سوزوب اول صو ایله بش درهم بالق طوتقالی واون درهم نشا وایکی درهم صمغ عربی ایله قیناتسه لر واهاره محتاج اولان کاغدلری انکله اهار ایتسه لر غایت اعلا اهار اوله ان شاء الله تعالی

(٢) **نوع دیکر** بر مقدار برنجی صافی صو ایچنده قیناده لر بعده محکم ازوب اینجه بزدن سوزه لر ایکی درهم مقداری ایچنه صمغ عربی قیوب بر مقدار صو ایله تکرار قیناده لرکه غلیظ اولمیه کاغد چکلمك قابل اوله بعده علاجه محتاج اولان اوراقی اکه چکوب

وكولكه ده قروده اعلا اوله **نوع دیگر** نشابی بالوزج قوامنده طبخ
ایده لر ایچنه ایکی درهم نبات وایکی درهم سحق اولنمش بیاض شب
قویه لر اون كون مقداری طوره بعده آزوب مقدارنجه اوزرینه
صوقیوب قیناده لر علاجه محتاج اولان كاغدلری اكه چكه لر
اعلا اوله **نوع دیگر** بر وقیه خاص كلاب بچوق درهم مسك اوزرینه
قونیلوب تدریج ایله ازیلوب خلط اولندقدنصكره باردا ایچنه اون بش
درهم مقداری كلابایله اصلنمش چریش صوینی قاتوب فی الجمله اهاری
اولان كاغدلری انكله طلا ایتسه لر قلمكیر لكین زیاده ایدوب مطیب اوله
بو ذكر اولنان معنی سائر اهارلره دخی خلط اولنمق مناسبدر لاجل الطیب
لكن روزكار طوقنمز یرده قورتمه لیدر نشابی كلابایله ویاخود صو ایله
غایت ایی ایكی محكم قیناتسه لر بعده بر مقدار صغودب دخی ایلیجقلغی
كیتمه دن ایچنه اون دانه انجیر سودیله كسیلمش وسوزلمش یمرطه بیاضنی
خلط ایدوب محكم قرشدوره لر پالوزج كبی اولوب اوچ كون طوردقدنصكره
انكله سلطانی وسمرقندی كاغدلری طلا ایدوب كولكه ده قوروده لر
بعده ینه بر ایكی دفعه طلا ایدوب قورودقدنصكره غایت قینار صودن
كچوروب یاغنی ازاله اولندقدنصكره غایت ایوجه مهره اورلسه غایت
لطیف وجوهردار طلا اوله میر عماد مرحوم دخی اكثر بو وجهه اوزره

[illegible]

ایدرلر

[illegible]

ایدرلر ایمش اهار مزبوره براز آدرنه وبر مقدار بالق طوتقالی خلط اولنوب
استانبول كاغدلری اوزرینه منوال مشروح اوزره آل آیه سیله
ایكی اوچ دفعه طلا اولنوب محكم مهره اورلسه غایت لطیف اولوب
ایكی اوچ دفعه یازیلوب ینه سیلنمكه متحمل اوله بلوط اوطونك
كولنی بر بز ایچنه چقین ایدوب اوچ درهم مقداری شب ایله بله محكم
قیناتسه لر بعده اول كولی چیقارمیوب حالی اوزره قوسه لر تمام
مرتبه دردلدقدنصكره غیری قابه قیوب بر وقیه حنایی تخمیر ایدوب
بعده اول ذكر اولنان كول صوینی اسیله تخمیر اولنان حنانك اوزرینه
قویه لر واصلا تحریك ایتمیه لر بر كون وبر كیجه طوره بعده سوزوب
اهارو علاج اولنمش كاغدلری چكه لر رنك فاخر اولدوغندن ماعدا
غایت قلمكیر اوله **رنك فاخر** اصفوری ییقایوب صاری صوینی بیانه
دكوب تكرار اوزرینه ایوجه لیمونك صوینی ایله اوشدوره لر بعده
سوزوب اهار اولنمش كاغدلری بویه سلر اعلا آل رنك اوله واكر سركه
ایله ایدرلر ایسه سرخ رنك اوله **رنك دیگر** سوسن چچكنی جمع
ایلیه لر بعده بر پاك قابه قیوب واوزرینه اوچ درهم مقداری بیاض
شب قیوب ساده صو ایله قیناتسه لر چمنی یشیل رنك اوله شب
قومیوب شویله هوانده سحق ایدوب وصقوب صافی استعمال

رنك فاخر

آل رنك

رنك اخضر چمنی

اولنسه اكه چكیلن كاغدلر كونده تیزجك قوریدیلور ایسه فرسائی
اعلا مائی رنك اوله دیار عجمده غایت معتبر اولان فرسائی مائی
كاغدلری زبان برقنا اسملو بر چیچكدن ایدرلر ایمش بو دیار رومه
اول ایسه كلمه مشدر **رنكِ سهل** بهار فصلنده بادم یبراغنی جمع
ایدوب ایكی اوچ درهم مقداری شب ایله صوقیوب محكم قیناتسه‌لر
آلتون صاریسی كبی رنك فاخر اوله شیخ مرحومك قطعه‌لری ودرج
وطومارلری اكثر بو رنك اوزره‌در وفصل خریفده سیاه اوزم یبراغنی
ایده‌لر وینه منوال مشروح اوزره ایچنه شب قیوب قیناده‌لر
كذلك رنكِ زیبا اوله واكر الما یبراغك ایدرلر ایسه دخی اعلا
اوله واكر صوغانك سرخ اولان اوستطرفنی صویوب صو ایله
قینادوب بعده ایچنه بر درهم قدر شب قویوب تكرار قینادوب
اصلا قلمكیر اولمین كاغدلری اكه چكسه‌لر غایت قلمكیر اوله
نوع دیگر بقامی دوكوب خردا ایتسه‌لر بعده اوزرینه صوقیوب
قیناتسه‌لر وایكی اوچ درهم قدر اوستنه شب قویسه‌لر سرخ
رنك اوله واكر حنا صوسیله قینادیلور ایسه ویاخود كل صوسیله
قینادیلور ایسه ویاخود كل صوسیله حنا صوینی معا مخلوط اولوب
بقام بو ایكیسی ایله منوال مشروح اوزره شب قونیلوب

فرسائی مائی رنك

رنكِ اصفر دیناری

رنكِ زیبا

رنكِ سرخ

قینادیلور

96

قینادیلور ایسه رنكِ فاخر اولدوغندن ماعدا غایت قلمكیرلكی
زیاده ایده اما بو ذكر اولنان رنكلره چكیلن كاغدلرك معالج
اولمه‌سی لازمدر **لون دیگر** كلنجك چیچكنی جمع ایدوب صو ایله
قینادوب وایچنه ایكی درهم شب قویسه‌لر اعلا رنك اوله
ختمی چیچكنی چوغان صوسیله وكل صوسیله قینادوب معالج اولان
كاغدلری چكسه‌لر غایت بی نظیر اوله **لون دیگر** زنكاری كسكین
سركه ایله اصلدوب وازوب مضمحل اولدقدنصكره معالج اولان
كاغدلری اكه چكسه‌لر زنكار رنك اوله اما سوسن كبی ازهارده
اولان قوت انده اولماز انكله اولان زنكار رنك بونكله اول مرتبه
اولماز اما بو دخی سركه ایله اولمغین قلمكیرلكده كم اولماز لعلیسی
یمرطه بیاضیله دسته سنكله ازسه‌لر وقیل قلم ایله كاغدلری طلا
ایتسه‌لر غایت براق اوله ورنكِ لطیف اوله ودخی ایوا چكردكنی
اصلدوب انكله خشین اولان كاغدلری طلا ایدوب بعده ایوانك
بر مقدار یبراغك بردانه ایوا ایله بر چولمك ویاخود بر پاك طنجره
ایچنه قویوب واغزین خمیر ایله محكم صوایوب قیناتسه‌لر رنكِ ملایم
اوله وقلمكیر اوله وسلوكبی جزئی نشا ایله طبخ ایتسه‌لر بعده انكله
ملایم اولان كاغدلری اسجقله قیل قلم ایله طلا ایتسه‌لر وكولكه‌ده

قروتسه‌لر و مهره اورسه‌لر غایت رنك فاخر اوله چوید ولاجوردی و زرنیخ و سائر رنکلر دخی محکم ازیلوب بو منوال اوزره طلا اولنور و بو مقوله طلا اولنمش کاغدلری صقلیوب ایام شتاده یازه‌لر

دیگر الونی و کمشی ازوب طوتقال ایله اهار اولنمش کاغدلره طوتقال ایله اصلاح ایدلدکدنصکره قیل قلم ایله طلا اولنوب زر مهره ایله مهره‌لسه‌لر هر بری رنك مطلا و مجلا اوله ثلث و تعلیق قطعه‌لر یازلمق ایچون سزاوار اوله قلایی براده ایدوب بعده جزئی صمغ صواسیله سخت مرمر اوستنده غایت محکم ازوب جزئی نشا ایله و ختمی چیچکی طوتقالی ایله قینادوب سمرقندی کاغدلری بر ایکی دفعه انکله طلا ایتسلر اول کاغدلر آینه‌وار اوله و غایت سنکین اوله و اکر بوندنصکره دوبوسته اولینور ایسه و غایت محکم مهره اوریلور ایسه زیاده براق اوله

سمرقندی کاغد

الباب الثانی فی احوال المداد و القلم النقاد

مدادك جمله اجزاسنك کرکدوسری کرکدر دوده خالص طری دخی صمغدر مدادك قوام دائری جمله اجزایه ویرر بو ایکیسی اقدلکاری زاك و مازو صویی کیم اوله اری بو چار عنصردر مدادك قراری اولا دوده اخراج اولنمانك طریقی بودرکه غایت خالص بذر یاغی الالر یوز درهم مقداری برقاج دانه طپراق چناقلره

طولدورنلر

طولدوره‌لر و اول چناقلری دوزکار طوتقماز یره اغزلرینه برابر کومه‌لر و سرچه برمغی مقداری فتیلی شمعدار ایله و یاخود شویله یقه‌لر و ذکر اولنان چناقلرك اوزرینه برر چناق دخی قپایه‌لر برر مقدار طوره بعده اوزرلرنده اولان کاسه‌لری دخی غایت قیروب دوده‌لری یقمه‌دین قالدیروب بریلك ایله و اسفنجه کاغد ایچنه سپوره‌لر و ینه قپایه‌لر منوال مشروح اوزره دوده‌یی جمع ایده‌لر بعده دوده‌یی ایکی اوچ قات نشاف کاغد ایچنه صاروب و اتمك خمیری ایچنه قیوب فرونده طبخ ایده‌لر تا که دوده‌ده اولان خشونت و دغن کیدوب زائل اوله اون دوده مقداری اصلنمش و سوزلمش عسل قوامنده صمغ عربی ایله ذکر اولنان دوده هوان ایچنه قویه‌لر مازو صوین و نار قبوغی صوین و زاج قبرسی صوین بر یره جمع ایدوب بر مقدار تیموز خرده‌سیله محکم قیناده‌لر تا که مرکب کبی شربت اوله اول شربت ایله هاونده اولان دوده و صمغی تدریج ایله بر هفته مقداری سحق ایده‌لر بعده کلاب و زعفران و آب آس خلط ایدوب سوزه‌لر و بر شیشه ایچنه قیوب حفظ ایده‌لر غایت اعلا مداد اوله نته کم نسخهٔ سیاهی یاقوتده دینلمشدر بیت

هم سنك دوده زاك است
هم سنك هر دو مازو هم سنك هر سه صمغست انکاه زور بازو

طريق سياهى اينست

اولا مازونك سياهنى قره لر برپاك قاب ايچنه اصليه لر بش الى كون
قدر طوره بعده سوزه لر وزاج قبرليسيدن ربع مازو مقدارى زاجك
كونرطاشنه مائل اولانندن الوب انى دخى سحق ايدوب غايت ايو سركه
ايله اصليه لر تا كه فضلاتى ديبنه چوكوب طوريله بعده انى دخى سوزه لر
مرسينك اوراقنى بعض خرده اغصانيله بله برآنى مقدارى مقدنجه اصليه لر
تا كيم اوراق چوريمك مرتبه سنه واره بعده انى دخى سوزوب برپاك قابه
قويه لر وبش درهم مقدارى صبر اوسقطورى كيم طمله اوله انى دخى
قينار صو ايله اصلده لر وافيمون وافسنتين واون بش درهم مقدارى
اكشى انار قبى كه غايت قرو اوله انى دخى قينار صو ايله اصلده لر
وجمله ذكر اولنان صولرى بربره جمع ايدوب اكر شمسك حرارتى زمانى
ايسه كونه قويه لر وايچنه بچوق وقيه مقدارى پاسلو تيمور خرده سى
قويه لر ونيم درهم شب يمانى وبر درهم زنكار وبش درهم مقدارى
نباتى هاونده سحق ايدوب اول ذكر اولنان صولرك اوزرينه قويه لر
اون كون مقدارى طوره طنج اولنجه هر كون بر ايكى دفعه خلط ايده لر
واوستنه بر بز پاره سى اورته لر كه غبار تعلق ايتميه اون كون تمام
اولنجه تيمور خرده لرك چيقاروب ايچنه اون بش يكرمى درهم مقدارى

دوده

دوده قيوب اللى درهم مقدارى عسل قوامنده صمغ عربى ايله مجموعنى
خلط ايدوب هاونده اون بيك كرضرب ايده لر بعده چيقاروب كلك
سركه سيله سوزب ينه برشيشه ايله كونه قيوب برقاچ كون دخى
طوردقدنصكره استعمال ايده لر غايت مداد خاص اوله واكر ذكر اولنان
شربتك طبخى كونشده قابل اولميوب ايام شتا اولورسه قورا اوستنده
آهسته آهسته قيناده لر منوال مشروح اوزره پاسلو تيمور كهنه لر ايله
بله قيناده لر كه استحكامى وسوادى غايت قوى اوله **فائده** بش
درهم دوده يى اون درهم صغر اودى وياخود قيون اوديله بر طبق ايچنده
التون آزر كبى حل ايدوب كونده قورتسه لر بعده ينه بر ايكى درهم مقدارى
زاج صوئى اون بش درهم صمغ عربى كه عسل كبى اصلنمش وازيلوب
سوزلمش اوله ايكى درهم نباتى دقيق ايله ذكر اولنان دوده يى بر ايكى دفعه
قوروب ينه وجه مشروح اوزره كلاب ايله وياخود خل ايله حل ايتسه لر
اعلا مداد اوله **فائده** اكشى انارى صقوب ايچنه سركه مايه سى قاتوب اولنار
سركه سنى مداد ايچون حفظ ايتمك لازمدر ومداد مطوسك بر اجزاسى
بودر وبر اجزاسى دخى چويد صوييدر وبر اجزاسى دخى مرسين صويندن
غيرى صو قومامقدر وبر اجزاسى دخى اوددر ونباتدر وبر ايكى درهم
زعفران وبر درهم ملح اندرونى وبر درهم سرخدر ومازو صوئى دخى ماء

نوع سياهى

مداد مطوس

اس ایله اخراج اولنمقدر. وزنکار وزاج یرینه تیمور پاسنی قونلمقدر
سائر اجزالری کالاول اولوب کذلك کونده طبخ اولنوب هوانده منوال
مشروح اوزره سحق اولندقدنصکره شیشه ایچنه قونیلوب هر نه
وجهله قابل اولور ایسه اولسون برقاچ کون تحریك ایتمکدر وبقیر
وقورشون قابلره قونلمامق کرکدر انجق شیشه ایچنده محافظ اولنمق
کرکدر شیشه ایچنده بر محفظه یه قونیلوب بر مملکتدن بر مملکته
کتورلسه غایت اعلا اولور وشیشه ده هرنقدر طورسه اولقدر
اعلا اولوب لونی واستحکامی زیاده اولوب اصلا متغیر اولمیه

نوع دیکر چچکده ایکن دوکیلن نارغنچه لرینك یکرمی بش درهم مقداری
جمع ایدوب ویکرمی درهم زاج واللی درهم انزروت واللی درهم
حاجی بکداش طوزی واللی درهم کافور اوتی واون ایکی درهم مرسین
یپراغی واللی درهم کاوقویروغی چچکی ویکرمی درهم نبات واللی درهم
مقداری بتون سیاه مازو مجموعنی بر چولمك ایچنه قیوب تیمور خرده سی
وسرکه ایله طبخ ایدوب بعده ایچنه اوچ درهم کلاب ایله حل اولنمش
زعفران وایکی چکردك مسك قویه لر بو ذکر اولنان شربت ایله
یکرمی بش درهم مقداری دوده یی التمش درهم مقداری عسل قوامنده
سوزلمش صمغ عربی قاتوب بر الی ناصرلنمش کسنه یه سنی ایچنده ایکی

اوچ کونه دکین محکم حل ایندوره لر غایت اعلا اوله **نسخه یاقوتی دیکر**
والق دواتك بالدخان معمرا بالخل او الحصرم المعصور واضف الیه
مغرة قد صولت مع اصفر الزرنیخ والکافور حتی اذا خمرتها فاغمد الی
الورق التی دیو تعلیم بیورمشلر شیخ مرحوم دخی بو ذکر اولنان نسخه یی
استعمال ایتمشلر دوده یی حصرم ایله یعنی قورق صویی ایله تخمیر ایتمشلر
ودخی اصفر زرنیخی سخت مرمر اوستنده دسته سنك ایله سحق ایدوب
بعده خلط ایتمشلر بو ذکر اولنان اجزالر دوده صمغ ایله سخت مرمر اوستنده
دسته سنك ایله ازیلوب بر کونده مداد اولوب استعمال اولنمق قابلدر
یاقوت مستعصمی نك دوده سی نفت دوده سیدر سائر سواده محتاج
دکلدر نفت دوده سی جمله دوده لرك اسودی والطفیدر اما بو
دیارده انك جمعی مشکلدر اعجامه مخصوصدر اما مستعصمی زماننده
متقدم ابن مقله وابن بوابك مدادلری اجزای ثلاثه ایله درکه چکی قیلنی
کویوندروب انك کمریکی صمغ وزاج ایله حل ایدوب اویله استعمال ایدرلر
ایمش بعده بو ذکر اولنان اجزالری یاقوت مستعصمی تدبیر ایتمشدر
بستان دود دم دوده چراغی بی نم صمغ عربی ده دو فکن پنج درم
مازو دو درم نیم درم ترکی زاك آن بهم مرکبش فروسای بهم مولانا
سلطان علی المشهدی ذکر اولنان اجزایه بردنك زمه خلط ایدرلر ایمش

یاقوت مرکبی

بن مقله وابن بواب مرکبی

در بیان خامهٔ نقاش

اولا قلم نه غایت سخت اوله ونه غایت ملایم اوله اعتدال اوزره
اولمق اولی واحسندر سرخ رنك اولوب وغایت اوق کبی مدور
ومستقیم اولوب انحراف واعوجاجدن بری اولوب پیچ وپهنلکدن دخی
بری اولوب دراز وغایت کوته دخی اولمیه نته کم دینلمشدر اولا
میکنم بیان قلم بشنو این حرف از زبان قلم که قلم سرخ رنك می باید
نه بسختی چو سنك می باید نه سیاه وکوته ودراز یاد کیر ای جوان
در روی نیاز معتدل نه ستبر ونه باریك ونه درونش سفید ونه تاریك
نه تو پیچ نه درو تابی ملك خط راست تنك استادی کز قلم سخت
باشد وکرست دست ازین وازان بیایدست قلمده که اعوجاج و
انحراف اوله انی قینار صو ایچنه صقوب برمقدار طوردقدنصکره
اول ایسی صودن چیقاروب ایسیجقله طوغرلدەلر تا که برمقدار اصلاح
اوله وهربار که قلمتراشیده اوله رقیق ودقیق طوپراقدن بر
مقدار طوپراغی برز ایچنه قویه لر قلمك ظهرینه سوره لر تا که قلمك
سرچه سنده اولان زغن وخشونتی کیدوب جریان مداد کمال بوله
نته کم دینلمشدر کاتبان چون قلم تراشیدی خاك برپشت خامه
مالیدی ودخی معلوم اوله که کاتبك قلمتراشی متعدد اولمسی

لازمدر

لازمدر باری هیچ اولمازایسه ایکی کرکدر برینی تراشهٔ قلم ایچون
استعمال ایده لر بری دخی انجق قط قلم ایچون حفظ اولنه زیرا قلمتراش
که غایت تیز اولمیه قطع دخی تیز وصاف اولماز نته کم علی بن ابی
طالب کرم الله وجهه حضرتلری بیورمشلردر که ان جودت قلمك
جودت خطك وان اهملت قلمك اهملت خطك الخط تابع للقلم
دیو بیورمشلردر نظم با تو ذکر قلم تراش کنم رازهای نهفته
فاش کنم تیغ آن نه دراز ونه کوتاه تنك وپهن نیست خاطرخواه
تا که درخانهٔ قلم کردد وان قلم قابل رقم کردد یعنی قلمتراشك
تیغی غایت اوزون وغایت یصی اولمیوب متوسط اوله وهربار
بیلنمش اوله وغایت یصی اولوب خانهٔ قلمدن بیرون اولمیه
ودخی کتابه لازم ولابددر که تراشات قلمی زیر پایه القا ایتمیوب جمعی
وحفظی ایله مقید اوله لر بیت تراشات قلم در زیر اقدام منه که
البته فقر آید سرانجام موجبنجه خردوات خامهٔ عنبرین نامهٔ زیر
پایه زیر موجب فقر وفنا وموارث محنت وعنا اولدوغی جای ریب
دیدهٔ بینا دکلدر نته کم علی بن ابی طالب علیه الکرامه والرضوان
حضرتلری بیورمشلردر که مامررت علی قطیعة الغنم وما جلست
علی برادة القلم وما لبست السراویل علی القدم فکیف اصابنی هذا

CEVDET

الالم ودخی دینلمشدرکه بیت رعایت ایتمین اقلام وطرسه
حقیر وخوار اولور هر قنده کتسه ودخی قلمی قلم اوزرینه قیوب
قطع ایتمیه لر بو دخی مورث فقر وفاقه در قلم اوزرنده قلمی قطع
ایده نك ایشی اوکمز قطعا زیرا بو دخی عدم رعایتدن ناشیدر
مقط دخی لازمدر واسباب کتابندندر بیت وبالین قلمدر خامه
سرداد پیشتر مقط پس بپوشید زلف شاهد خط ودخی
بعض اعزه لسان قلم ایله بیورمشلردر قلم گفتا که
من شاه جهانم قلم کش را بدولت میرسانم
زبهر دردمندان غم کساری بماندم
تا قیامت یادکاری

الاقلام الستة قلم المحقق قلم الریحانی قلم الثلث
قلم النسخ قلم التوقیع قلم الرقاع تمت الاقلام الستة
کتبه المذنب الفقیر المحتاج الی رحمة ربه القدیر
الحاج محمد الوصفی المعروف بکبه جی زاده
رزقه الله تعالی فیما اراده غفر الله
له ولوالدیه ولاستاذه
ولجمیع المؤمنین آمین

هذا شكل خط بيان اولنور

لكن قلم كوفينك معلم ومعلمى نادر الوجود اولدوغندن غيرى
ترقيم هجاسى ايكن صورت وترتيب حروفى طور آخر اولمغله
لاجل البيان ترسيم اولندى شكل اوّل

با الف جـ باء جـ تاء چـ ثاء جـ جيم حـ حاء
جـ خاء كـ دال ڬ ذال ىـ راء د ازء ط طاء
ط ظاء ك كاف لـ لام فـ ميم بـ نون صـ ماه
جلـ ضاد عـ عين جـ غين و فاه فـ قاف
سـ سين پسـ شين هـ حاه و واو لا لام الف ياء

طور ديكر كوفى حروف هجاسى بر ترتيب دخى مشهود
٥ ا جـ ب يـ ت چـ ث بـ ج لـ ح
لبـ خ دكـ د دكـ ذ ىـ ر و ز سـ س
پسـ ش كلـ ص كلـ ض ط ط با ظ عـ ع
جـ غ فـ ف فـ ق كـ ك لـ ل م م
بـ ن و و ه ه لا لا ك ي

تحرير اولان اقلام ملايم اولمغله اقلام قديمه وخطوط كونا كون ونا ديده د
ناشيده ترسيم دبان خامه سبه جامه چنبان اولدى

قلم سریانی اقدم اقلام اولوب حضرت آدم صفی الله علیه السلام زماننده جاری ایمش عدد حروفی یکرمی سکز اولوب قطع ووصل اولنور ایمش ترقیم حجازینک ایکی صورتی ایله کورلمشدر کاتبی

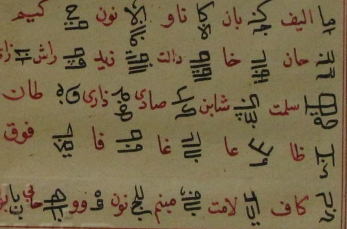
الیف
بان
ناو
نون
کیم
حان
خا
دات
ذید
راش
زای
سلت
شاین
صادی
ذاری
طان
ظا
عا
غا
فا
فوق
کاف
لامت
مینم
نون
وو
حای
یارو

قلم صولیانی وصلبانی دخی دیرلر حضرت شیث علیه السلامک قلمیدر ترتیب حروف هجا وقطع ووصلی سابق کبی اولوب قوم شیث لغتی اوزره ترقیم اولندیغی صورتده قراءت اولنورایمش

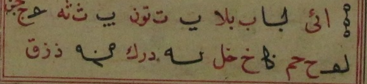
ائ
باب
بلا
تون
ثه
حج
حم
خل
در
ذزق

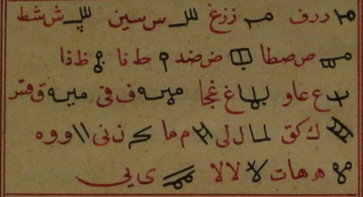
درف
ززغ
سین
شط
صطا
ضد
طنا
ظذا
عاو
غجا
فی
قتر
کق
لی
ما
نی
وه
هات
لالا
یی

قلم قیناوی قینان بن انوش بن شیث علیه السلام قلمیدر حروف هجاسی کذلک قطع ووصلی ایله تحریر اولندیغی اوزره قوم مرقوم لغتنده قراءت اولنورایمش

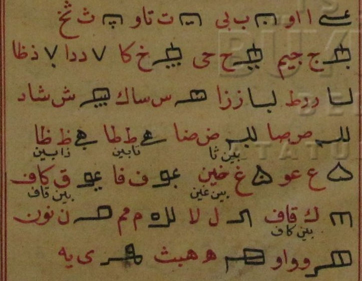
او
بی
تاو
ثخ
جیم
حی
خکا
ددا
ذظا
دط
زا
ساک
شاد
صا
ضا
طا
ظا
بین ثا
تابین
ذابین
عو
غین
بین عین
فا
قکاف
بین قاف
قاف
بین کاف
لا
مم
نون
واو
هبث
یه

قلم برباوی دخی برقاویده دکلور اوج قسم اولوب حضرت ادریس علیه السلام زمانلرنده مستعمل لغت اوزره تکلم اولنورمیش

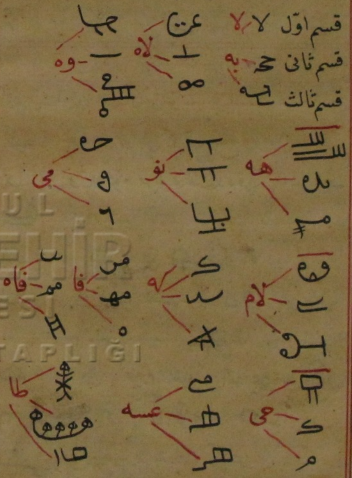
قسم اول
قسم ثانی
قسم ثالث
لا
به
لاه
وه
هه
نو
می
لام
به
فا
فاه
حی
عسه
طا

م

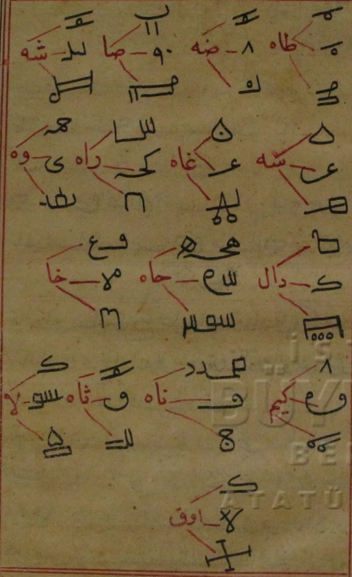
طاه
ضه
صا
شه
سه
غاه
راه
وه
دال
حاه
خا
کیم
ناه
ثاه
لا
اوق

قلم حرزی حضرت نوح علیه السلامك قلمی اولوب زمان

دولتلرنده زبانزد لغت اوزره قرآءت اولنور ایمش هجاسی

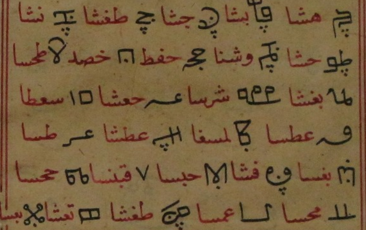
هشا
بشا
جشا
طغشا
نشا
حشا
وشنا
حفط
خصد
محسا
بغشا
شرسا
حعشا
سعطا
عطسا
لمسغا
عطشا
عرطسا
بغسا
فشا
حبسا
قبشا
محسا
محسا
عمسا
طغشا
تعشا
بسا

قلم سامی سام بن نوح علیه السّلامك قلمیدرکه لغت سام اوزره تحریر اولندیغی صورتده قرآءت اولنور ایمش

حروف هجاسی

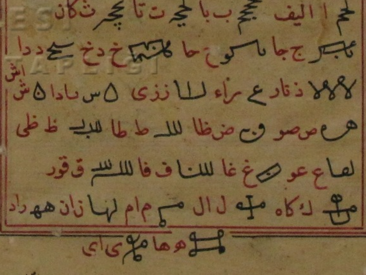
الیف
با
تا
ثا
جا
حا
خا
دا
ذا
راء
زا
سا
شا
صو
ضا
طا
ظا
عو
غا
فا
قو
كاه
لام
مام
نا
ها
واو
ها
ی

قلم

قلم برهمی حضرت ابرهیم علیه السّلامك قلمی اولوب زمان عزتلرنده و مستعمل اولان لغتلر ایله قراءت اولنور

ایمش حروف هجاسی

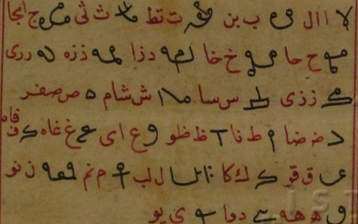
ال
بن
تط
ثی
جا
حا
خا
دا
ذا
ری
زی
سا
شام
صفر
ضا
طنا
ظو
ای
غا
فاه
قو
كا
لب
نو
هو
دا
یو

قلم اسمٰعیلی حضرت اسمعیل علیه السّلامك قلمیدر ارقام ایله اشارتدن عبارت اولمغله رقم هندی ایله تحریر اولنوب نبی مشار الیه صلوات الله علی نبیّنا وعلیه حضرتلری عهدنده زَبانْزَدْ لغتی اوزره بعینه قلم هندی كبی قراءت اولنور ایمش اشكالی بیاندر

١ ااكه ٢ ب ٣ ج ٤ د ٥ هـ ٦ و ٧ ز ٨ ح
٩ ط ١٠ ی ٢٠ ك ٣٠ ل ٤٠ م ٥٠ ن ٦٠ س ٧٠ ع

٨٠ ف ٩٠ ص ١٠٠ ق ٢٠٠ ر ٣٠٠ ش ٤٠٠ ت

٥٠٠ ث ٦٠٠ خ ٧٠٠ ذ ٨٠٠ ض ٩٠٠ ظ ١٠٠٠ غ غکه

رقم هندی مناسبتی ایله فائده مانی حاوی اولور ملاحظه سنه مبنی متعارف اولان ارقام سائره دخی ترقیم اولندی

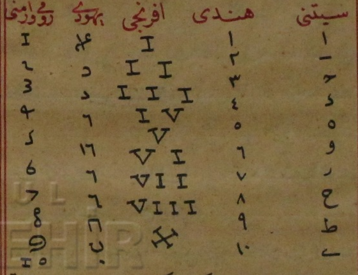

سیتنی	هندی	افرنجی	یهودی	رومی
ا	١	I	عه	I
ٮ	٢	II	د	٢
ح	٣	III	د	3
د	٤	IV	٦	٩
ه	٥	V	١٦	٤
و	٦	VI	٦	6
ر	٧	VII	٦	7
ح	٨	VIII	٦	8
ط	٩		٦	9
ی	١٠	X	ب	I٥

قلم طبیعی که رموزات کتب کیمیا و سیمیاده و اشارات تنزیل او قاقده رقم حساب محلنده استعمال اولنور

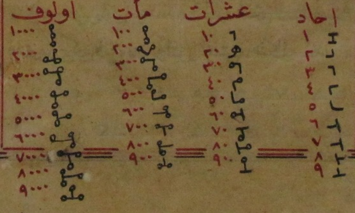

احاد	عشرات	مآت	اولوف
١	١٠	١٠٠	١٠٠٠
٢	٢٠	٢٠٠	٢٠٠٠
٣	٣٠	٣٠٠	٣٠٠٠
٤	٤٠	٤٠٠	٤٠٠٠
٥	٥٠	٥٠٠	٥٠٠٠
٦	٦٠	٦٠٠	٦٠٠٠
٧	٧٠	٧٠٠	٧٠٠٠
٨	٨٠	٨٠٠	٨٠٠٠
٩	٩٠	٩٠٠	٩٠٠٠

قلم عربی

قلم عربی حضرت سیّد المرسلین محمّد المصطفی علیه الصّلوة والسّلام افندیمزك قلم عنبر رقملری اولوب تعریف وتوصیفدن مستغنیدر لکن فائده مانی مشتمل اولمق ایچون اشکال حروفك دال اولدوغی رقم ستّینی تحریر اولندی

ا ١ ب ٢ ح ٣ د ٤ ه ٥ و ٦ ر ٧ ح ٨

ط ٩ ی ١٠ یا ١١ یب ١٢ یح ١٣ ید ١٤ یه ١٥ یو ١٦

یر ١٧ یح ١٨ یط ١٩ ک ٢٠ کا ٢١ کب ٢٢ کح ٢٣ کد ٢٤

که ٢٥ کو ٢٦ کر ٢٧ کح ٢٨ کط ٢٩ ل ٣٠ لا ٣١ لب ٣٢

لح ٣٣ لد ٣٤ له ٣٥ لو ٣٦ لر ٣٧ لح ٣٨ لط ٣٩ م ٤٠

ما ٤١ ن ٥٠ نا ٥١ س ٦٠ سا ٦١ ع ٧٠ عا ٧١ ف ٨٠

فا ٨١ ص ٩٠ صا ٩١ ق ١٠٠ قا ١٠١ قب ١٠٢ الی قط ١٠٩

قی ١١٠ قب ١١٢ قک ١٢٠ قکا ١٢١ قل ١٣٠ قلا ١٣١ قم ١٤٠

قما ١٤١ قن ١٥٠ قنا ١٥١ قس ١٦٠ قسا ١٦١ قع ١٧٠

قعا ١٧١ قف ١٨٠ قفا ١٨١ قص ١٩٠ قصا ١٩١

الی قصط ١٩٩ ر ٢٠٠ کذلك الی ش ٣٠٠ ت ٤٠٠ ث ٥٠٠

خ ٦٠٠ ذ ٧٠٠ ض ٨٠٠ ظ ٩٠٠ بونلر دخی یوز عدد قیاسیله ترقیم اولنور ع ١٠٠٠ غا ١٠٠١ غیا ١٠١١ غضا ١١١١ اون عدد اولان یایه نقطه وضع اولنمیوب یالکز اشارت ایدرلر تحریریز هنکامی سالی هجریّه علی مهاجرها اتمی التحیّه نك بیك ایکیوز اون سکز سنه سی ماه رجب المرجبك یکرمی اوچنجی کونی اولمغله بوصورتده ترقیم اولنور

غرّه ٤ فی ب وقس علی هذا

قلم بَرْبَرِی محمّد بن حسین قلمی اولوب اندلس وافریقیّه ده ساکن جبل عظیم بربر تعبیری اولان قوم لغتلری اوزره تسمیه اولنوب قرآءتی کندولره مخصوص اولمغله تاریخ ابن خلدونی اتقانه محتاجدر حروف هجاسی

خ بخ ح ے ج بج ث ڥ ت ڥ ب ب ا ٧

ض جل ص حر ش یللر س للر ز ب ر د ذ ڊ د ڪ

ك كر ق ڡه ف ڊ غ بع ع عے ظ جـ ط ڪ

ی ڪ لا لا ه ۵ و ۏ ن به م م ل لـ

قلم شجری سروك دخی دیرلر ایکی قسمدر مشهوری

اولان برخط کشیده اولنوب تحریری مراد اولان لفظك اوّل حرفی کلمات ثمانیّه یی ابجددن قاچنجی کلمه ده واقع ایسه جانب یمینه اول مقدار اشارت اولنوب حرف مطلوب کلمه نك قاچنجی حرفی ایسه جانب یساره اشارت اولنور ترتیب ابجد ١ هوّز ٢ حطّی ٣ کلمن ٤ سعفص ٥ قرشت ٦ ثخذ ٧ ضظغ ٨ بو سیاقده معلومدر تمام ابجد خطّ شجری ایله الی آخره بوصورتده ترقیم اولنور

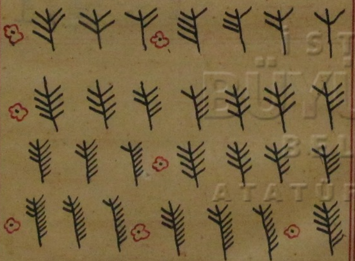

نوع دیکر خطّ شجری حکیم دیسقوریدوس ایجادیدر رتب اعداده بسط ایله بوصورتده ترسیم اولنور

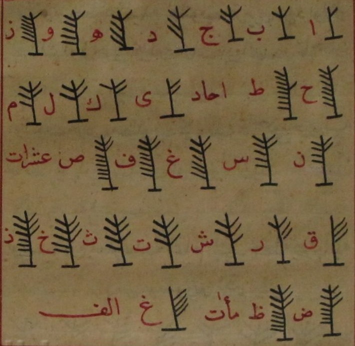
ا
ب
ج
د
ه
و
ز
ح
ط
احاد
ی
ک
ل
م
ن
س
ع
ف
ص
عشرات
ق
ر
ش
ت
ث
خ
ذ
ض
ظ
مأت
غ
الف

قال السيوطي في الاوائل رواية عن ابي ذر رضي الله تعالى عنه اول من خط
بالقلم ادريس عليه السلام وقيل اول من كتب آدم عليه السلام ولاشك
ان كل كمال بشري من الحرف العلمية والصناعات البهية كان ابونا آدم
عليه السلام اخذها وكشفها من حضرة تعليم الاسماء الكلية قال اهل الكشف
من اهل الروحانية كان قلم آدم عليه السلام سريانيا • وقلم شيث عليه السلام
خوليانيا • وقلم ادريس عليه السلام برباديا • وقلم نوح عليه السلام حزنيا •
وقلم سام ساميا • وقلم يافث صينيا • وقلم حام هنديا • وقلم ابرهيم عليه السلام برهميا •
وقلم اسحق عليه السلام يونانيا • وقلم موسى عليه السلام عبريا • وقلم داود عليه السلام
عزبريا • وقلم سليمن عليه السلام كاهنيا • وقلم عيسى عليه السلام روميا • وقلم
نبينا صلى الله تعالى عليه وسلم عربيا • وقال البوني وغيره رواية عن ابن
عباس رضي الله تعالى عنهما اول من وضع الكتابة بالخط العربي اسمعيل عليه السلام
لانه اول من تكلم بالعربية الفصيحة • وقال السيوطي من المزهر اول من كتب
بخطنا هذا رجلان طائيان مرامر بن مروة واسلم بن جدرة كوفيا •
ثم نقل من الخط الكوفي الى الخط المعهود الوزير ابو علي بن مقلة • وقيل
اخوه الحسن • وقيل الياقوت المستعصمي • في زمان العباسية •
الى هنا ملخصا من كتاب محاضرة الاوائل ومسامرة الاواخر • ه

انتهى

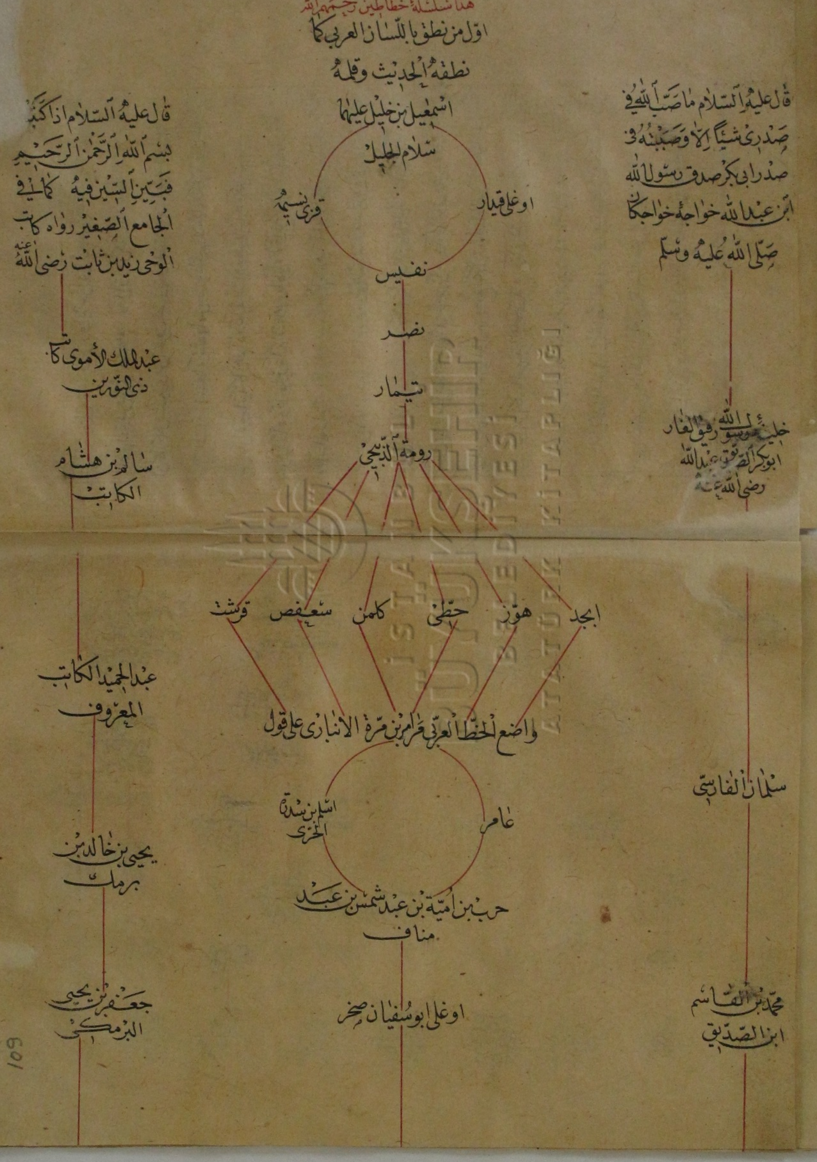

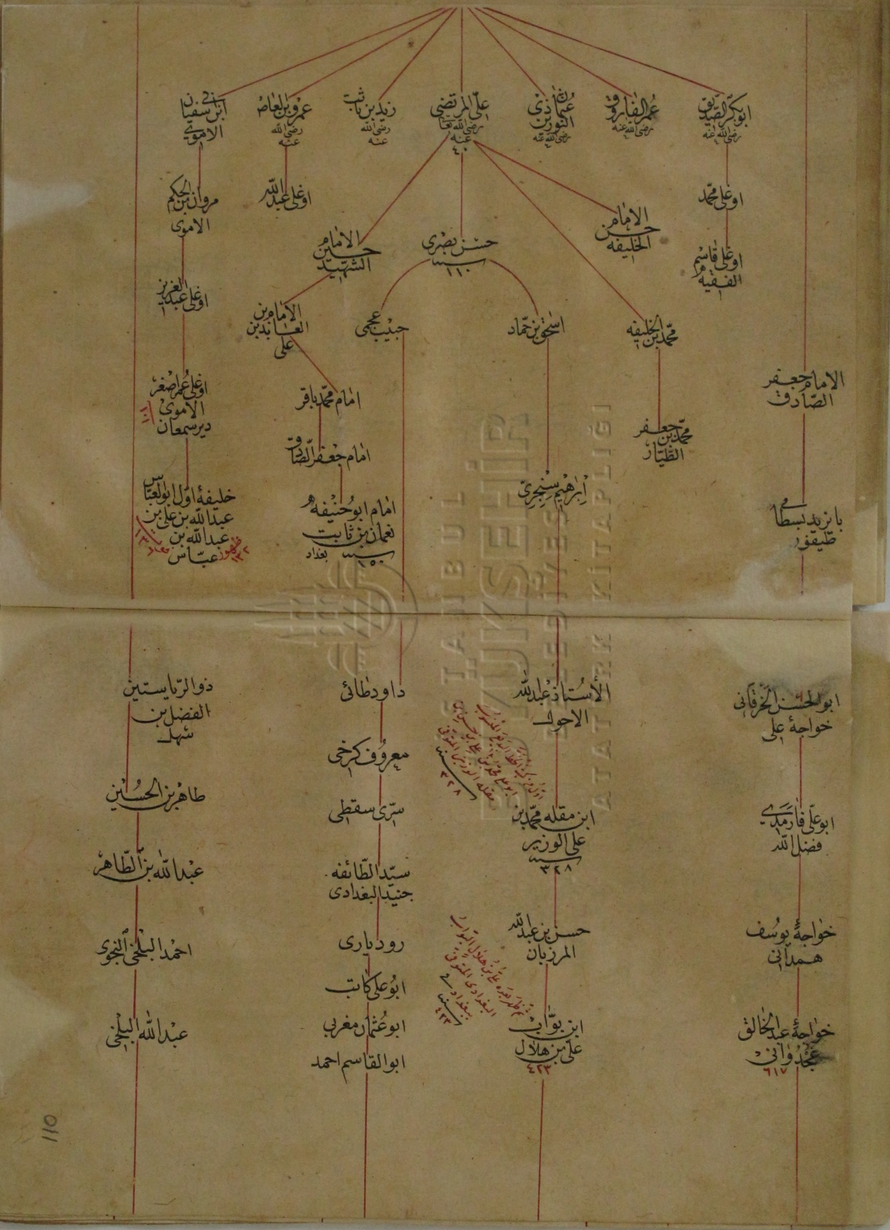
ابو بکر الصدیق رضی الله عنه
عمر الفاروق رضی الله عنه
عثمان ذی النورین رضی الله عنه
علی المرتضی رضی الله تعالی عنه ٤٠
زید بن ثابت رضی الله عنه
عمرو بن العاص رضی الله عنه
ابن سفیان الاموی
اوغلی محمد
اوغلی قاسم الفقیه
الامام حسن الخلیفه
حسن بصری سنه ١١٠
الامام حسین الشهید
اوغلی عبد الله
مروان بن الحکم الاموی
اوغلی عبد العزیز
محمد بن الخلیفه
اسحق بن حماد
حبیب عجمی
الامام بن العابدین علی
اوغلی عمر اصغر الاموی دیر سمعان ١٠١
الامام جعفر الصادق
محمد بن جعفر الطیار
امام محمد باقر
امام جعفر الصادق
بایزید بسطامی طیفور
ابراهیم سنجری
امام ابو حنیفه نعمان بن ثابت سنه ١٥٠ بغداد
خلیفهٔ اول ابو العباس عبد الله بن علی بن عبد الله بن عباس
ظهور ١٣٢ بعد ١٣٢
ابو الحسن الخرقانی خواجهٔ علی
الأستاذ عبد الله الاحول
داود طائی
ذو الریاستین الفضل بن سهل
اول من کتب الخط البدیع المنسوب ابو علی محمد بن علی بن حسن بن مقله الوزیر البغدادی سنه ٣٢٨
معروف کرخی
طاهر بن الحسین
ابو علی فارمدی فضل الله
ابن مقله محمد بن علی الوزیر سنه ٣٢٨
سری سقطی
عبد الله بن الطاهر
سید الطائفه جنید البغدادی
حسن بن عبد الله المرزبان
خواجهٔ یوسف همدانی
رودباری
احمد البلخی النحوی
ابو علی کاتب
ظهر بعده علی بن هلال البواب البغدادی المتوفی ببغداد سنه ٤٢٣
ابو عثمان مغربی
ابن بواب علی بن هلال ٤٢٣
عبد الله البلخی
خواجهٔ عبد الخالق غجدوانی ٦١٧
ابو القاسم احمد

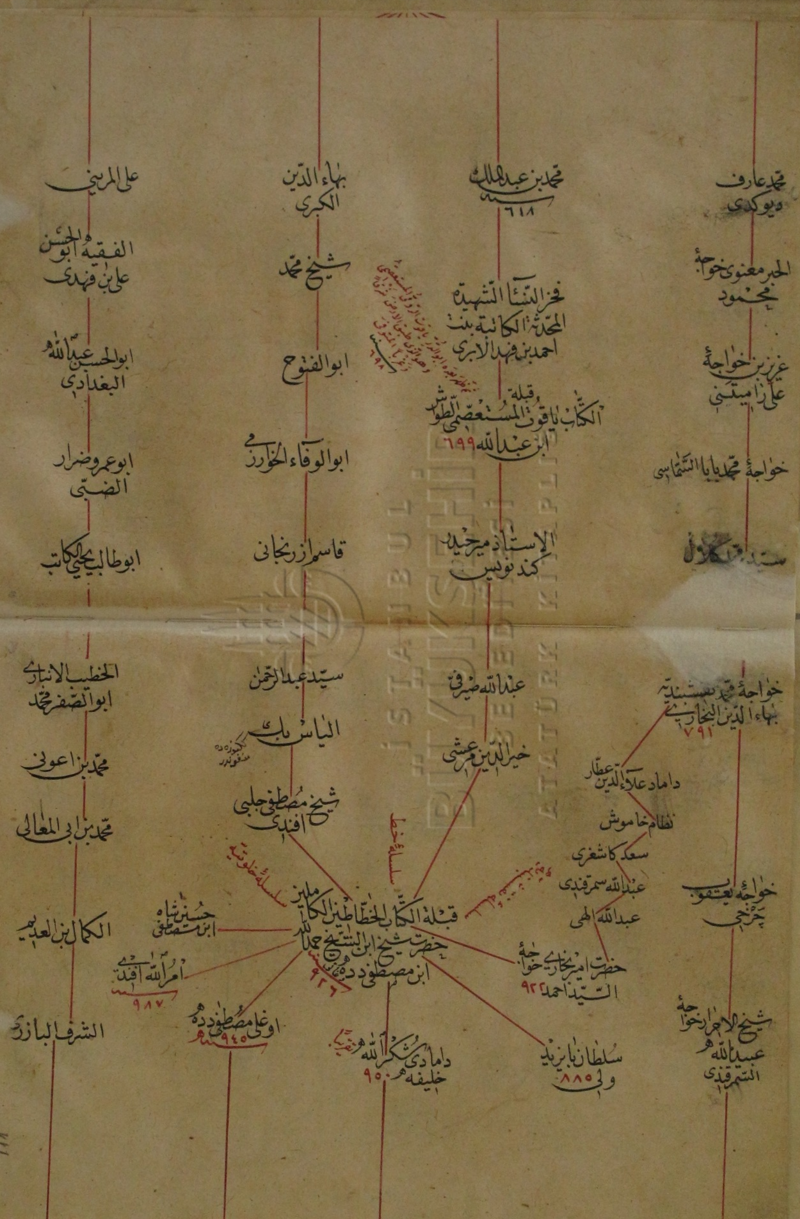

محمد عارف دیوکدی

الحبر معنوی خواجه محمود

عزیزان خواجه علی رامیتنی

خواجه محمد بابا السماسی

سید [illegible] کلال

خواجه محمد نقشبندیه بهاء الدین البخاری ٧٩١

خواجه یعقوب چرخی

شیخ الاحرار خواجه عبید الله هو السمرقندی

داماد علاء الدین عطار

نظام خاموش

سعد کاشغری

عبد الله سمرقندی

عبد الله الهی

حضرت امیر بخاری خواجه السید احمد ٩٢٢

سلطان بایزید ولی ٨٨٥

محمد بن عبد الملك سنه ٦١٨

فخر النساء الشهیده المحدثه الکاتبه بنت احمد بن فهد الابری

تلمیذ بعده ابو الدر یاقوت الرومی المستعصمی وهو الذی طبق الارض ذکره ثم یاقوت المشهور سنه ٦٩٨

قبله الکتاب یاقوت المستعصمی الطواشی ابن عبد الله ٦٩٩

الاستاذ میر حیدر کندنویس

عبد الله صیرفی

خیر الدین مرعشی

سلسلهٔ خط

بهاء الدین الکبری

شیخ محمد

ابو الفتوح

ابو الوفاء الخوارزمی

قاسم ازرنجانی

سید عبد الرحمن

الیاس بك

کیوزه ده مدفونلر

شیخ مصطفی چلبی افندی

سلسلهٔ خلوتیه

سلسلهٔ نقشبندیه

قبلة الکتاب الخطاطین الکاملین حضرت شیخ ابن الشیخ حمد الله ابن مصطفی دده هو سنه ٩٢٦

حسین شاه ابن مصطفی

امر الله افندی سنه ٩٨٧

اوغلی مصطفی دده هو سنه ٩٤٥

داماذی شکر الله هو تقریبا خلیفه هو ٩٥٠

علی المرینی

الفقیه ابو الحسن علی بن فهد

ابو الحسن عبد الله البغدادی

ابو عمرو ضرار الضبی

ابو طالب یحیی الکاتب

الخطیب الانباری ابو الصقر محمد

محمد بن اعون

محمد بن ابی المعالی

الکمال بن العدیم

الشرف البارزی

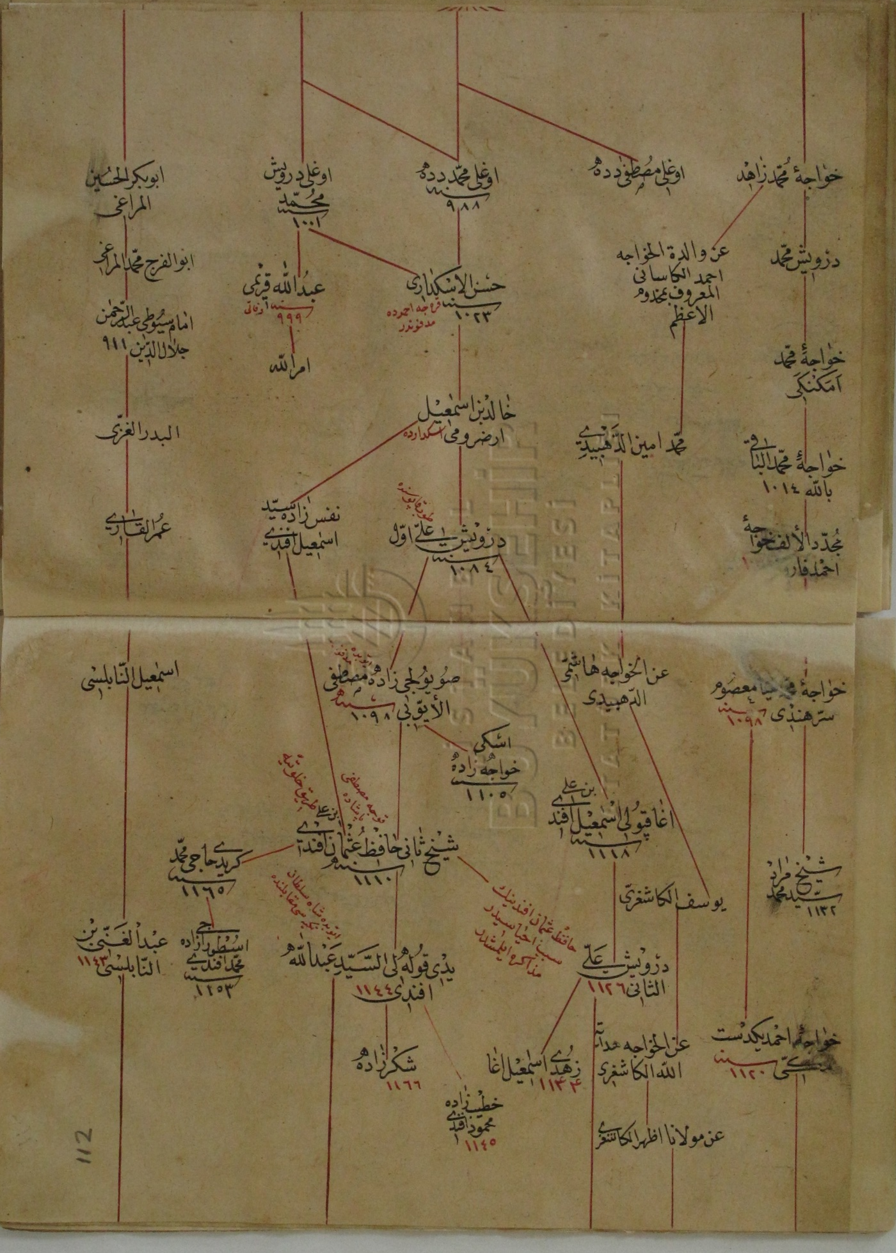
خواجۀ محمد زاهد
اوغلی مصطفی دده
اوغلی محمد دده سنه ۹۸۸
اوغلی درویش محمد سنه ۱۰۰۱
ابوبکر الحسین المراغی
عن والدة الخواجه احمد الکاسانی المعروف بمخدوم الاعظم
دزویش محمد
حسن الاسکداری سنه ۱۰۲۳
قره جه احمدده مدفوندر
عبد الله قریمی سنه ۹۹۹
امر الله
ابو الفرج محمد المراغی
امام سیوطی عبد الرحمن جلال الدین ۹۱۱
خواجۀ محمد امکنکی
محمد امین الذهبیدی
خالد بن اسمعیل ارضرومی
اسکداروده
البدر الغزی
خواجۀ محمد الباقی بالله ۱۰۱۴
درویش علی اول سنه ۱۰۸۴
نفس زاده سید اسمعیل افندی
عمر القاری
مجدد الألف خواجه احمد فار
عن الخواجه هاشمی الدهبیدی
خواجۀ محمد معصوم سرهندی سنه ۱۰۹۸
صویوجی زاده مصطفی الأیوبی سنه ۱۰۹۸
ایوبده مدفون
اسمعیل النابلسی
اسکی خواجه زاده سنه ۱۱۰۵
اغاقپولی اسمعیل افندی بن علی سنه ۱۱۱۸
قوجه مصطفی پاشاده
طریق خلوتیه
شیخ ثانی حافظ عثمان افندی بن علی سنه ۱۱۱۰
کریدی حاجی محمد سنه ۱۱۶۵
یوسف الکاشغری
شیخ مراد سید محمد ۱۱۳۲
حافظ عثمان افندینک سبب احیاسیدر مذاکره ایلمشلر
زینت شاه سلطان
ایوبده تکیه سی مقابلنده
یدی قوله لی السید عبد الله افندی ۱۱۴۴
اسطوروزاده حاجی محمد افندی سنه ۱۱۵۳
عبد الغنی بن النابلسی ۱۱۴۳
درویش علی الثانی ۱۱۲۶
خواجه احمد یکدست جنکی سنه ۱۱۲۰
عن الخواجه عبد الله الکاشغری
زهدی اسمعیل اغا ۱۱۳۴
شکرزاده ۱۱۶۶
خطیب زاده محمود افندی ۱۱۴۵
عن مولانا اظهر الکاشغری

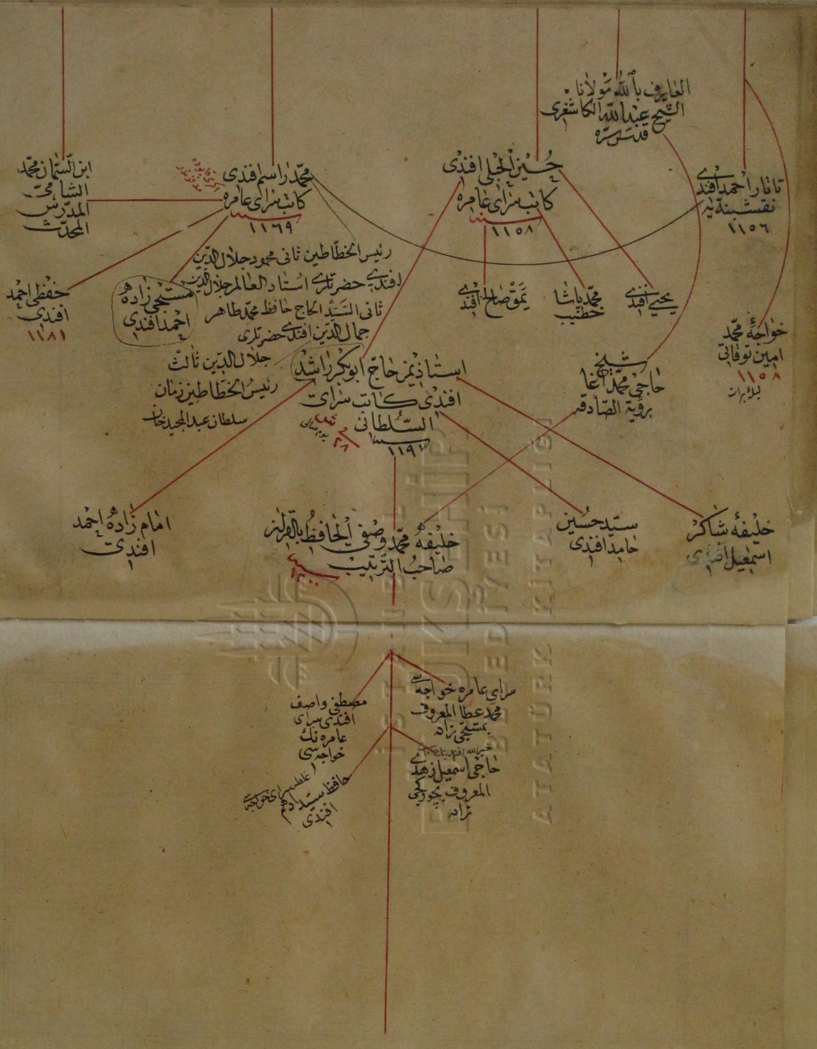
العارف بالله مولانا الشیخ عبد الله الکاشغری قدس سره
تاتار احمد افندی نقشبندی ١١٥٦
خواجه محمد امین توقاتی ١١٥٨ بلا ترک
حسین الجلی افندی کاتب سرای عامره سنه ١١٥٨
یحیی افندی
محمد پاشا خطیب
یموتصالح افندی
محمد راسم افندی کاتب سرای عامره سنه ١١٦٩
ابن السمان محمد الشامی المدرس المحدث
حفظی احمد افندی ١١٨١
مستیجی زاده احمد افندی
رئیس الخطاطین ثانی محمود جلال الدین افندی حضرتلری استاد العالم جلال الدین ثانی السید الحاج حافظ محمد طاهر جمال الدین افندی حضرتلری جلال الدین ثالث رئیس الخطاطین زمان سلطان عبد المجید خان
استاذیمز حاج ابو بکر راشد افندی کاتب سرای السلطانی سنه ١١٩٧
شیخ حاجی محمد اغا برویة الصادقه
امام زاده احمد افندی
خلیفه محمد وصفی الحافظ بالقرآن صاحب الترتیب سنه ١٢٠٠
سید حسین حامد افندی
خلیفه شاکر اسمعیل افندی
سرای عامره خواجه‌سی محمد عطا المعروف بمستیجی زاده
مصطفی واصف افندی سرای عامره‌نک خواجه‌سی
خیر الله افندینک اماسی حاجی اسمعیل زهدی المعروف بچوقجی زاده
حافظ سید ادهم افندی غلطه سرای خواجه‌سی

ابن بوّاب حضرتلری آخرته تشریفلرنده نصکره امام غزالی حضرتلرینه نیابه تشریف بیورمشلردر سنه ٤٥٠ وفاتی سنه ٥٠٠

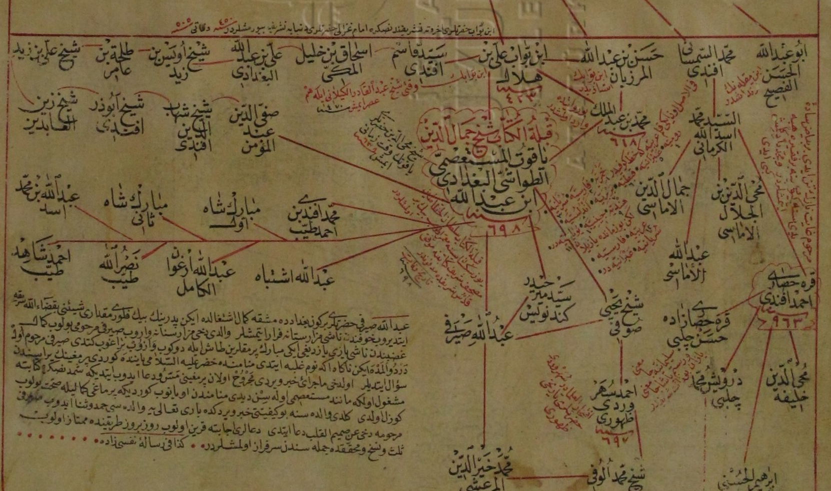
ابو عبد الله الحسن الفصیح
محمد السمسانی افندی
حسن بن عبد الله المرزبان
ابن بوّاب علی بن هلال
٤٢٣
سید قاسم افندی
اسحاق بن خلیل المکی
علی بن عبد الله البغدادی
شیخ اویس بن زید
طلحة بن عامر
شیخ علی بن زید
محمد بن عبد الملک
٦١٨
السید محمد اسد الله الکرمانی
قبلة الکتاب شیخ جمال الدین یاقوت المستعصمی الطواشی البغدادی ابن عبد الله
٦٩٨
صفی الدین عبد المؤمن
شیخ شهاب الدین افندی
شیخ ابوذر افندی
شیخ زین العابدین
جمال الدین الاماسی
محی الدین بن الجلال الاماسی
عبد الله الاماسی
محمد افندی بن احمد طیب
مبارک شاه اول
مبارک شاه ثانی
عبد الله بن محمد اسد
عبد الله اشتباه
عبد الله ارغون الکامل
نصر الله طیب
احمد شاه طیب
سید حیدر کندنویس
شیخ یحیی صوفی
عبد الله صیرفی
قره حصاری احمد افندی
٩٦٣
قره حصاری زاده حسن چلبی
درویش محمد چلبی
محی الدین خلیفه
احمد سهروردی ظهوری
٦٩٧
شیخ محمد الوفی
محمد خیر الدین المرعشی
ابراهیم الحسنی

عبد الله صیرفی حضرتلری بر کون بغدادده مشقه کمال اشتغالده ایکن پدرینك بیك فلوری مقداری شیئنی بقضاء الله سرقه ایتدیروب خوفندن ناشی مزارستانه فرار ایتمشلر والدی دخی مزارستانه واروب صیرفی مرحومی بولوب کمال غضبندن ناشی یازدیغی ایکی مبارك پرمقلرین طاش ایله دوکوب و آزوب براغوب کتدی صیرفی مرحوم اول دردو المدن ایکن ناکاه اکا نوم غلبه ایتدی منامنده خضر علیه السلامی یاننده کوردی پرمغینك یاراسندن سؤال ایتدیلر اول دخی ماجرایی خبر ویردی مجروح اولان پرمغینی مسح ایدوب دعا ایدوب ایتدیکه شمدنصکره کتابته مشغول اول که مانند مستعصمی اوله سین دیدی منامندن اویانوب کوردیکه پرماغی کمالیله صحت بولوب کوزل اولدی کلدی والده سنه بو کیفیتی خبر ویردکده باری تعالی یه والده سی حمد و ثنا ایدوب مرحومه دخی عن صمیم القلب دعا ایتدی دعالری اجابته قرین اولوب روز بروز طریقنده ممتاز اولوب ثلث و نسخ و محققده جمله سندن سرفراز اولمشلردر • • • • • • • • • کذا فی رساله نفسی زاده

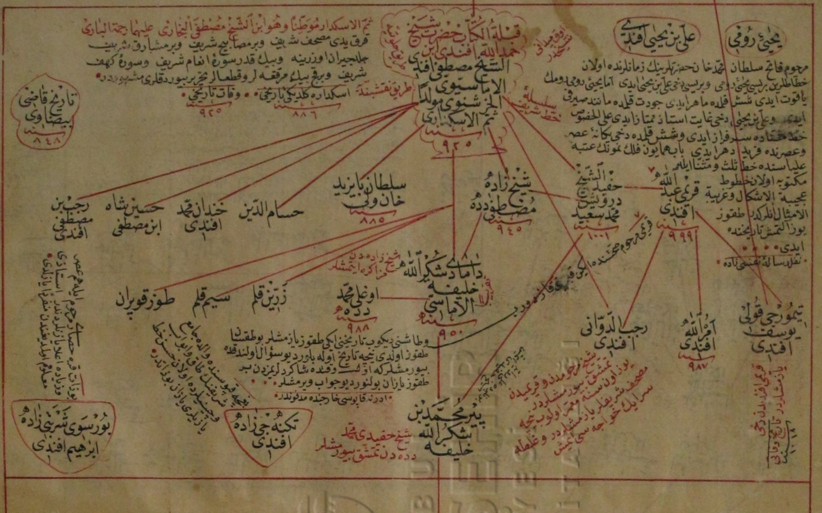
يحيى صوفى
علی بن يحيى افندی
قبلة الكتّاب حضرت شيخ حمد الله افندی ابن الشيخ مصطفى افندی الاماسيوی مولداً الخرشنوی ثم الاسكداری
سنه ٩٢٥
تاريخ قاضی بيضاوی سنه ٨٤٨
طريق نقشبندی
سلسلهٔ خط شريف
شيخ زاده مصطفى دده سنه ٩٤٠
سلطان بايزيد خان ولی سنه ٨٨٥
حسام الدين
خندان محمد افندی
حسين شاه ابن مصطفى
رجب بن مصطفى افندی
الشيخ حفيدی درويش محمد سعيد سنه ١٠٠١
قريمی عبد الله افندی سنه ٩٩٩
داماد شكر الله خليفه الاماسی سنه ٩٥٠
اوغلی محمد دده سنه ٩٨٨
زرين قلم
سيم قلم
طوزقوپران
رجب الدوانی افندی
امر الله افندی سنه ٩٨٧
تيمورجی قولی يوسف افندی
پير محمد بن شكر الله خليفه
تكنه جی زاده افندی
بورسوی شيخ زاده ابرهيم افندی

ثم الاسكدار موطناً وهو ابن الشيخ مصطفى البخاری عليهما رحمة الباری

قرق يدی مصحف شريف وبر مصابيح شريف وبر مشارق شريف جلاجيران اوزرينه وبيك قدر سورهٔ انعام شريف وسورهٔ كهف شريف وبرچ بيك مرقعه لر وقطعه لر تحرير بيوردقلری مشهوردر.

اسكداره كلديكی تاريخی سنه ٨٨٦ وفات تاريخی سنه ٩٢٥

مرحوم فاتح سلطان محمد خان نحم تهلرينك زمانلرنده اولان خطاطلرين بريسی يحيى صوفی وبريسی دخی علی ابن يحيى ايدی اما يحيى صوفی مع ياقوت ايدی شش قلمده ماهر ايدی جودت قلمده مانند صيرفی ايدی وعلی ابن يحيى دخی غايت استاد ممتاز ايدی علی الخصوص خط مشاده سرفراز ايدی وشش قلمده دخی يكانهٔ عصر وعصرنده فريد دهر ايدی بابهمايون فلك نمونك عتبهٔ علياسنده خط ثلث ومثنا ايله مكتوبه اولان خطوط عجيبة الاشكال وغريبة الامثال انلركدر طقوز يوز التمش تاريخنده ايدی

نقل رسالهٔ نفسی زاده

وطاشی ديكوب تاريخنی ايكی طقوز يازمشلر بو طقسانی طقوز اولدی نيجه تاريخ اوله بلوردی بو سؤال اولندقده بيورمشلركه اوتوز وقنده شاكردلرمزدن بر طقوز يازان بولنوردی بو جواب ويرمشلر

ادرنه قاپوسی خارجنده مدفوندر

شيخ حفيدی محمد دده دن تمشق بيورمشلر

شيخ زاده دن ذكره ايتمشلر

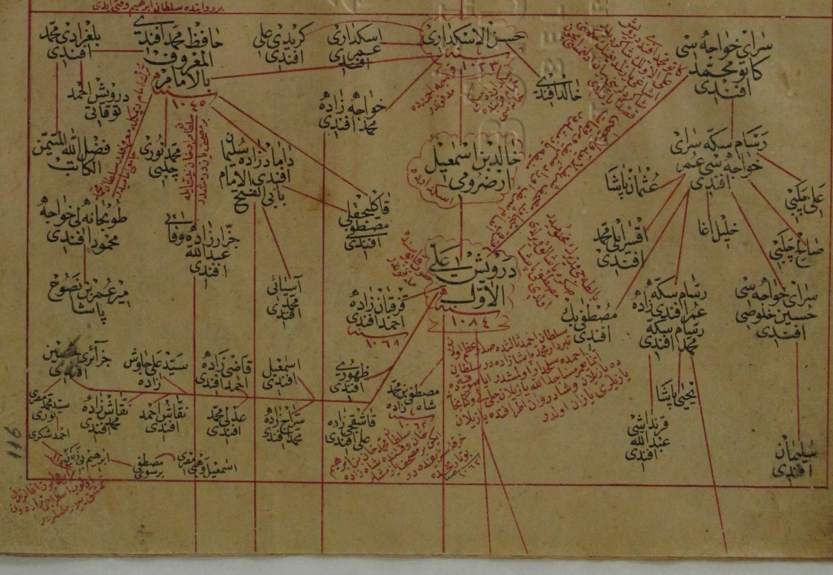
حسن الاسكداری سنه ١٠٢٣
اسكداری عمر افندی
كريدی علی افندی
حافظ محمد افندی المعروف بالامام سنه ١٠٤٥
بلغرادی محمد افندی
خالد افندی
سرای خواجه سی كاتب محمد افندی
خواجه زاده محمد افندی
درويش احمد توقاتی
فضل الله المتين الكاتب
محمد نوری چلبی
داماد زاده سليمان افندی الامام بابی الفتح
قاكلنجقلی مصطفى افندی
خالد بن اسمعيل ارضرومی
رسام سكه سرای خواجه سی عمر افندی
علی چلبی
عثمان پاشا
خليل اغا
صالح چلبی
اقسرايلی محمد افندی
طوبخانه لی خواجه محمود افندی
جرارزاده وفا عبد الله افندی
آسيائی محمد افندی
درويش علی الاول سنه ١٠٨٤
قرقان زاده احمد افندی سنه ١٠٦٨
مصطفى بك افندی
رسام سكه زاده عمر افندی
رسام سكه محمد افندی
سرای خواجه سی حسين خلوصی افندی
مير عمر بن نصوح پاشا
جزائری حسين افندی
سيد علی چاوش زاده
قاضی زاده احمد افندی
اسمعيل افندی
ظهوری افندی
مصطفى بن محمد شاه زاده سنه ١٠٦٢
سيد محمد مصری نوری
نقاش زاده محمد افندی
نقاش احمد افندی
عدلی محمد افندی
سراج زاده محمد افندی
قاشقچی زاده علی افندی
يحيى پاشا
قرنداشی عبد الله افندی
سليمان افندی
احمد شكری
ابرهيم
مصطفى برسوی
اسمعيل وهبی

بر روايتده سلطان ابرهيم وقتی ايدی

سلطان احمد ثالث دده صدر اعظم ولان تبردار محمد پاشا زاده در سلطان احمده سلحدار اولمشدر ايا صوفيه ده يازيلان وشادروان اطرافنده يازيلان

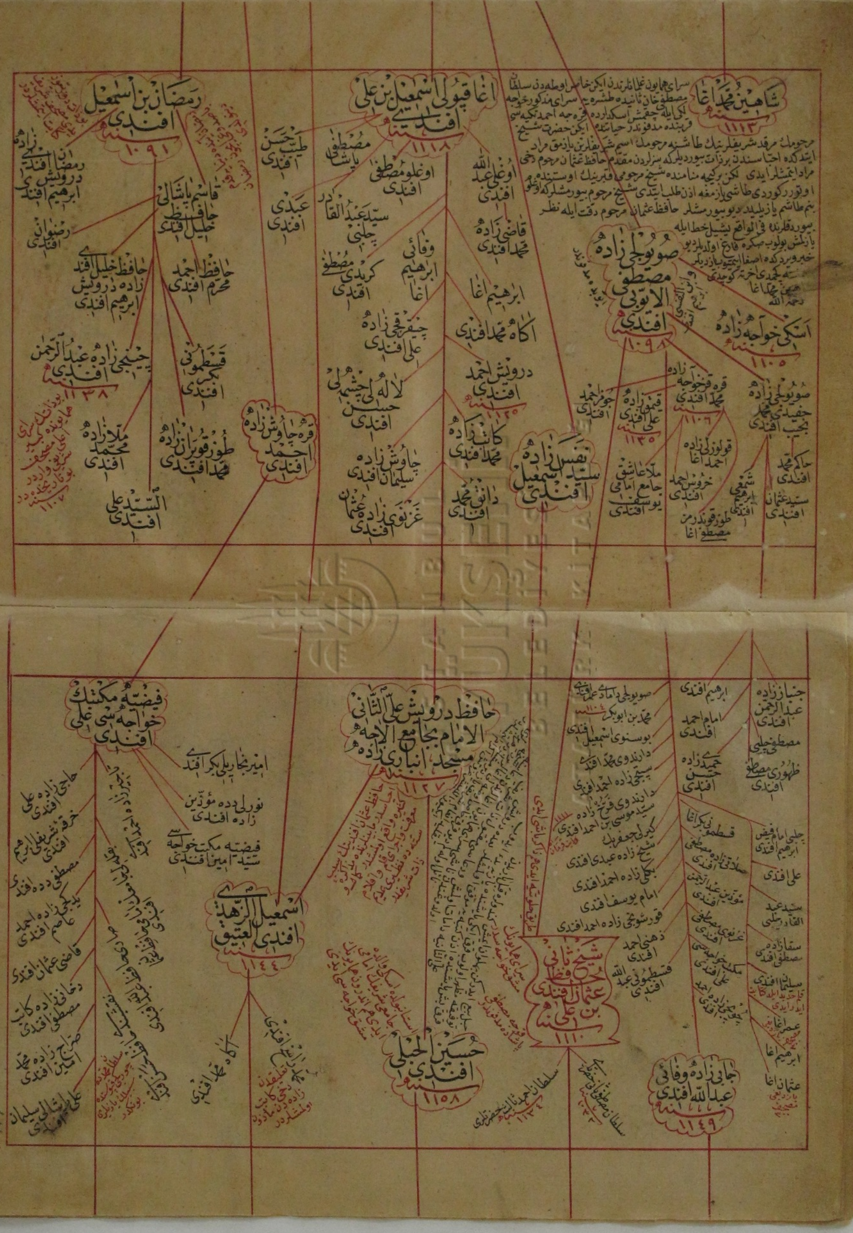
شاهین محمد اغا
سنه ١١١٣
سرای همایون غلاملرندن ایکن خاص اوطه دن سلطان مصطفی خان ثانیده طشره یه سرای مذکور خواجه لکی ایله چقمش اسکداردہ قره جه احمد تکیه سی قربنده مدفوندر حیاتنده ایکن حضرت شیخ مرحومك مرقد شریفلرینك طاشنه مرحومك اسم شریفلرین یازمق مراد ایتدکده احباسندن برذات بیوردیلرکه سزلردن مقدم حافظ عثمان مرحوم دخی مراد ایتمشلر ایدی لکن بوکیجه مناممده شیخ مرحومی قبرینك اوستنده اوتورر کوردی طاشی یازمغه اذن طلب ایتدی شیخ مرحوم بیورمشلرکه اوغلوم بنم طاشم یازیلید دیو بیورمشلر حافظ عثمان مرحوم دقت ایله نظر بیوردقلرنده فی الواقع یشیل خط ایله یازلمش بولوب صکره فارغ اولدیلر دیو خبر ویردکده اصغا ایتمیوب یازدیلر سنه ... محمدی اخرته کوچدی ... محمد اغا رحمه الله
صویولجی زاده مصطفی الایوبی افندی
سنه ١٠٩٨
اسکی خواجه زاده
سنه ١١٠٥
صویولجی زاده حفیدی محمد نجیب افندی
حاکم محمد افندی
سید عثمان افندی
شمعی ابراهیم افندی
قره قوز خواجه زاده محمد افندی
سنه ١١٠٦
قولوزلی زاده احمد اغا
خروس احمد افندی
طوزقوپاران زاده مصطفی اغا
قیمونی زاده علی افندی
سنه ١١٣٥
ملا عاشق جامع امامی یوسف افندی
جوقر احمد افندی
نفس زاده سید اسمعیل افندی
اغاقپولی اسمعیل بن علی افندی
سنه ١١١٨
اوغلی عبد الله افندی
قاضی زاده محمد افندی
ابراهیم اغا
اکاه محمد افندی
درویش احمد افندی
سنه ١١٢٥
کاتب زاده محمد افندی
ذاتی محمد افندی
اوغلو مصطفی افندی
وفائی ابراهیم اغا
چیفتجی زاده علی افندی
لاله لی اچشمه لی حسن افندی
چاوش زاده سلیمان افندی
غزنوی زاده عثمان افندی
مصطفی پاشا
سید عبد القادر چلبی
کریدی مصطفی افندی
طیب حسن افندی
عبدی افندی
قره چاوش زاده احمد افندی
رمضان بن اسمعیل افندی
سنه ١٠٩١
ابن رمضان افندی زاده درویش ابراهیم افندی
رضوانی افندی
قاسم پاشالی حافظ خلیل افندی
حافظ احمد محرم افندی
حافظ خلیل افندی زاده درویش ابراهیم افندی
جنیجی زاده عبد الرحمن افندی
سنه ١١٣٨
قسطمونی بکر افندی
ملا زاده محمد افندی
طوزقوپاران زاده محمد افندی
السید علی افندی
فضه مکتبك خواجه سی علی افندی
امیر بخاریلی بکر افندی
نورلی دده مؤذن زاده افندی
فضه مکتب خواجه سی سید امین افندی
حاجی زاده علی افندی
خرقه شریفلی ابراهیم افندی
مصطفی دده افندی
یدیکجی زاده عاصم احمد افندی
قاضی عثمان افندی
دخانی زاده کاتب مصطفی افندی
صراج زاده محمد امین افندی
علی پاشالی سلیمان افندی
اسمعیل الزهدی افندی العتیق
سنه ١١٤٤
اکاه محمد افندی
محمد راسخ افندی
تعلیقدن زاده دخی کاتب زاده دن مأذون اولمشلردر
حافظ درویش علی الثانی الامام بجامع الاجه مسجد انباری زاده
سنه ١١٢٧
حسین الحبلی افندی
سنه ١١٥٨
شیخ ثانی حافظ عثمان افندی بن علی
سنه ١١١٠
سلطان احمد ثالث حضرتلری
سنه ١١٢٤
سلطان مصطفی ثانی حضرتلری
صویولجی داماد عمر افندی
محمد بن ابو بکر
سنه ١١٠٤
بوسنوی اسمعیل افندی
داینه وی محمد افندی
سیتجی زاده احمد افندی
داینه وی فوخ زاده
سید موسی بن احمد افندی
کیرلی جعفر بك
شیخ زاده عبدی افندی
بکلی زاده احمد افندی
امام یوسف افندی
قورشونجی زاده احمد افندی
ذهنی احمد افندی
قسطمونی عبد الله افندی
ابراهیم افندی
امام احمد افندی
حمید زاده حسن افندی
قسطمونی بکر اغا
صلاتی زاده مصطفی افندی
مؤذن عبد الرحمن افندی
غزنوی مصطفی افندی
مکتب خواجه سی علی افندی
چقمقجی زاده احمد افندی
جناز زاده عبد الرحمن افندی
مصطفی چلبی
ظهوری مصطفی افندی
چلبی امام فیض ابراهیم افندی
علی افندی
سید عبد القادر چلبی
سقا زاده مصطفی افندی
سلیمان افندی
عمر اغا
ابراهیم اغا
عثمان اغا
جانی زاده وفائی عبد الله افندی
سنه ١١٤٩

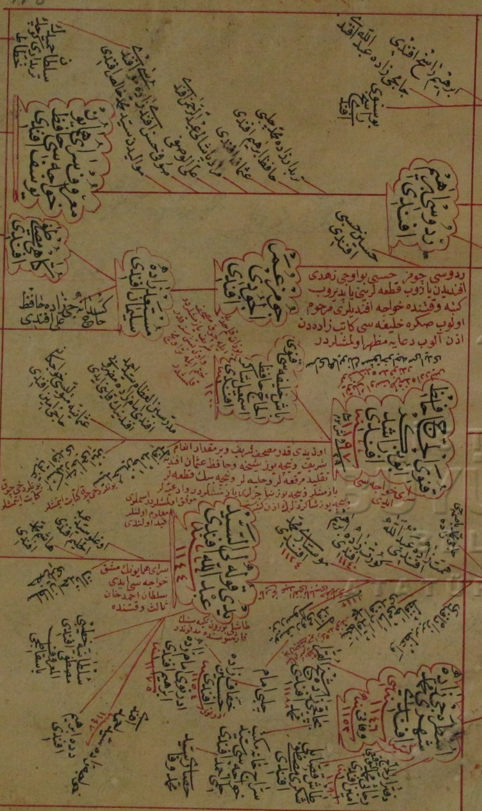
حسنی افندی
کوچک حافظ
ساعی افندی

ردوسی چوق حسبی بواوجی زهدی افندیدن یازوب قطعه لرینی یا یدیروب کنبه وقتنده خواجه افندیلری مرحوم اولوب صکره خلیفه سی کاتب زاده دن اذن آلوب دعایه مظهر اولمشلردر

اوذیدی قدر مصحف شریف وبر مقدار انعام شریف ونیجه یوز شیحه وحافظ عثمان افندی تقلید مرقعه لر وحلیه لر ونیجه بیک قطعه لر یازمشلر ونیجه یوز نیاجرلکی یازمشلردر وادعیه لر ونیجه یوز شاکرده لرکه اذن کتبه موفق اولمشلردر اسملری معلوم اولنلر قید اولندی

سرای همایونک مشق خواجه سی ایدی سلطان احمد خان ثالث وقتنده

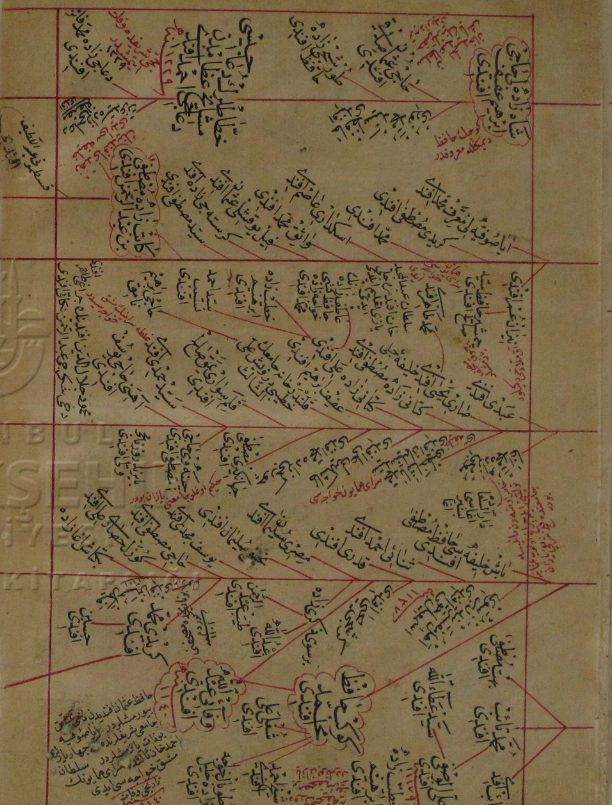
زاده ابراهیم عصمت افندی
کوچک حافظ دیمکله معروفدر
مصطفی افندی
محمد افندی
عاصم افندی
سرای همایون خواجه سی
فسطموخی الفلطف

حافظ عثمان افندیدن دخی مشق بیورمشلردر ایاصوفیه جامعی شریفلرنده جهار یارلری بو ذات یازمشلردر سلطان احمد خان ثالث سرای همایونک مشق خواجه سی ایدی

تاریخ وفات سنه ١١٤٠

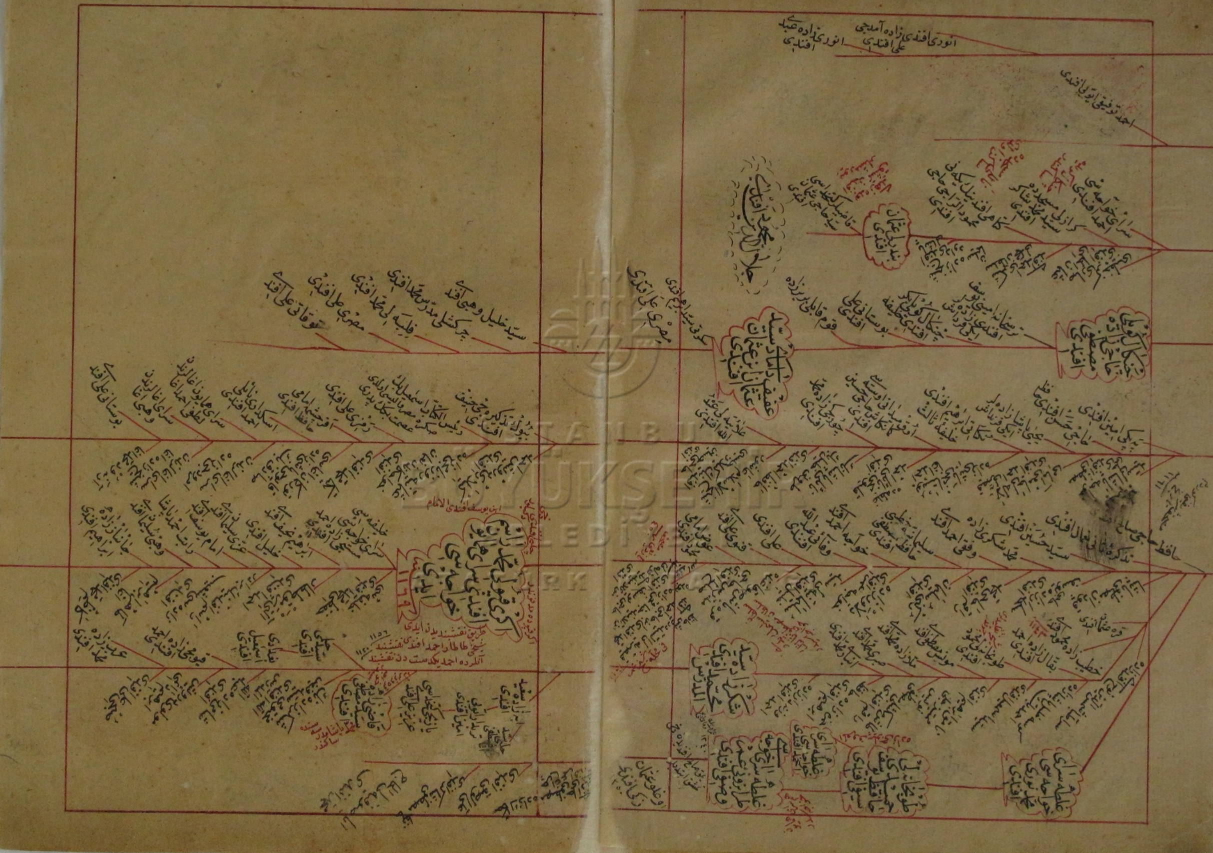
انوری افندی زاده آمدجی علی افندی
انوری زاده عبد افندی
احمد توفیق اتوبلی افندی
سرای خواجه‌سی احمد افندی
کرازلی سید محمد شاکر افندی
کامی افندی زاده محمود الزابی حاجی افندی
قاضیلر کتخداسی سید حاجی عثمان افندی
بلدیلی عثمان افندی
جلال الدین محمد افندی
حاجی مصطفی افندی
مصری علی افندی
بوستانی علی افندی
قوم قابلی بربرزاده
عثمان افندی
سید خلیل وهبی افندی
چرکشلی مدرس محمد افندی
فلبه لی محمد افندی
مصری علی افندی
توقاتی علی افندی
بویله تذکیره‌جی حنیف افندی
رئیس الکتاب اسمعیل بک
رزنی علی افندی
حافظ افندی
اسکدارلی احمد افندی
سرای همایون اغالرندن
وهبی
بوستانی علی افندی
یکی امین افندی
حاجی حسن افندی
یحیی پاشا زاده
خلیفه ثالث ابراهیم افندی
حافظ حاجی صالح افندی
تذکره ثانی نعال افندی
سید حسین افندی
محمد شکری زاده
وفقی احمد افندی
خواجه احمد افندی
علی افندی
فوزی علی افندی
خطیب زاده محمود افندی
نقال زاده احمد افندی
مونس مصطفی افندی
ملازاده محمد افندی
ابن یوسف افندی الامام
سید احمد افندی
خلیفه سی
خلیل افندی
امام یوسف افندی
طریق نقشبندیه‌دن ایدی
شیخ طاطار احمد افندی نقشبند
آلرده احمد یکدست دن نقشبند
۱۱۵۶
۱۱۲۰
۱۱۹۶

یکرمی مصحف شریف اوچ شفاء شریف یوز اللی قدر دلائل انعام شریف ایکیوز اللی قدر
دعانامه‌لر وبند شرحلری وطیفورلر ونفس‌زاده رساله‌سی و حدیث اربعین
ویوز قدر ادعیهٔ مأثوره‌لر وعم جوزلری ایکیوز اللی قدر حافظ عثمانه تقلید
حلیهٔ شریفلر ایکیوز قدر بیاغی حلیه‌لر ایکیوز اوتوز قدر مرقعه‌لر واوچ بیک
طقوز قدر قطعاتلر یازلمشدر الله عظیم الشان حضرتلری ثوابندن محروم
ایلمیه وشفاعت عظمالرینه نائل ایلیه آمین وبونی یازمقدن مراد ریا
دکلدر دعایه مظهر ایچوندر

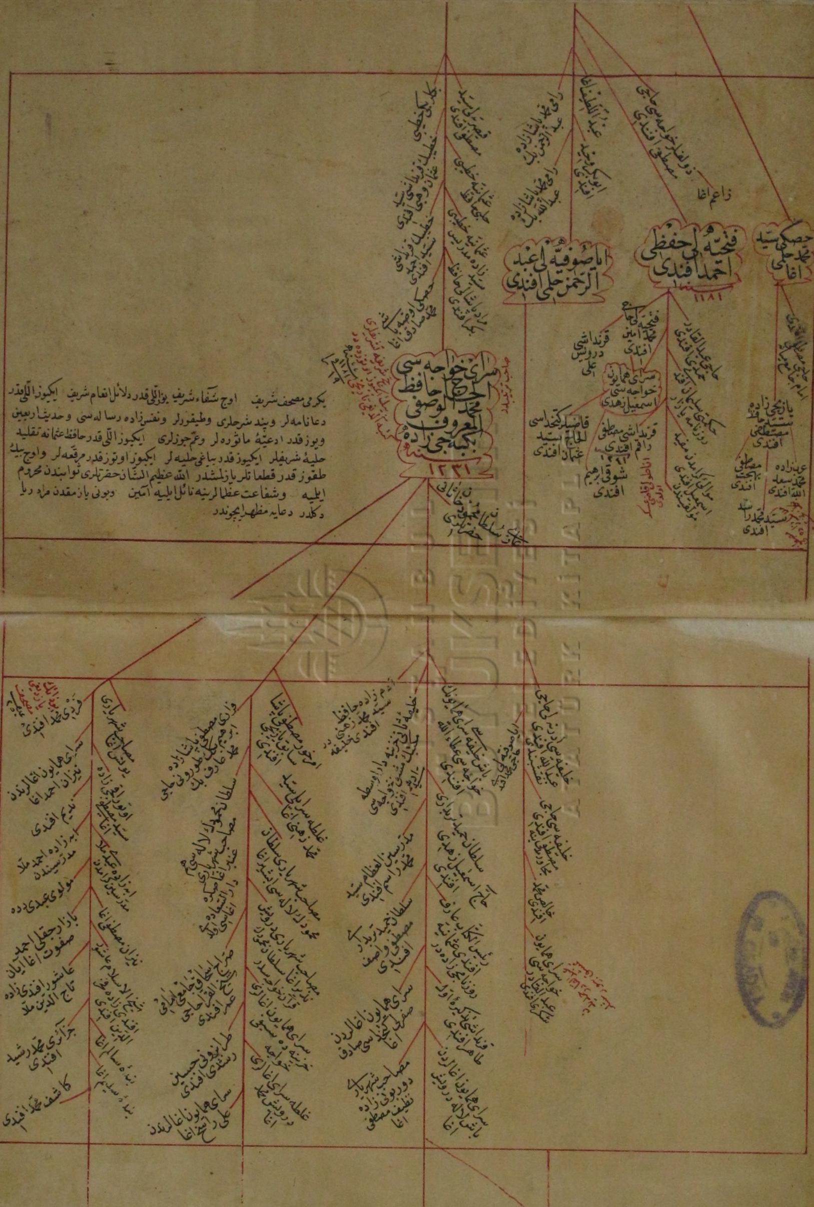
سرای خواجه‌سی الحاج حافظ محمد الوصفی المعروف بکبه‌جی زاده
سنه ۱۲۳۱
صاحب ترجمه‌در
فنجه‌لی حفظی احمد افندی
سنه ۱۱۸۱
ایا صوفیه‌لی عبد الرحمن حلمی افندی
حصکی سید محمد حلمی اغا
زاعم اغا
فنجه‌لی حاج محمد امین افندی
قرنداشی درویش علی
سرای همایون خواجه‌سی اسمعیل زهدی
سلطان محمود خان ثانی حضرتلری

M. CEVDET KÜTÜPHANESİ

عبدی پاشازاده مدرسین الکرامدن السید عثمان نوری

امام السید نوری افندی

خفاف زاده شیخ هدایت افندی

حسیب الدین پاشانک [illegible] عثمان بک زاده

میر [illegible] افندی

حاجی افندی

[illegible]

کتخدا بکک [illegible] مخدومی سید [illegible] سعد افندی احمد افندی

فیضی اغانک کریمه سی خدیجه کامله خانم

شعبان افندینک مخدومی راغب افندی

بنده حسن افندی

استوروز امانی مصطفی خلوصی افندی

صالح افندی آشجی [illegible]

بکتاش اغانک مخدومی حاجی امین [illegible]

[illegible]

بنده ابراهیم وهبی

کتخدازاده سید [illegible] سعید

عاطف زاده نک حفیدی محمد وحید افندی المدرس

پهلوان اوسته زاده ابراهیم اغا

اقسرایی مکتب خواجه سی سید محمد افندی

بوستانی زاده احمد اغا

سید محمد رفیع افندی

السید احمد حقی افندی

[illegible]

[illegible]

M. CEVDET KÜTÜPHANESİ

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

[illegible]

١٢١

M. CEVDET (Yazma) K. 575/03

Mizan el-hat ala vaz el-ustad es-selef .— Mehmed el-Vasfi el-maruf be-Hafız el-Kur'an min telamizi Raşid Efendi 1198 H./1783 M.

29 - 45 yk., 17 st. ; 235x160, 190x95 mm.

İçindekiler : 1. Hattın fevaidi ve envaı (1 - 20 yk.), 2. Hat icazetname örnekleri ve duası (21 – 27 yk.), 3. Mizan el-hat ala vaz el-ustad es-selef (29 – 45 yk.), 4. Risale-i hendeset el-hat (46 - 62 yk.), 5. Risale-i kitabiye Gülzar-ı savab / Nefeszade İbrahim Efendi (64 – 100 yk.), 6. Hutut-i kadime örnekleri, Şekl-i hat (101 - 106 yk.), 7. Muhtasar silsile-i hattatin / Kebecizade Mehmed Vasfi (108 – 113 yk.), 8. Mufassal silsile-i hattatin (114 - 120 yk.)